

INSTALĂRILE NOUILOR IERARCHI.

În zilele de 24 Februarie și 3 Martie a. c. au avut loc instalările nouilor Ierarchi, și anume: Instalarea I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei D. D. Dr. Partheniu Clinceni a avut loc în ziua de 24 Februarie, iar instalările P. P. S. S. Episcopi: D. D. Dr. Conon Aramescu Donici, pentru eparchia Hușilor și a D. D. Dr. Pimen Georgescu pentru eparchia Dunărei-de-Jos, ambele au avut loc în ziua de 3 Martie, prima Duminică a Sântului și marelui post, numită Duminica Ortodoxiei, căci în această zi Sf. noastră Biserică creștină ortodoxă de răsărit sărbătorește triumful în lupta pentru închinarea icónelor.

Pentru instalarea I. P. S. Mitropolit al Moldovei și Sucevei, Primăria urbei Iași a lansat următorul program de primirea noului Ierarch. Ieșenii au ținut să dea primirei o deosebită importanță și însemnătate și să sărbătorească această zi.

Iată acest program:

PROGRAMA

Instalării I. P. S. S. Mitropolitului Partenie Clinceni în scaunul arhipăstoresc a Mitropoliei Moldovei și Sucevei.

Noi Primarul Comunei Iași înștiințăm toate autoritățile eclesiastice, civile, militare și școlare, precum și pe toți cetățenii că instalarea I. P. S. S. Partenie Clinceni Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Exarh Platurilor va avea loc la 24 Februarie 1902 în sfânta biserică a Mitropoliei.

Ordinea instalării va fi următoarea:

I.

La ora 8 a. m. I. P. S. S. în gară unde va fi primit de D-l Primar, Prefect de județ, comandantul pieței, delegatul d-lui general comandant Corpului 4 de armată, Prefectul de poliție, consiliul comunal, administrația ecclesiastică a mitropoliei, protoiereii din toate județele eparhiei și de toate celelalte autorități.

În sala de așteptare a gării se vor face prezentările I. P. S. Sale.

II.

La ora 8 jum. a. m., va porni din gară cortegiul în ordinea următoare:

- 1) Un Ofițer de poliție care va deschide drumul.
- 2) Două trompeți.
- 3) Trăsura cu d-l Prefect de poliție.
- 4) Trăsura cu protoiereul orașului și revisorul eparhial.
- 5) Două plutone jandarmi călări.
- 6) Trăsura cu I. P. S. S. Mitropolitul însoțit de d-l Primar.
- 7) La oblonele trăsuri I. P. S. S. câte un ofițer de jandarmi călări.
- 8) Trăsura cu d-l Ministru Cultelor și Instrucțiunii Publice și d-l prefect de județ.
- 9) Două Plutone jandarmi călări.
- 10) Trăsurile cu P.P. S.S. Episcopi Sufragani și Arhierii veniți pentru instalare.
- 11) Trăsura cu d l comandant al pieței.

- 12) Trăsurile cu invitații din București.
- 13) Trăsurile cu d-nii ajutoři de primari.
- 14) Trăsurile cu protoiereii din tóte județele eparhieii.
- 15) Trăsurile cu tóte cele-l-alte autorități.

III.

In tot timpul parcursului cortegiului de la gară până la Mitropolie clopotele de la tóte bisericile din oraș vor suna.

IV.

La 9 ore a. m. I. P. S. S. sosind la Mitropolie va fi întâmpinat la ușa bisericeii de Episcopii Eparhioți, de administrația bisericească și clerul catedraleii cu sfinta cruce care se va presenta I. P. S. S. Mitropolitului.

Diaconiil vor îmbrăca pe I. P. S. S. Mitropolitul cu mantia după care va fi condus în Biserică. De la îmbrăcarea I. P. S. S. și până la terminarea închinăreii obicnuite corul mitropolieii va cânta Axionul «*Cuvinese cu adevărat*».

V.

După închinare I. P. S. S. ia loc pe treptele Scaunului Arhipăstoresc, iar d-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice va da cetire Inaltului Decret Regal de întărire în scaunul mitropolitan, după care I. P. S. S. Mitropolitul se așeză pe scaunul arhipăstoresc și bine-cuvinteză poporul.

VI.

După bine-cuvintare, corul mitropolitan va cânta imnul «*Arată mie Dómnne calea pe care se merg*», apoi se va face Te-Deumul cel mic cu Polichronium.

VII.

Terminându-se ast-fel ceremonialul instalăreii începe oficiarea Sfintei Liturgii.

VIII.

După terminarea Sfintei Liturgii I. P. S. S. Mitropolitul Partenie urmat de P.P. S.S. Episcopi Sufragani, P.P. S.S. Arhiereii, clerul liturghisitor și autoritățile merg la mormintul defunctului Mitropolit Iosif unde se va oficia parastasul.

IX.

Terminându-se Parastasul I. P. S. S. Mitropolitul Parthenie este condus la Palatul mitropolitan unde după terminarea Ecteniei obicinuite va primi felicitările autorităților și particularilor.

La intrarea I. P. S. S. Mitropolitului corul Seminarului Veniamin Kostache va intona imnul «*Iată ora de serbare*».

*

La timpul instalării și a oficierei Sfintei Liturgii ordinea în biserică va fi:

1) De-a dreapta scaunului I. P. S. S. Mitropolitului va lua loc d-l Ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice.

2) Cele-lalte străni până spre altar se vor ocupa de P.P. S.S. Episcopii Sufragani, Arhieriei și invitații din București.

3) In stînga Scaunului I. P. S. S. d-l prefect de județ și poliție.

4) D-nii Consuli.

5) » Deputați și Senatori.

6) » Epitropii Casei Sf. Spiridon.

7) » Avocați ai Statului.

8) » Directori prefecturilor de județ și poliție.

9) » Consilieri județiani.

10) D-nu Revisor școlar.

11) D-nii Directori și Directoare a școlilor secundare, comerciale, primare și școlilor speciale.

12) D-nii Profesori și profesore școlilor secundare, speciale și primare.

13) D-nii Rrepresentanții presei.

*

In fața scaunului I. P. S. S. Mitropolitul.

1) D-l Primar cu întreg consiliul comunal.

2) » Prim Președinte al Curței de Apel cu d-nii consilieri.

3) » Procuror general.

4) » Prim-președinte al Tribunalului cu d-nii Președinți de secții și judecători.

5) D-l Prim-Procuror și d-nii Procurori.

6) » Rector al Universității și d-nii profesori universitari.

- 7) D-l Decan al corpului de avocați.
- 8) Foștii demnitari ai statului, județului și comunei.
- 9) D-l Administrator Financiar.
- 10) Președintele camerei de Comerț cu membrii camerei.
- 11) D-l Director fabricii de Tutun.
- 12) » Director agricol.
- 13) » Directorii poștei și telegrafului.
- 14) » Director Creditului Funciar Urban.
- 15) » Comisar al guvernului pe lângă credit.
- 16) » Director Băncii Naționale.
- 17) » Director Băncii Agricole.

*

Mijlocul Bisericii.

D-l General Comandant al Corpului IV de armată.

*

Corpul ofițeresc din garnizónă.

X.

Partea dreaptă și stângă a cordónelor se vor ocupa de domni iar galeriile de dómne.

XI.

De la ora 8 jum., până la 9 ore a. m. toate stradele care dau în stradele Gării, Arcului, Golia și Ștefan cel Mare până în strada Primăriei vor fi închise pentru circulația trăsurilor.

XII.

Cortejnl, va intra prin pórta curței mitropoliei și va staționa dinaintea intrării principale în biserică.

XIII.

Publicul va intra prin ușa laterală a bisericii iar trásurile particulare vor staționa în curtea cea mare a Mitropoliei.

Să înștiințéză doritorii de a asista la acéstă serbare că vor găsi cărți de intrare la secretariatul primăriei și la prefectura de poliție.

* * *

Conform acestui program, Sâmbătă séra 23 Februarie I. P. S. S. Mitropolitul Partheniu, însoțit de P.P.

S. S. L. L. Episcopii Romanului, Dunărei-de-Ios și Hușilor, de P. P. S. S. L. L. Arhieriei Meletie Gălățeanu și Sofronie Vulpescu, de prea cuviosul arhim. Melchisedec Ștefănescu, aprobat archiereu cu titlul de Piteșteanul, de Cucernicii Economii: Ștefan Călinescu, Enescu și Nicoreanu; de preoții: Bidoianu, Ovidiu Musceleanu și Boiū Boscu; de Dl. Vîntul, defensor ecclesiastic; de d-nii Alexandru, Ilie și George Clinceanu, frații Inalt Prea Sfinției Sale; de domnii Nițulescu și Badea Cireșeanu, profesori la facultatea de teologie; Dl. Negri, de la cancelaria Sf. Mitropolii din Bucuresci și alții, a plecat cu trenul de la orele 9.15.

Un vagon ministerial a fost pus la dispozițiunea I. P. S. S. Mitropolitului Partheniu.

Cu același tren au plecat d. Spiru Haret, ministrul instrucțiunii publice și al cultelor, care a reprezentat guvernul la această solemnitate; d. P. Poni, vice-președinte al Senatului; d. C. F. Robescu, vice-președinte al Camerei, și cei-l-alți reprezentanți ai Iașilor, din Parlament.

*
* *

Trenul a ajuns în gara Iași, Duminică dimineața, la orele 8.

La scoborîrea din vagon, I. P. S. S. Mitropolitul Parteniu a fost întâmpinat de d-nii: Nicolae Gane, prefect al județului, C. B. Pennescu, primar al orașului, d. general comandant al corpului IV de armată; de toate autoritățile civile, militare și ecclesiastice din

Iași, de protoiereii județelor eparchiei Moldovei, de superiorii monastirilor, precum și de un imens public, care umplea peronul, curtea și împrejurimile gării. Protoiereul Județului Iași și revisorul ecclesiastic au ieșit întru întâmpinarea sa la capul Județului.

Înaltul Erarch bine-cuvinteză mulțimea și mulțamește pentru urările de bună-venire ale autorităților și ale numeroșilor cetățeni.

Intréga asistență trece apoi în salonul de recepție, unde se fac prezentările.

Cortegiul se forméază, conform programului, și se îndréptă spre Mitropolie, înaintând cu anevoe prin mulțimea enormă, care umple stradele.

Cortegiul e ast-fel format:

Ofițerul de poliție N. Sandovici călare; doi soldați gorniști de la escadronul de jandarmi călări; trăsura cu d. George Șendrea, prefectul poliției; trăsura cu Economul C. Georgescu, protoiereul orașului și Economul Gh. Carp, rivizorul ecclesiastic eparchial.

Imediat vine trăsura cu I. P. S. S. Mitropolitul și cu d. C. B. Pennescu, primarul orașului.

Trăsura este înhamată *à la Daumont*.

La drépta și la stânga landoului călăresc, de o parte, locotenentul Cristescu, iar de cea-l-altă parte, d. sub-locotenent Danielopol, din escadronul de jandarmi.

In a doua trăsură se află d. ministru Spiru Haret cu d. N. Gane, prefectul jud. Iași.

Urméază apoi trăsurile cu P.P. S.S. Episcopi eparchioți, cu P.P. S.S. Archierei și un lung șir de trăsuri cu autoritățile, invitații și suita.

Activitatea ce a desfășurat ca Episcop al Eparhiei Dunărei-de-Jos, pe terenul cultural, religios și național este în deajuns de cunoscută pentru ca declarațiunile sale ca Mitropolit, să fie primite cu încredere.

*
* *

Clerul catedralei oficiază un *Te-Deum* solemn, după care apoi se începe Sânta leturghie.

În tot timpul serviciului divin, corul a intonat diferite cântări rituale cu frumusețe și exactitate rară, demnă de distinsul șef ce-l conduce.

După terminarea Sântei leturghii, I. P. S. S. Mitropolitul, urmat de cei-l-alți Înalți Prelați și Arhierei, de cler și de totă asistența, eșind din Biserică, au stat câte-va momente pe treptele din fața bisericeii unde așteptau mai mulți fotografi spre a fotografia procesiunea. D'aci cu toții s'au dus la mormîntul răposatului întru fericire Mitropolitul Iosif Naniescu, unde au slujit un parastas.

Întréga asistență a trecut apoi în salonul de recepție, unde I. P. S. S. Mitropolitul Partheniu a primit felicitările d-lui Spiru Haret, în numele guvernului; ale d-lui N. Gane, în numele județului; ale d-lui primar al orașului; ale d-lui prim-președinte al Curței de apel Burada, în numele Justiției, și ale reprezentanților tuturor autorităților și ale autorităților ecclesiastice din întréga Eparhie a Mitropoliei Moldovei și Sucevei, și ale reprezentanților diferitelor societăți din Iași.

I. P. S. S. Mitropolitul Partheniu a mulțămît tuturor, asigurând încă odată că va păstori animat de

dorința de a înălța Biserica și a întări credința. Nu face promisiuni deșarte, dar nu va uita nici odată înalta lui misiune de slujitor al Altarului și că este dator tot-de-odată a fi bun român.

Aplause entuziaste acoperă cuvintele pline de a-dîncă evlavie creștină și de un înalt și curat patriotism ale I. P. S. S. Mitropolitului.

O delegație a coloniei birjarilor ruși presintă Inaltului Ierarch, pâinea tradițională, asigurându-l de dragostea și iubirea lor filială și cerînd bine-cuvîntarea și protecția lui pentru membrii Coloniei.

Intre clericii cari au felicitat pe I. P. S. S. Mitropolitul, este și prea cuv. Sa Arhimandritul Ciuntuleac, superiorul bisericeii Sf. Gheorghe din Suceva (Bucovina).

D. profesor Dr. Dragomir Demetrescu, senator, profesor la facultatea de teologie, și executor testamentar al defunctului Mitropolit, a remis Mitropolitului Partheniu, ceasornicul răposatului, după a cărui ultimă dorință, trebuie să fie purtat de toți urmașii lui în scaunul Mitropoliei Moldovei și Sucevei.

In acest timp, s'a remis I. P. S. S. Mitropolitului următoarea scrisoare din partea d-lui Mare mareșal al Palatului regal, D. G. Philipescu:

Inalt Prea Sântite Părinte,

Din Inalt ordin, am onóre a Vă aduce la cunoștință că, cu poșta de azi, am expediat la adresa Inalt Prea Sântiei Vostre un portret în ulei, reprezentând pe M. S. Regele, Augustul Nostru Suveran, pe care Majestatea Sa îl dăru-ește Sântei Mitropolii a Moldovei și Sucevei.

Portretul, foarte reușit, a fost așezat îndată în salonul de recepțiune al palatului mitropolitan.

Îndată după instalarea sa,

I. P. S. S. Mitropolitul a adresat următoarea telegramă:

Majestății Sale Regelui Carol

București.

Sire,

Suindu-mă pe scaunul Metropolitan, am înălțat rugi ferbinți celui A tot puternic pentru îndelunga înțilire a Majestății Vostre, carele sunteți părintele poporului român și protectorul Sfintei noastre Biserici.

Pentru acésta nu voi înceta a mă ruga să trăiți mulți și fericiți ani împreună cu întreaga dinastie pe tronul scumpei noastre țări.

† Partheniu,

Mitropolitul Moldovei și Sucevei.

La acésta telegramă Majestatea Sa Regele a binevoit a răspunde Înaltului Prelat prin următoarele cuvinte:

Am primit cu plăcere știrea ce'mi dați despre suirea Înalt Prea Sfinției Vostre pe scaunul metropolitan și Vă urez din inimă să păstoriți ani mulți și fericiți turma drept credincioșilor vechei metropolii a Moldovei și Sucevei.

CAROL.

*
* *

În urmă, I. P. S. S. Mitropolitul a oferit un dejun, la care au luat parte:

D-l Ministru Spiru Haret; P.P. S.S. L.L. Episcopii de Roman, Huși și Dunărei-de-jos; d-nii prefect

N. Gane; primar C. B. Pennescu; general Iarca, archiereii, reprezentanții autorităților civile, militare și eclesiastice și toți cei de față, peste 120 persoane.

Aci primul toast a fost ridicat de I. P. S. S. Mitropolitul, în sănătatea M. S. Regelui. Toastază apoi d-nii ministru Spiru Haret, C. B. Pennescu, N. Gane, Episcopul Romanului, d-l general Iarca pentru Mitropolit.

I. P. S. S. Mitropolitul toastază pentru I. P. S. Mitropolit Primat, pentru guvern în fruntea căruia se află mult veneratul și marele bărbat de stat Dimitrie Sturdza. Toastază apoi pentru D-l Ministru de Culte, Spiru Harat, fiul Iașilor și în urmă pentru doi buni prieteni ai săi d-nii Petre Poni și C. F. Robescu, la care răspunde d-l Petre Poni, aducând omagii înaltelor virtuți creștinești, simțimentelor patriotice ale Înaltului Ierarch și caracterului său drept și sincer și relevând marea însemnătate a scaunului mitropolitan al Moldovei și credința ce are că Înalt Pea Sfinția Sa va continua glorioasa operă a predecesorilor săi, cari au ilustrat acest scaun.

Cuvintele d-lui Petre Poni au mișcat adânc pe Înaltul Ierarch, care a mulțămît cu efusiune pentru frumoșele cuvinte ce i s'au adresat și pentru sentimentele ce i s'au manifestat.

Mai toastază apoi P. S. S. Economul Stavrofor St. Călinescu, protoereu al Capitalei, și prea cuvioșia sa Archimandritul Ciuntuleac, priorul bisericeii St. Gheorghe de la Suceva, vechea metropolie a Moldovei afirmând comunitatea de credință și presintând urările

clerului român din Bucovina, Prelatului bun, blând, evlavios și patriot venit pe scaunul Mitropoliei Moldovei și Sucevei

Pe la orele 2 p. m., totul s'a terminat, ducând fiecare cu sine cea mai plăcută amintire despre această serbare.

*
* *

Cu această ocasiune I. P. S. S. Mitropolitul a mai primit mulțime de telegrame de felicitare. Raportăm aci telegramele I. P. S. Mitropolit Primat și a D-lui Președinte al Consiliului.

Telegrama I. P. S. Mitropolit Primat.

Este în drept a se bucura Sionul Moldovei pentru primirea în sinul său a vrednicului și iubitorului ierarch, care, prin calitățile sale sufletești, va reînvia gloria ierarhilor Moldovei, atât de străluciți prin viața și înțelepciunea lor. Dumnezeu cel bogat în milostivire să bine-cuvinteze intrarea Frăției Vostre în păstoria vechei biserici a Moldovei cu ani îmbelșugați în fapte bune, blânde și pline de dragoste pentru slava numelui Domnului și înălțarea patriei române

† Iosif
Mitropolit Primat.

Telegrama D-lui Dimitrie A. Sturdza, Președintele consiliului de miniștri.

Dorința cea mai vie a mea a fost să pot asista la instalarea Înalt Prea Sfinției Vostre în Sfânta Mitropolie a Moldovei. Exigențele serviciului mă împiedică de a-mi îndeplini dorința și nu-mi rămâne prin urmare de cât a vă trimite urările mele cele mai căldurose și mai sincere, rugând pe a Tot Puternicul Dumnezeu să vă hărăzească o arhipăstorie lungă, pacinică, rodnică spre întărirea Bisericii noastre și a credinței creștinești.

D. Sturdza.

*
* *

Eminenția Sa Dominique Jaquet episcop catolic din Iași, a adresat I. P. S. Sale următoarea scrisoare de felicitare:

Inalt Prea Sfinte Părinte,

O datorie a eparhiei mele obligându-mă să absentez câteva zile, doresc înaintea plecării mele, să depun la palatul Metropolitan urările mele cele mai sincere, pe cari le unesc cu acele ale locuitorilor Iașului. Nică o îndoelă, Inalt Prea Sfinte Părinte, că știința Văstră și calitățile Văstre vor realiza speranțele pe cari opinia publică le-a pus în Inalt Prea Sfinția Ta. Nu-mi rămâne de cât să doresc ca Dumnezeu să vă acorde sănătate deplină, spre a lucra fără încetare întru îndeplinirea înaltelor Văstre datorii.

Rog pe Inalt Prea Sfinția Ta să primescă, odată cu urările mele, expresiunea respectului meu.

† **Dominique Jaquet,**
Episcop catolic al Iașilor.

*
* *

De asemenea în această zi s'a schimbat telegrame de felicitare între Inalt P. S. Sa și Domniile Miniștri. Asemenea mulțime de cunoscuți și amici s'a grăbit să exprime Inaltului Ierarh felicitările lor, cu această fericită ocaziune.

Ast-fel s'a terminat ceremonia instalării pe scaunul Mitropoliei Moldovei și Sucevei, a I. P. S. S. Arhiepiscopului Partheniu.

Populațiunea Iașilor a făcut noului Mitropolit, primirea cea mai călduroasă, înconjurându-l de la început cu dragostea și venerația sa.

*
* *

În Iași s'a publicat cu prilejul instalării I. P. S. S. Mitropolitului Partheniu, și în onórea sa, un ziar oca-

sional intitulat: BUN SOSIT, iar ziarul local *Evenimentul*, a scos o ediție specială, în care a publicat între altele, potretul și biografia I. P. S. S. Mitropolitului Partheniu.

În ziua de 3 Martie a avut loc instalările P. P. S. S. Episcopi noi aleși pentru Eparchiile Hușilor și Dunărei-de-Jos, al P. P. S. S. Conon Aramescu Donici și Pimen Georgescu.

Pentru instalarea P. S. Episcop al Eparchiei Dunărei-de-Jos, prefectura Urbei Galați a lansat următorul program:

PROGRAMUL

Serbărilor instalării în scaunul arhipăstoresc al Dunărei-de-Jos al
P. S. Sale Episcopul Pimen Georgescu.

Serbarea instalării P. S. Sale Episcopului.

Trenul care va aduce pe P. S. Sa în mijlocul nostru va sosi în Galați în dimineața acestei zile la orele 8 și 30 m. precis.

Vor bine-voi a se afla la gară pentru întâmpinarea P. S. Sale, clerul și toate autoritățile civile și militare.

Elevii școlilor secundare vor fi înșirați pe ambele trotuare ale străzii Eliade Rădulescu, începând de la poarta gării.

După ce se vor prezenta urările de bună-venire obișnuite, P. S. Sa Episcopul împreună cu toți invitații, vor porni spre biserica catedrală, formându-se cortegiul în chipul următor:

Doi oficiali de poliție călări, care vor deschide drumul.

Trăsura cu Dl. Prefect de poliție.

Trăsura Protoiereului orașului cu Dl. Director al Cancelariei Sf. Episcopii.

Trăsura cu P. S. Sa Episcopul însoțit de D. Primar al orașului.

Trăsura D-lui Prefect al județului care va fi însoțit de arhimandritul de scaun.

Aceste două din urmă trăsuri vor fi precedate și urmate de trupe călări, iar împrejurul trăsorei în care se va afla P. S. Sa Episcopul, la dreapta și la stânga va fi câte un domn oficer călare.

Vor urma apoi: Trăsura D-lui Comandant al pieței.

Trăsurile cu D-nii ajutoari de Primar.

Trăsurile cu Protoiereii din toate județele Eparchiei și

Trăsurile cu reprezentanții tuturor celorlalte autorități, după care vor urma trăsurile publicului.

În tot timpul parcursului cortegiului de la gară și până la Catedrală, clopotele de la toate bisericile orașului vor suna.

Drumul pe care-l va parcurge cortegiul va fi: str. Eliade Rădulescu, se va urca apoi dealul spre partea dreaptă și trecând pe lângă biserica Catolică, va apuca la stânga pe str. Domnescă până la piața Regală.—Va traversa apoi strada Mare oprindu-se la Catedrală, unde P. S. Sa va fi așteptat și primit de către Dl. Ministru al Cultelor și Instrucțiunii publice și de Dl. Comandant al Corpului de Armată, care se vor afla în biserică; iar la ușa bisericeii va fi întâmpinat de clerul catedralei Sf. Episcopii cu Sf. Cruce care se va prezenta P. S. Sale Episcopului.

Diaconii vor îmbrăca pe P. S. Sa Episcopul cu mantia, după care va fi condus în biserică.

De la îmbrăcarea P. S. Sale și până la terminarea închinării obișnuite, corul Episcopiei va cânta axionul «Civine-se cu adevărat».

După închinare P. S. Sa ia loc pe treptele scaunului Episcopal, iar Dl. Ministru al Cultelor va da citire Înaltului Decret Regal pentru întărire în scaun, după care P. S. Sa Episcopul se așază pe scaunul Episcopal și bine-cuvintază poporul.

După bine-cuvintare se va oficia «Polichronion» și terminându-se astfel ceremonialul instalării se va începe Sf. Liturghie.

În timpul instalării și oficierei S-tei Leturghii ordinea în biserică va fi următoarea:

1) De-a dreapta scaunului P. S. Sale Episcopului va lua loc Dl. Ministru al Cultelor.

2) Cele-l-alte străni până la altar se vor ocupa de autoritățile ecclesiastice.

3) La stânga scaunului P. S. Sale vor lua loc D-nii Prefecți de județ și de poliție, D-nii Consulți, D-nii Consilieri județeni, Dl. Revizor școlar și D-nii Directori și Directoare a școlilor Secundare, Comerciale și Primare, D-nele profesore și, D-nii profesori ai acelorași școle și D nii reprezentanți ai presei.

In fața scaunului P. S Sale Episcopului, vor lua loc:

Dl Primar cu întreg Consiliul Comunal, D. Prim-Președinte al curței de Apel cu Dl. Președinte de secție și D-nii Consilieri, Dl. Procuror General cu D-nii membri ai Parchetului Curței, Dl. Prim-Președinte al Tribunalului cu Dl. Președinte de secție și D-nii Judecători, Dl. Prim-Procuror împreună cu D-nii Procurori de secție, D-nii Judecători de ocóle cu ajutoarele Domnielor lor, Dl. Decan al baroului de avocați cu D-nii membri ai consiliului de disciplină, Foștii demnitarî ai statului, județului și comunei, Dl. Președinte al Camerei de Comerciú cu D nii membri, Dl. Administrator financiar, D-nii Diriginți al Poștei și Telegrafului și D. Director al băncei Naționale.

In mijlocul bisericei vor lua loc: Dl. General Comandant al corpului 3 de Armată și corpul oficeresc din garnizónă.

Partea dreaptă și stângă din biserică cari vor rămânea libere, se vor ocupa de public.

După terminarea S-tei Leturghii, P. S. Sa este condus la Palatul Episcopal cu același ceremonial care a precedat la sosire, păstrând cortegiul aceeași ordine cu singura deosebire că în trăsura D-lui Prefect de județ se va urca și Dl. Ministru al Cultelor, iar imediat după această trăsură va veni acea a D-lui General Comandant de Corp de armată, cele-l-alte trăsuri păstrându-și rânduiala de mai înainte.

Cortegiul va porni pe strada Mare și strada Domnescă (de-a lungul) până la palatul Episcopal.—Ajunși aci P. S. Sa va primi felicitările tuturor autorităților in marele salon de ceremonii de la etajul de sus al palatului.

Pentru o mal bună ordine tóte autoritățile sunt rugate a se presenta inaintea Inaltului Prelat pe corporațiuni, spre acest finit, li se va reserva in sala de recepție locuri anumite.

Toți invitații sunt rugați să bine-voiască a fi prezenți și

la această parte finală a ceremoniei cu care ocaziune se vor ține și discursurile.

Primul care va lua cuvântul va fi Dl. Ministru al Cultelor, căruia îi va răspunde P. S. Sa Episcopul.

După terminarea cuvântărilor serbarea va lua sfârșit, iar P. S. Sa Episcopul se va retrage în apartamentele sale.

Toți buni creștini locuitori ai orașului Galați vor ține de sigur să lase întru întâmpinarea înaltului prelat care sosește în mijlocul nostru cu inima plină de cea mai mare și mai desăvârșită dragoste creștină.

Conform programului instalării P. S. Sale a avut loc cu mare pompă și solemnitate.

D. Ioan Atanasiu, prefectul județului, s'a dus întru întâmpinarea P. S. Sale până la Barboși, de unde l'a însoțit la Galați.

Trenul care a adus pe P. S. Sa noul episcop a intrat în gară la orele 8 și 30 dimineața.

Afluența pe peron și în împrejurimi era foarte mare. P. S. Sa a fost întâmpinat de cler și toate autoritățile civile și militare, precum și de membrii societăților artelor, branșelor, frizerilor și cismarilor, cu drapelele în frunte.

Elevii școlilor secundare erau înșirați pe amândouă trotuarele străzii Eliade Rădulescu, începând de la poarta gării.

După ce au fost prezentate urările de bună-venire, P. S. Sa Episcopul, împreună cu toți invitații, au pornit spre biserica catedrală a Episcopiei, formându-se un impunător cortegi.

În tot timpul parcursului de la gară și până la catedrală, clopotele de la toate bisericile au sunat.

Drumul parcurs de cortegiū este următorul: strada Eliade Rădulescu, a urcat apoi dealul pe strada Culturii și, trecând pe lângă biserica catolică, a apucat la stânga pe str. Domnescă, până la piața Regală; a traversat apoi strada Mare, oprindu-se la catedrala sf. Episcopii.

Catedrala era frumos pavoazată cu stéguri tricolore.

La ușa bisericeii, P. S. Sa a fost întâmpinat de clerul catedralei sf. Episcopii, cu sf. cruce, care a fost prezentată P. S. S. Episcopului.

Diaconii au îmbrăcat pe P. S. Sa cu mantia, după care a fost condus în biserică. De la îmbrăcarea P. S. Sale și până la terminarea închinărei obicnuite, corul Episcopiei a cântat axionul *Cuvine-se cu adevărat*.

După închinare, P. S. Sa a luat loc pe treptele scaunului episcopal, iar D. ministru Spiru Haret a dat citire înaltului decret regal pentru întărirea în scaun; apoi, părintele Savin, directorul Seminariului din Iași și delegatul I. P. S. Sale Mitropolitului Moldovei, a dat citire actului Chiriarchal al I. P. Sale.

P. S. Sa Episcopul se aședă, după acésta, pe scaunul Episcopal și rosti o scurtă predică, prin care făgădui că, însărcinat cu acésta slujbă duhovnicéscă, va da tot concursul său pentru desăvîrșirea operei civilisatóre a predecesorilor săi. Apoi a bine-cuvîntat poporul.

După bine-cuvîntare s'a oficiat «Polichronion» și, terminându-se ceremonialul instalărei, a început Sf. Liturghie.

După terminarea Sfintei Liturghii, P. S. Sa este condus la palatul episcopal.

Cortegiul a trecut pe strada Mare și strada Domnescă, până la palatul episcopal, frumos pavozat.

Ajunși aci, P. S. Sa a primit felicitările tuturor autorităților, în marele salon de ceremonii din etagiul de sus al palatului.

P. S. Sa a mulțămît tuturor pentru grandioasa manifestație și primirea călduroasă ce i s'a făcut.

S'a servit apoi șampanie.

Primul toast fu ridicat de D-l Spiru Haret, în sănătatea M. S. Regelui și a familiei regale, iar al doilea în sănătatea P. S. Sale.

P. S. Sa, mulțămind, închină un pahar în sănătatea credincioșilor din eparchia sa și în special a celor din Galați, cari l'aū primit cu atâta dragoste în mijlocul lor.

D-l primar Orleanu, mulțămind în numele orașului, spune că e încredințat că P. S. Sa, întocmai ca și predecesorii săi, unul Mitropolit-Primat, iar altul Mitropolitul Moldovei, va lucra cu aceeași râvnă pentru propășirea națională. Apoi, termină și ridică un toast în sănătatea d-lui prim-ministru Sturdza.

La urmă, părintele Savin, reprezentantul Mitropoliei din Iași, a rostit câte-va cuvinte și ceremonia se termină la orele 11 și jum., iar P. S. Sa se retrase în apartamentele sale.

S'a servit în urmă un dejun la care a luat parte D-l Ministru, D-l Primar, D-l Prefect, D-l General, mai mulți fruntași Galațeni și invitați din București, clerici și laici care aū însoțit până la Galați pe noul ales.

Pe strădi, în tot timpul, a fost o afluență enormă, cum și în piața Catedralei Episcopale.

Timpul a contribuit de minune la splendórea acestei serbări creştineşti.

Abia pe la orele 1 2 jum. publicul de pe străđi se risipi.

Tot în ziua de 3 Martie a avut loc şi instalarea noului Episcop al Eparchiei Huşilor P. S. S. Conon Aramescu.

La orele 8 dimineaţa a sosit P. S. S. noul Episcop, însoţit de delegatul ministerului cultelor, d-l Vântul, şi de delegatul I. P. S. Mitropolit al Moldovei, P. S. Archiereu Calist Ialomitenu, Botoşenenu.

La gară, P. S.S. a fost primit de D-l prefect al judeţului, D-l general Catargi, de primarul D-l Dr. Muntenu, de preşedintele tribunalului D-l Zaharescu, cu judecătorii, protoereii Eparchiilor, Corpul profesoral, şefii tuturor autorităţilor civile şi militare, precum şi un numeros public.

După sosire, s'aú făcut în sala gării prezintările.

Cortegiul a pornit spre Catedrală în sunetul clopotelor, în ordinea obicínuită acestor solemnităţi.

La uşa bisericeii P. S. Sa este întâmpinat de cler, cu crucea unde, după ce e îmbrăcat cu mantia, e condus în biserică în cântarea axionului. *Cuvene-se cu adevărat* şi apoi se face rugăciunea.

Delegatul ministerului citeşte decretul regal de învestire, iar delegatul Mitropoliei citeşte ecdosul Chiriarchal al I. P. S. Mitropolit al Moldovei şi Sucevei.

După aceea, P. S. S. noul Episcop bine-cuvintéză poporul şi rosteşte o cuvîntare plină de reflexiuni mo-

rale. Se face după aceea un Te-Deum și se începe Liturgia.

După terminare, P. S. Sa e condus la palatul Episcopal, unde primește felicitările.

Aci rînd pe rînd P. S. Episcop nou ales primește felicitările autorităților civile și militare, ecclesiastice, școlare etc., după un anume program, și răspunde cu multă îndemânare tuturor după cuvîntările ce i se adresaă.

Totul terminându-se pe la orele 1 p. m., s'a servit în urmă un dejun la care a luat parte toți cei de față mai bine ca 70 persoane.

Aci primul toast fu ridicat de P. S. Sa Episcop în sănătatea Majestății Sale Regelui. S'a toastat în urmă pentru P. S. Episcop nou ales, pentru I. P. S. Mitropolit Primat, pentru I. P. S. Mitropolit al Moldovei și alții. D-l Dr. Dragomir Demetrescu a toastat pentru venerabilul Președinte al consiliului de miniștri D-l Sturdza și pentru D-l Spiru Haret Ministru al Cultelor și Instrucțiunei Publice.

Totul s'a terminat pe la orile 3 p. m.

Cu ocasiunea acestor instalări P. S. Sa Episcopul Dunărei-de-Jos, D. D. Dr. Pimen Georgescu a adresat M. S. Regelui următoarea telegramă:

«Potrivit alcătuirilor naționale și bisericești, intrând astăzi în păstoria Sfintei Episcopii a Dnnărei-de-Jos, gândul meu ne încetat a fost la Majestatea Vóstră, prea Scumpul și prea Iubitul nostru Suveran, pe care L'am pomenit cu adîncă evlavie în smeritele mele rugăciuni.

«Luceafărului luminos, care pentru fericirea României a răsărit la Dunărea-de-Sus, I se plăcă cu iubire desevârșită și adâncă venerațiune totă suflarea românească, împreună cu neamurile de la Dunărea-de-Jos și într'un gând și cu o inimă preamărește pe Tatăl ceresc, pentru cel mai mare geniū al Patriei, al nostru Iubit Rege, pe care A-tot-puternicul Dumnezeu să-'L hărăzescă cu ani mai mulți plini de sănătate împreună cu întreaga Augusta Dinastie, pentru fericirea supușilor».

† Pimen

al Dunărei-de-Jos.

La acéstă telegramă M. S. Regele a bine voit a răspunde următoarele:

«Vestea despre intrarea Prea Sfinției Vóstre în păstoria Sfintei Episcopii a Dunărei-de-Jos. am primit-o cu o deosebită bucurie.

«Vè mulțămesc pentru doveșile de iubire ce-Mi arătați Mie și Familiei Mele, și Vè urez mulți și fericiți ani pe scaunul episcopal pentru îndeplinirea însemnatei misiuni la care ați fost chemat».

CAROL.

Regretăm că nu ne-am putut procura și textul telegramei trimisă Majestăței Sale Regelui de P. S. Episcop al Hușilor precum și răspunsul Majestăței Sale Regelui. Indată ce le vom dobândi le vom face loc în colónele Revistei.

D.

BIBLIOGRAFIA GREACĂ.

(Urmare. Vezi Biserica Ortodoxă Română, anul XXV, No. 11).

XXX) Λογίδιον εἰς τὸ Κοσμοσωτήριον πάθος τοῦ Θεανθρώπου λόγου. Ἐκφωνηθέν καὶ προσφωνηθέν τῷ Μακαριωτάτῳ Κυρίῳ Κυρίῳ Δοσιθέῳ Πατριάρχῃ τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ, καὶ πάσης Παλαιστίνης.

Παρὰ Ῥαδούλῳ Ἰγιῷ τοῦ γαληνοτάτου καὶ φιλοχίστου Ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μπασαράμπα. Ἐν Βουκουρεστίῳ, παρὰ Ἀνθίμῳ Ἱερομονάχῳ, τῷ ἐξ Ἰβιρίας.

Cuvântul la patima cea mântuitoare a lumii a cuvântului lui Dumnezeu-omului; pronunțat și afierosit prea fericitului D. D. Dositheî Patriarh a Sfintei Cetăți a Ierusalimului și a totă Palestina. De Radu fiul prea luminatului și de Christos iubitorului Domn a totă Ungro-vlahia, D. D. Ioan Constantin Bassarab. In București, de Antim Ieromonahul din Iviria.

Acest discurs este tradus și publicat de mine în Bis. Ortodoxă.

XXXI) Τόμος Χαράς, ἐν ᾧ περιέχονται αἱ ἐπιστολαὶ Φωτίου τοῦ ἁγιωτάτου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, Ἡ ἁγία καὶ οἰκουμενικὴ ὀγδοῆ Σύνοδος, σημειώσεις τινές εἰς ταύτην τὴν ἁγίαν

alt-ceva, de cât unirea vădită cu dracul. Deci despre aceste și alte multe blasfeme ale Romanilor ce spun a parte despre Biserica Răsăritului și ale spune lămurit, o vom face-o vrând Dumneșeu în altă carte, iar acum șicem că temelia blasfemelor lor Latiniș le supun patru, dupre cum declară Silvestru marele Ecclesiarh în Capitolul al optulea a părșei a cincea prin gura Cardinalului Iulian, la Sinodul din Florenșa. Intăiū despre purcederea Sfintului Duh, al doilea, despre azime și jertfa enzimă; al treilea, despre focul curățitor și al patrulea despre primatul papal. Tot acésta a scris și Colonitz în Transilvania. Iar noi șocotim că douē șint causele și temeliile cele mai rēle a multora și variatelor inovări ale latinilor, una blasfema despre fiinșa Sfintului Duh și adausul ei în Simbol, alta monarhia cu care să laudă Papa....»

Altă pericopă: ...«Despre a doua, adică despre scrierea fericitului filosof și doctor Nicolae Cherameus șicem: că pururea pomenitul Atanasie Patelar, pe când era Patriarch în Constantinopol la anul 1651, a vorbit în Patriarchat, în șerbătórea Sfintilor Apostoli, contra primatului Papei interpretând: Tu ești Petru etc. Un Atanasie óre-care, Cipriū de neam, latin cu cugetarea, fiind față la didahie, a scris după aceea multe pentru primatul Papei și a insultat în scrierea lui tótă Biserica Răsăritului; iar pe când era Patriarch în Constantinopol fericitul Paisie, a venit din Veneșia la Constantinopol Nicolae Cherameus numit, care se trăgea din Ioannina și a studiat în Veneșia la un Prohor renumit învățat, avea apoi multă experienșă în cele bisericesti și în știinșele laicești, în cât despre tótă Teologia și știinșa filosofiei vorbea cu ușurinșă cele necesare și grecește și latinește. Acestuia Preasf. Patriarch Partenie, ce să numea și Partenache, și care a fost și martur, cum am spus în cartea XI despre cei ce au fost patriarhi la Ierusalim, acésta era la 1657, el și Sinodul din jurul seū a dat filosofului doctor amintit Atanasie blasfemile ca să le combată, iar el luându-le a

scris îndeajuns, dar nimeni nu i-a mai căutat în urmă scrierile. Intre acestea venind în Vlahobogdania doctorul filosof, a murit în Iași la 1672 și i s'a pus trupul cinstit al său în Monastirea Sfinților Apostoli, pe care o a dădit fericitul Domn Duca Voevod, fiind-că Monastirea este afierosită la sfântul Mormînt. Moștenind noi biblioteca cinstitului bărbat, am găsit în ea și de scrierea acésta, și fiind-că a fost prietin foarte bun și a bētrînului nostru, apururea pomenitului Patriarch Chir Nectarie și noi întru cât-va am fost ucenic al său, de aceea pentru iubirea cătră el am transcris cartea odată și de două ori, ca să fie caligrafică și corectată, pentru că fericitul scriea greū (rēū) și contopite literile și încă și scară generală am făcut'o și în sfîrșit cu mila lui Dumneđeū am tipărit-o...»

Cartea este folio, hârtie albă și litera cicero de aici turnată din țară. Cartea I cuprinde 134 pag., iar a II 640 pag.

XXXII) Ἀκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν τοῦ Βησσαριῶνος Ἀρχιεπισκόπου Λαρίσσης τοῦ Θαυματουργοῦ, νεωστὶ τυπωθεῖσα ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μπασαράμπα. παρὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Ρημνίκου, Κυρίου Ἀνθίμου, ἀναλώμασι μὲν τοῦ ὀσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις Κυρίου Ἰγνατίου καὶ Καθηγουμένου τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Νουτζέτου. Ἐπιμελεία δὲ καὶ ἐπιδιορθώση Μητροφάνους Γρηγορᾶ τοῦ ἐκ Δωδώνης. Ἐν Βουκουρεστίῳ 1705, Ἀπριλίου 2. in quarto.

«Slujba celui întru sfinți părintelui nostru Visarion, Arhiepiscopul Larisei, făcătorul de minuni, din nou tipărită pe timpul Domniei prea piosului și prea strălucitului Egemon a totă Ungrovlahia, Domnul Domn Ioan Constantin Basarab, de cătră iubitorul de Dumneđeū Episcop al Rîmnicului, Domnul Antim, cu cheltuéla prea cuviosului între ieromonahî, Domnul Ignatie și Egumenul sfințitei Monastiri Nucetu. Cu îngrijirea și cu corectarea lui Mitrofan Grigoras din Dodona. În București 1705, April 2».

Acéstă carte s'a imprimat și a doua oară la 1797 sub titlu:

Ἄκολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βησαριῶνος τοῦ Θαυματουργοῦ, ἡ τὸ πρῶτον εἰς φῶς φανεῖσα ἐπὶ τοῦ αἰδίου αὐθέντου καὶ Ἡγεμόνος πάσης Οὐγκροβλαχίας, Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Σκαρλάτου Γκίκα βοεβόδα. Τὰ νῦν τὸ τρίτον ἐκδίδεται εἰς τύπον δαπάνη καὶ ἀναλώμασι τοῦ εὐγενεστάτου ἀρχοντος Κυρίου Ἰωάννου Φλωρέσκουλου μεγάλου βορνίκου τῆς Βλαχίας. Προστεθέντων ἐν αὐτῇ τῶν τροπαρίων τῆς Ὑψώσεως τοῦ Σταυροῦ, τοῦ Παρακλητικοῦ κανόνος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Βησκριῶνος, ψαλλομένην εἰς πάσαν ἀνάγκην δεινῶν, ἐπειρίας καὶ λοιμοῦ καὶ τοῦ ἐγκωμίου πρὸς τὸν ἅγιον ἢ μᾶλλον εἰπεῖν πρὸς τοῦ ἁγίου δειχθέντα θαύματα. Βιέννη 1797, παρὰ Μαρκίδων Πουλίου.

Serviciul celui întru sfinți părintelui nostru Visarion făcătorul de minuni, care întâia dată a vădut lumina pe timpul pururea pomenitului Domn și Egemon a toată Ungrovlahia, Domnul Domn Ioan Scărlat Ghica Voevod. Iar acum a treia oară se dă în tipar cu ostenéla și cheltuéla prea nobilului boer Domnul Ioan Florescu marele vornic al Valahiei. S'a adaus la ea troparele Înălțarei Crucii, canonul paraclitic a celui întru sfinți părintelui nostru Visarion, ce se cântă la toată nevoia în suferinți, ispitiri și ciumă și o laudă la sfânt, ori mai bine dicând minunile săvîrșite de sfânt, în Viena 1797 de Macri de Puliū. Cartea este în quarto.

XXXIII) Λόγος πανηγυρικὸς εἰς τὸν ἐν ἱεράρχοις Θαυματουργὸν μέγαν Νικόλαον, προσφωνηθεὶς τῷ αἰωνίῳ μνήμης Βρέδα Βραγκοβάνῳ, παρὰ Ριχδούλου Ἡγεμόνος Οὐγκροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Βασσαράδ Βραγκοβάνου. Καὶ τυπωθεὶς ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐπισκοπῇ Ρημνίκου παρὰ Μηχαήλ ὑποδιακόνου τοῦ Ἰστροφάνοβιτζ. ἐν ἔτει 1707. In octavo.

«Cuvînt panegiric la cel între ierarhî de minuni făcător marele Nicolae dedicat vecînicei amintiri a lui Preda Brâncovénu de Radul, fiind Domnitor Ungrovlahiei, Domnul Domn Ioan Constantin Basarab Brâncovénu și imprimat în prea

sfînta Episcopie a Rîmnicului de cãtrã Mihail ipodiatonul Istfanovicî, în anul 1707».

XXXIV) Λόγος εἰς τὸ σωτήριον πάθος τοῦ Θεανθρώπου λόγου. Τούτω δὲ αὐτοῦ τοῦ πάθους τὸ κείμενον ἐκ τῶν τεσσάρων Εὐαγγελιστῶν, συλλεχθὲν προσετέθη μονοτέσσαρον, ἤγουν τετρασύλλεκτον ἐπονομασθὲν, τοῦ δεδασκάλου τοῦ ἱεροῦ ἐναγγελίου τῆς Μεγαλῆς Ἐκκλησίας Γεοργίου τοῦ Μχιώτα, τῆς τε ἑλληνίδος καὶ λατινίδος φωνῆς Καθηγητοῦ τῶν ἐκλαμπροτάτων υἱῶν τοῦ γαληνοτάτου Οὐγγροβλαχίας Ἠγεμόνος, Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Βασσαράβα Βραγκοδάνου, τυπωθεὶς ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Ρημνίκου παρὰ Μιχαὴλ ὑποδιακόνου τοῦ Ἰστροφάνοβιτς. ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1707. In octavo.

«Cuvînt la patima cea mântuitoare a Cuvîntului Dumne-deu-omul. Textul însã a patimilor lui adunat din cei patru Evangheliști, numai din aceștia s'aũ pus, alicã ce se numește, adunat din cei patru, de dascalul Sfințitei Evangeliï a marei Biserici Gheorghie Małota, profesor de limba Elinã și Latinã prea strãluciților fiï a prea luminatului Domnitor ai Ungrovlahiei, Domnul Domn Ioan Constantin Basarab Brâncovenu, tipãrit în Episcopia Rîmnicului de Mihail ipodiatonul Istfanovicî. In anul mântuirei 1707.

XXXV) Βιβλίον ἐνιάυσεος, τὴν ἅπασαν ἐκκλησιαστικὴν ἀκολουθίαν ἀνελλοιπῶς περιέχουσα, τυποθεῖσα μὲν καὶ ἀφιερωθεῖσα τῷ Παναγιωτάτῳ, λογιωτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως, Νεᾶς Ῥώμης καὶ οἰκουμένικῳ Πατριάρχῃ Κυρίῳ Κυρίῳ Ἀθανασίῳ.

Ἐπὶ τοῦ εὐσεβεστάτου, ἐκλαμπροτάτου καὶ γαληνοτάτου Αὐθέντου Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Βασσαραμπα βοεβόδα, τοῦ Μπραγκοδάνου, Ἠγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας.

Παρὰ τοῦ Πανιερωτάτου καὶ Θεοσεβεστάτου Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας Κυρίου, Κυρίου Ἀνθίμου, τοῦ ἐξ Ἰβιρίας, ἀναλώμασι καὶ τύποις αὐτοῦ.

Διορθωθεῖσα δὲ μετ' ἐπιμελείας παρὰ Μητροφάνους πρεσβυτέρου

λυττησάντων. Ἀφιερωθεῖσα, ἐπὶ τοῦ εὐσεβεστάτου, Ὑψηλοτάτου καὶ Θεοστέπτου Αὐθέντου καὶ ἡγεμόνος πάσης Οὐγγροβλαχίας Κυρίου Κυρίου Ἰωάννου Κωνσταντίνου Μπασσαραμπα βρεβόδα τοῦ Μπραγκοβάνου, τῷ ἐκλαμπροτάτῳ καὶ ἐξοχωτάτῳ ὑπὸ αὐτοῦ Κυρίῳ Κυρίῳ Στεφάνῳ βρεβόδα τοῦ Μπραγκοβάνου, παρὰ τοῦ Πανιερωτάτου καὶ λογιωτάτου Μητροπολίτου Δρύστρας Κυρίου Κυρίου Ἀθανασίου, οὗ καὶ τοῖς ἀνχλώμασι νῦν πρῶτον τετύπεται παρὰ τῷ πανιερωτάτῳ λογιωτάτῳ καὶ Θεοπροβλήτῳ Μητροπολίτῃ Οὐγγροβλαχίας Κυρίῳ Κυρίῳ Ἀνθίμῳ, τῷ ἐξ Ἰθιρίας. Ἐπιμελεία καὶ διορθώσει Μητροφάνους τοῦ ἱερομονάχου Γρηγοῦ τοῦ ἐκ Δωδώνης, ἐν τῇ ἀγιωτάτῃ Μητροπόλει τῇ ἐν τῷ τῆς Οὐγγροβλαχίας Τεργοβίστῳ. Ἐν ἔτει ἀπὸ Θεογονίας 1710, κατὰ μῆνα Μάϊον. In folio

«Panoplia dogmatică a Impăratului Alexie Comnen, cuprindând în scurt scrierile fericitilor și de Dumne-deu purtătorilor părinți, puse în ordine și în o armonie cugetată de Evtimie monahul Zigaden. Spre răsturnarea și sfârșimarea și a dogmelor celor impiose și a învățăturilor Eresiarhilor ateï, acelor răi înfuriați contra sfințitei lor Teologii, afierosită pe timpul prea piosului, prea înălțatului și de Dumne-deu încoronatului Domnitor și Egemon a toată Ungrovlahia, Domnul Domn Ioan Constantin Basarab Voevod Brâncovénu, prea strălucitul și prea escelentului fiului său Domnului Domn Ștefan Voevodă Brâncovénu, de preasfințitul și prea învățatul Metropolit al Dristrei, Domnul Domn Atanasie, cu a cărui cheltuélă s'a tipărit acum întâi de preasfințitul, prea învățatul și de Dumne-deu alesul Mitropolit al Ungrovlahiei Domnul Domn Antim din Iviria. Prin îngrijirea și corectarea lui Mitrofan ieromonahul Grigoras, din Dodona, în prea sfînta Mitropolie cea în Târgovistea Ungrovlahiei, în anul de la Nascerea Domnului 1710 în luna Maiu».

XXXIX) Βαρίνου τὸ μέγα λεξικόν, ἧ ὁ Θησαυρός πάσης τῆς Ἑλληνικῆς γλῆσσης εἰς τὴν τῶν σπουδαίων χρῆσιν πάνυ ὠφέλιμος ἐκ πολλῶν δὲ ἄλλων βιβλίων συλλεχθεὶς, παρὰ Βαρίνου Φλωβρίνου Καμήρτος τοῦ Νουκερίας ἐπισκόπου.

Νεωστὶ μετὰ πλείστης ἀκριβείας τε καὶ ἐπιμελείας ἐκ πολλῶν τῶν ἐν τοῖς προτυπωθεῖσι σφαλμάτων ἐκκαθαρθεῖς. Καὶ μετὰ τινος ἀναγκαίας προσθηκῆς ὡς χάριν τῶν φιλολόγων μετατυπωθεῖς. Τῷ δὲ γαληνοτάτῳ, πανύπερτάτῳ τε καὶ θεοσεβεστάτῳ Πρίγγιπι Κυρίῳ Κυρίῳ Ἰωάννη Κωνσταντίνῳ Μπασαραμπα βοεβόδα τῷ Βραγκοβάνῳ Αὐθέντι καὶ ἡγεμονι πάσης Οὐγγροβλαχίας εὐλαυῶς ἀφιερῶθεῖς.

«Varini Phavorini Camertis Nucerinī Episcopi Magnum Dictionarium sive Thesaurus universae Linguae Graecae studiosorum usui valde perutilis ex multis variisque Autoribus collectus. Nova hac editione per Antonio Bortoli typografum venetum diligentissime castigatus et copia Dictionum auctus. Atque serenissimo, Celsissimo ac Piissimo Principi ac Domino totius Wallachiae D. D. Ioanni Constantino Basarabae Woevodae Brancovano dicatus, ano 1712».

Ἐνατίησι, ἐν τῇ τυπογραφίᾳ Ἀντονίου Βορτόλι.

Pe fața întâia este portretul lui Constantin Brâncovénu foarte frumos executat, și are mare valoare, pentru că-î contemporan; iar jos este marca țerei, Corbul, cu crucea în cioc. În jurul portretului este în grecește inscripția: Κωνσταντίνος Μπασαράμπας Μπραγκοβάνος βοεβόδας. Αὐθέντης καὶ ἡγεμῶν πάσης Οὐγγροβλαχίας.

Cartea-î dedicată acestuî celebru protector al culturēi Ortodoxe în genere și în care se citește:

«... Μεμαρτύρηται ταῦτα ὑπὸ τοῦ σου βίου καὶ τῆς ἀληθείας. Ἀλλ' ἐξέστω πιστοτάτην μάρτυρα ἐπαναγάγεσθαι τὴν Ἑλλάδα, πάντα γὰρ τρόπον φιλέλλην πεφυκῶς, ὃ βέλτιστε καὶ Κράτιστε Ἠγεμῶν, ἔχοντι καὶ μεγαλοπρεπῶς, καὶ οὔτε περιμένων λίτας, οὔτε ἴσα ἀντὶ ἴσων ἀντικαταλλάττεσθαι προσδοκῶν, τὰ μέγιστα εὐποιεῖς τὸ Γένος, ὡς εὐδιος λιμὴν τὰ λείψανα τῆς νκυαγησάσης Μητρὸς ἀποδέξασθαι καὶ περισῶσαι, μετὰ πολλῆς τῆς σπουδῆς ἐπιμελούμενος. Πανταχοῦ πρᾶμιχρὸν καταπεφρονημένου, καὶ ἐν μηδενὶ σχεδὸν τιθεμένου τοῦ Ἑλληνικοῦ, ἐντε βοηθῶν ἐρημία ἀθλιώτατα διαχειμένου, μῖνος τὴν σωτήριον δεξιάν πρέχεις. Οὐ μόνον τὰ πρὸς

ὠφέλειαν καὶ τιμὴν δωρούμενος, ἀλλὰ καὶ μηδὲν ἐλλείπων, ἐξ ὧν οἰοντὲ ἐστὶ πάλιν τυχεῖν τῆς ἀρχαίας καὶ Θαυμασίας ἀποκαταστάσεως τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν. Κράτιστε καὶ πάντα ἔπαινον ὑπερβαίνων Δυνάστα, ὑπὲρ ὧν εἰς κοινὴν ἀπάντων, μάλιστα δὲ τῶν Ἑλληνῶν εὐδαιμονίαν ἐπιχειρεῖς καὶ διαπράττεις, ἄξια σοὶ χάρις παρὰ τοῦ Θεοῦ γένοιτο, καὶ εἰς αἰεὶ τὴν ἡγεμονικὴν εὐτυχίαν εὐτυχοίεις. Ἔστω δὲ ἐπιτελής ἡ ἡμετέρα εὐχή.

Dedicația este scrisă de Antonie Bortolis.

«... Se mărturisesc aceste de cătră viața ta și de adevăr. Dar să-mi fie permis a chema pe Grecia, martura cea mai de credință, că prin tot modul din fire ești fil-elin, o Egemone prea puternice și prea bune, de la sine și cu măreție, și fără a aștepta rugăminți și nici nădăjduind a ți se răsplăti deopotrivă, foarte mult bine faci neamului, dupre cum ca un liman liniștit, îngrijindu-te cu multă osîrdie ai redat și ai salvat rămășițele naufragiului Mamei. Pretutindenea cu încetul desprețuit elinismul și mai întru nimica considerat, și ajutându-l când era lăsat în părăsirea cea mai grozavă, singur i-ai întins mâna de mântuire. Dăruindu-i nu numai cele de folos și de cinste, dar întru nimic având lipsă, întru cât este cu puțință, învățămîntul grec iarăși ș'a-ai aflat restabilirea sa veche și minunată. Prea bune și puternice, întrecînd orî-ce laudă, pentru cele ce săvîrșăști spre ferircirea obștăscă a tuturor și mai ales cele ce întreprinđi pentru norocirea Grecilor, să-ți fie ție dăruire vrednică de la Dumnezeu și deapururea să te bucuri, bucurie domnăscă. Fie ca cererea noastră să se plinăscă».

Dedicația este adresată Domnitorului Constantin Basarab Brâncovanu Voevod, Domn și Egemon a totă Ungrovlahia.

XL) Γνωμικὰ παλαιῶν τινῶν φιλοσόφων, ἐκ τῆς Ἰταλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν ἀπλὴν διάλεκτον μεταφασθέντα καὶ εὐλαβῶς ἀφιερωθέντα τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ Ὑψηλοτάτῳ Αὐθέντι καὶ ἡγεμόνι πάσης Οὐγγροβλαχίας, Κυρίῳ, Κυρίῳ Ἰωάννη Κωνσταντίνῳ Μπασ-

σαράμπα βοεβόδα, Ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κυρίου Ἀνθίμου τοῦ ἐξ Ἰβιρίας, παρὰ τοῦ Κυρ Μάνου Ἀποστόλη, οὗ καὶ τῆς ἀναλώμασι νεωστὶ ἐτυπώθησαν, ἐν Τεργούβυστω. Ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ 1713.

«Sentinți ale unor filosofi vechi, din Italienește traduse în limba noastră apla și afierosite cu evlavie, prea evseviosului și prea Înălțatului Domn și Egemon a totă Ungrovlahia, Domnul Domn, Ión Constantin Bassarabă Voevod, pe când era Metropolit Preasfințitul Domn Antim din Ivir, de Domnul Manu Apostolu, cu a cărui cheltueli s'aũ tipărit din nou în Tirgoviște, în anul dela Christos 1713».

Aceste sentinți sint imprimate în românește de atunci—*Pilde filosoficești*.

XLI) Νουθεσίαι Χριστιανικοπολιτικαὶ πρὸς τὸν εὐσεβέστατον καὶ Ὑψηλότατον Αὐθέντην καὶ Ἡγεμόνα πάσης Οὐγγροβλαχίας, Κυρίον, Κυρίον Ἰωάννην Στέφανον Καντακουζηνὸν βοεβόδα.

Τοῦ πανιερωτάτου καὶ Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου Κυρίου Κυρίου Ἀνθίμου, τοῦ ἐξ Ἰβιρίας. Νεωστὶ τυπωθεῖσαι, μετὰ τινων ψυχοφελῶν εὐχῶν ὅλης τῆς Ἑβδομάδος.

Ἐν τῇ Ἀγιωτάτῃ Μητροπόλει, τῇ ἐν Βουκουρεστίῳ.

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1715.

Sfaturî creștine-politice către prea piosul și prea înălțatul Domn și Egemon a totă Ungro-Vlahia, Domnul Domn Ioan Ștefan Cantacuzin Voevod, de Preasfințitul și de Dumnezeu alesul Mitropolit, Domnul Domn Antim din Iviria Tipărite din nou împreună cu ore-carî rugăciuni de peste totă săptămâna de suflete folositoare.

În Preasfințita Mitropolie din București.

În anul mântuirei 1715.

Aceste sfaturî sint traduse de mine în Românește.

XLII) Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ—Ἐκδοσις τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων.

și pentru cuvîntul că pe acele locuri articolele de hrană nu sînt așa de abundente ca la Români.

XLIII) Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων, διηρημένη μὲν εἰς δώδεκα βιβλίους, ἀρχομένη δὲ ἀπὸ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου καὶ πρώτου ἱερέρχου τῶν Ἱεροσολύμων ἕως τοῦ παρόντος ἔτους, περιέχουσα τὰς τε θείας συνελεύσεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τὰς ἀναπάσαν τὴν οἰκουμένην συναθροισθείσας ἐπιφανεστέρας συνόδους, ὀρθοδόξους τε καὶ κακοδόξους, εἰκουμενικάς τε καὶ τοπικάς, καὶ πᾶν δόγμα τῆς καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἐν ἧ γίνεται καὶ μνήμη κατὰ τέξιν πάντων τῆς Δύσεως καὶ Ἀνατολῆς αὐτοκρατόρων, καὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ τῶν πέντε Πατριαρχῶν σὺν ταῖς πράξεσι αὐτῶν καὶ ὧν ἔλαχον διοικήσεων καὶ πρεσβείων καὶ πολλῶν ἄλλων πατέρων, Ἀρχιεπισκόπων τε καὶ Ἀρχιεπισκοπῶν, αἰρεσιαρχῶν τε πάντων καὶ πρῶτων αἰρέσεων καὶ τῆς καθαιρέσεως αὐτῶν, ἔθνῶν τε καὶ ἀρχηγῶν τινῶν Χριστιανισμοῦ, καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἔθνῶν, ἐφόδων τε ἔθνῶν καὶ πολέμων, πόλεων τε ἀλώσεων καὶ Ἱεροσολύμων καὶ πολλάκις ἀναιρέσεως Ἑβραίων, ἀποικίας τε καὶ ἐξορίας αὐτῶν, ἀπαριθμήσεως τε πάντων τῶν ἁγίων πατέρων, τῶν κατὰ πασῶν τῶν αἰρέσεων ἀγωνισαμένων, Σχίσματος τε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῶν Παπῶν Ῥώμης καὶ καθαιρέσεως τῆς μοναρχίας αὐτῶν καὶ ἀναμαρτησίας διὰ πολλῶν ἀντηρηρῆτων ἀποδείξεων, περὶ τε τοῦ ἱεροῦ λεγομένου πολέμου, συμφορῶν καὶ πολιορκιῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ διαφόρων ἔθνῶν καὶ αἰχμαλωσίας αὐτῆς ὑπὸ τε Λατίνων καὶ εἶτα Ὀθωμανῶν, καὶ ἀπαριθμήσεως μετὰ τὴν ἄλωσιν αὐτῆς τῶν σοφῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ἐπιβουλῶν τε καὶ ζημιῶν ὑπὸ Λατίνων καὶ Ἀρμενίων εἰς τὸν ἅγιον τοῦ Κυρίου Τάφου καὶ τοὺς ἱεροῦς ἐν αὐτῷ Πατριάρχας, καὶ ἑτέρων πολλῶν ἀξιομνημονεύτων ὑποθέσεων. Συγγραφείσα μὲν παρὰ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λείψει γενομένου ἁγιωτάτου καὶ ἀοιδίμου Πατριάρχου, Κυρίου Κυρίου Δοσιθέου, κοσμηθεῖσα δὲ καὶ ἐν τάξει ἀρίστη τεθεῖσα παρὰ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κυρίου κυρίου Χρυσάνθου, οὗ καὶ τοῖς ἀναλώμασι, μᾶλλον δὲ τοῦ ἁγίου Τάφου, ταῦτὸν εἶπειν, τῇ ἐλεημοσύνῃ τῶν Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, ἐτυ-

πώθη ἐν ἔτει τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ ὀγδῶ. Ἐπὶ τοῦ τέλους τῆς Ἡγεμονίας τοῦ εὐσαβεστάτου καὶ ἐκλαμπροτάτου αὐθέντου κυρίου κυρίου Ἰωάννου Στεφάνου βοεβόδα τοῦ Καντακουζηνοῦ, ἐν Βουκουρεστίῳ τῷ τῆς Ουγγροβλαχίας αὐθεντικῷ Θρόνῳ, ἐπιμελεία καὶ διορθώσει Μητροφάνους ταπεινοῦ ἱερομονάχου Γρηγορᾶ τοῦ ἐκ Δωδώνης, ἐπιστατοῦντος τῇ τυπογραφίᾳ Στοῖκα ἱερέως τοῦ Ἰάκοβιτζη, ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἐπτακοσιοστῷ δεκάτῳ πέμπτῳ, κατὰ μῆνα Οκτώβριον. Ὁρίσθη δὲ παρ' αὐτοῦ τοῦ μακαριωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Κυρίου Κυρίου Χρυσάνθου δίδοσθαι τὴν βίβλον τοῖς εὐσεβέσι δωρεάν.

«Istorie despre cei ce aũ fost Patriarhĩ în Ierusalim, despãrțitã în douẽ-spre-dece cãrți, începẽnd dela Iacob fratele Domnului și cel întãitũ Ierarh al Ierusalimului pãnã în anul present, cuprinđẽnd și dumneđeeștele adunãri ale Sf. Apostoli și Sinódele cele mãi însemnate adunate din tótã lumea ortodoxã și neortodoxã, ecumenice și locale și ori-ce dogmã a sfintei catolice (universale) și apostolice Biserici a lui Christos, în care se face amintire în ordine a tuturor autocratorilor Apusului și Rãsãritului și a faptelor lor și a celor cincĩ Patriarchate și a lucrãrilor lor și a administrațiilor și a prerogativelor ce aũ avut, și a multor altor din Pãrinți, Arhiepiscopi și Arhiepiscopii și a tuturor Ieresiarhilor și a tuturor eresurilor cum și a condamnãrilor, a popórelor și a unor conducători ai Creștinismului, a popórelor bisericesti, a invaziunelor popórelor și a rezbelelor, luarea orașelor și a Ierusalimului și a deseĩ ucideri a Evreilor, a colonisãrei și a exilãrei lor, a enumerãrei tuturor sfinților pãrinți a celor ce s'aũ luptat contra tuturor eresurilor, a Schismeĩ Papilor din Biserica Romeĩ și a condamnãrei monarhieĩ lor și a infailibilitãței, combãtute prin multe argumente (dovedi), și despre rãzboiul numit sfințit, a nenorocirilor și a impresurãrei Constantinopolului de deosebite neamuri, și a sclaviei lui de cãtrã Latini și apoi Otomanĩ și a enumerãrei dupã cãderea lui a bãrbaților înțelepți ai Bisericeĩ Orientale, a vicleniilor și pãgubirilor de cãtrã Latini și Armeni a Sfințului Mormint al Domnului și a Patriarhilor sfințiti din el

și a altor multe cestiuni demne de amintit. Scrisă de către cel ce a fost întru fericire săvârșit, Preasfințitul și pururea amintitul Patriarch Domnul Domn Dositheiū; iar înfrumusețată și pusă în cea mai bună ordine de către prea fericitul Patriarh al Ierusalimului Domnul Domn Chrisant și cu a căruī cheltueli, mai ales a Sfântului Mormint, adică cu mila creștinilor Ortodoxi s'a tipărit în anul al optulea al arhieriei sale, pe la sfirșitul Domniei prea evlaviosului Domn, Domnul Domn Ioan Ștefan Voevod Cantacuzin, în București, Scaunul Domniei Ungrovlahiei, prin îngrijirea și corectarea smeritului Ieromonah Mitrofan Grigora din Dodona, fiind supraveghetor tipografiei preotul Stoica Iacoviță, în anul una mie șapte sute cincispredece, în luna Octombrie. Și s'a hotărît de prea fericitul Patriarh al Ierusalimului Domnul Domn Chrisant să se dea în dar cartea evsevioșilor».

Acastă carte este în folio și foarte voluminoasă și în ea se cuprinde un material nespus de însemnat și variat. Pe lângă materialul privitor la istoria Bisericească și Universală în genere, apoi pentru noi Români mai cuprinde și date și fapte foarte vechi și de mare preț, privitoare la Creștinarea noastră, la istoria noastră politică și religioasă, cum și în cestiunea Monăstirilor și se închină.

Mult material a fost extras din această carte de către repositul Episcop Ghenadie al Rîmnicului, relativ la Creștinarea Românilor, mult material am extras și publicat și eu în Biserica Ortodoxă Română, Revista Sf. Sinod, dar mult este încă neexplorat. Acastă carte, devenită foarte rară este un monument ori un tesaur de evenimente bisericesti puse în legătură cu cele politice. Mai ales lupta înverșunată a papiștilor, cum și inovările lor, sînt toate descrise pe larg și dovedite toate abuzurile și inovările papale, de la 1053 până spre finele seculului al XVII. De bună seamă că mulți dintre boerii Români, din Ungrovlahia mai ales, vor fi contribuit cu bani spre a se imprima. Cât va fi durat imprimarea nu știm, cunoștem însă când s'a terminat¹⁾.

(Va urma).

C. E.

¹⁾ Veđi Δοσίθεος Πατριάρχης și Χρύσανθος Πατριάρχης în Α. Παπαδόπουλος Βριστός Νεοελληνική φιλολογία, vol. I, pag. 196 și 256. Idem Satha.

O MICĂ ESCURSIUNE
ASUPRA
NUMĂRULUI CĂRŢILOR CANONICE ALE VECHIULUI TESTAMENT.

Veşti Bis. Ortodoxă Română No. 11 anul XXV.

Grigorie cel Mare (590—604) declara cărţile Macabeilor ca necanonice. El le socoteşte bune pentru edificare. (Hodius pag. 654. Migne. ser. lat. tom. 76 col. 119 (34. *Moralia în Iob* lib. XIX lec. XIII).

Dar silinţele acestor bărbaţi n'a fost încoronate de succes. Influenţa lui Augustin şi decisiunile conciliilor din *Hippo* şi *Cartagena* au contribuit la întunecarea deosebirei între canonice şi apocryfe, care deosebire mai târziu dispăre cu totul.—*Isidor de Sevila* († 636) în *de libris et officiis ecclesiasticis* (I, 1 sq) pune pe Tobie, Iudit şi Macabei între canonice dîcînd că de şi Ebreii le pun între apocryfe (qui in canone hebraico non sunt.... quos licet Iudaei inter apocrypho separent), totuşi biserica lui Christos le pune între divine şi le onorează ca sfinte. (Migne. ser. lat. tom. 82, col. 229 sq.). Apocryfele şi Estir le pune la sfîrşit de ore ce autorul lor nu este cunoscut, însă ele copriind *praecepta* nu numai *vivendi* dar şi *credendi regulam*. Înţelep., lui Solomon au depărtat'o Iudeii din cauză că vorbeşte de Christos.

Cassiodor în scrierea sa: «de institutione divinarum litterarum» c. 12—14 are amîndouă catalógele cu observa-

rea că deosebirea între ele nu este mare. El numără: Gen. etc. . . *Profeții*: Iosua, Iud. Rut, Samuel, Isaia, Ier. Ezech. Daniil—XII Profeți—*Haghiografele*: Iob, David, Solomon, Proverbi, Eccles. Cânt. Cântărilor—Cuvintele Țilelor adică Cronica, Esdra și Estir.—Cărțile Regilor lipsesc, poate după cum Țice Hcdius «scriptoris vitio» (Migne ser. lat. tom. 70 col 1123 sq. In cap. XII are divisiunea lui Ieronim, în cap. XIII a lui Augustin, în cap. XIV după cele mai vechi traduceri și după Septuaginta). În un loc din acesta el împarte cărțile în 6 codici: *Codicele* I este Pentateuchul—II are Regii 4 și Cronica; III are Profeții; IV Psaltirea; V are scrierile lui Solomon; VI are Aghiografele cu cele apocryfe.

În decretalele *Papei Gelasiu* (pe cari uni le atribue lui Damasius, alții lui Hormisda, veȚi Credner l. c. p. 174) se află 3 împărȚiri:

Textul atribuit lui <i>Damasius</i> :	T. atr., lui <i>Hormisda</i> .	T. atr. lui <i>Gelasiu</i> .
I-a ÎmpărȚire închee cu ÎnȚelep. și Ecclesiastul.	Genesa, etc Iosua Judec. Rut. Regii 4.	Aceleași cărȚi și aceiași ordine ca și Hormisda plus o carte a ÎnȚelepȚunei și Ieremia fără LamentaȚiuni.
II-a are ProfeȚii (Ieremia cu Baruh și LamentaȚiunile).	Cronica 2. Psalmii 150. Solomon 3. Proverbi. Eccles., și Cânt. Cântărilor.	
III-a CărȚile Istorice: Iob, Tobie, Iudit, Estir, Esdra una, Maccabei douē.	ProfeȚii (Ieremia cu LamentaȚiunile).	

Obs. Daŭ aci alături tôte trele textele pe cari le iaŭ după Credner l. c., care și el le reproduce după „Faustino Arevalo“ în *illustrata Roma* p. 400 sq. și după Mansi: conciliorum nova et amplissima collectio“ Tom, VIII p. 154 sq.

Din părerile ce exprimă bărbaȚii ale căror scrieri le-aŭ luat până aci în consideraȚie, resulta că drumul pe care l-aŭ parcurs apocryfele în biscrica latină este: nerecunôșterea, îndoéla de a le pune între canonice, și apoi recunôșterea lor ca canonice prin conciliul din Trident. Cele ce vor urma ne va arăta și pentru timpul de mai departe, cum *îndoéla* de a le pune între canonice merge micșorându-se.

Așa în catalogul lui *Eugeniū* III se afla și apocryfele (Hodius p. 654). Asemenea la *Ivo* (1092) care numără cărțile după decretul lui Gelasiu. Dar *Hugo à St. Victoire* numărând cărțile după Ieronim dice: «Sunt alții, cari numără și Ințelep. lui Solomon, a lui Sirach, pe Iudit, Tobie și cărțile Macabeelor «sed non scribuntur in canone» (de script. c. 6). (Același lucru 'l afirmă el și în libro *Exceptionum* II c. 9.—In *Eruditiones didasc.* lib. 4 c. 2 și in *Erud. theolog.* in *Seculum ecclesiae* c. 8 și în prologul cărței despre Sacramente c. 7). Pretutindenea accentuează că Ințelep. Iudit, Tobie, Macabei «in canone non scribi» sau in corpore textus «el in canone auctoritatis non scribi» (de sacramento c. 7). Mai îndoios se exprimă *Petru Cluniac* (1123) (ep. contra Petrobrusianos) căci el dice că apocryfele: ad illam sublinum precedentium dignitatem pervenire non potuerunt «dar per necessariam doctrinam» au meritat a fi primite de biserică.

Petru Comestor (1170) dice în prefața de la Tobie, că apocryfele le-a primit biserică pentru că nu s'a îndoit de veritatea lor(?) *Hugo de St. Caro* (1240) în prologul la Iosua dice:.... «Romai apocryfele: Iesus Sapiaentia, Pastor (?!?) et Maccabeorum libri, Iudith atque Tobias — Aceste sunt în îndoelă și nu se pune în canon dar pentru vechimea lor, biserică le-a primit». Același lucru găsim la *Thomas d'Aquino* (1260 de divin. Nom. c. 4. lect. 9). La Nicolau de Syra (1330—Prefato in Tobie c. 1) etc.

Chiar după ce conciliul din Florența la 1439 sub influența papei Eugeniū și după ce Eugeniū IV la 1441 dă decretul pentru *Iacobini* în care recunoște apocryfele ca scrieri canonice (Harduin Acta Conci. IX p. 1021 și conciliul Senoneuse 1528), totuși *Antonius* arhiep. în Florența (1459—Cronic. părț. I tit. 3. c. 14) le numește *apocryfe*, și dice «ecclesia sancta *tamen* etiam *Apocrypha* recipit ut vera» — *Erasm* de asemenea nu se opune la primirea apocryfelor — *Cardinalul Cajetan* (1532) însă le pune între

că asupra cuprinsului canonului biblic confesiunea (noastră) ortodoxă nu spune nimic hotărît» căci nu numai noi ca partizani ai conciliului Trulan, dar chiar Protestanții recunosc că prin hotărârile luate la acest conciliu întrebarea despre cuprinsul canonului biblic era pentru biserica grăcă în «ebenso *erschöpfender* als gültiger Weise *vilkommen erbdigt*». De atunci nu mai erau....., de cât *numai* cărți canonice și necanonice, adică cărți, cari erau recunoscute de biserică ca aparținând canonului și acelea cari erau *pentru tot-d'auna excluse*. «(Credner l. c. p. 100). *Mitrofan Critopulos*, patriarch al Alexandriei (1625) se exprimă categoric asupra apocrifelor. Gass (p. 98 sq.) ar voi să găsească în faptul că la noi aceste scierî nu sunt clasificate cu titlul de «păgâne» o îndoelă în a lepăda apocrifele. Dar să ascultăm pe Mitrofan, care după ce numără cărțile canonice punând pe Jud, cu Rut, (plângerile nu le are, dar probabil că le consideră una cu Ieremia) dice: cele-l-alte cărți..... adică Tobie, Iudit, Înțelep. lui Solomon, Sirach, Baruch și și cărțile Macabeilor..... ca κανονικὰς δε καὶ αὐθεντικὰς οὐθεποτ' ἀπεδέξιντο ἢ τοῦ χρηστοῦ ἐκκλησία.....» (Kimmel. Monumenta fidei ecclesiae orientalis. pars. II p. 104)

Ce voim mai categoric? Faptul însă pentru care Protestanții cred că noi șovăim încă în privința numărului cărților canonice este că în *Confesiunea lui Cyril Luca-
ris* (1629 lat. 1633 grecește) sunt omise cărți recunoscute de sinódele ecumenice. Acastă confesiune însă a fost respinsă la sinódele din *Constantinopol* (638), Iași (1642) și Ierusalim 1672.

La sinodul din Ierusalim s'a aprobat confesiunea lui Dosoteiu, patriarchul Ierusalimului unde numește Sfînta Scriptură pe toate acele cărți, pe cari Cyril *urmând sinodul din Laodicea* le numără (Kimmel l. c. pars. I p. 467). În ura sa, ură contra Protestantismului numește și unele apo-

crife cu γνήσια τῆς γραφῆς. (Kimmel l. c. pars II p. 225—comp. și Olariu l. c. p. 324 sq.).

Să vedem ce se petrece în timpul acesta în biserica latină. În biserica latină reforma lui Luther dă naștere la studii serioase asupra canonului biblic. Din acest timp avem două partide înainte: Partisanii lui Luther sau *Protestanții* și *Catolicii*. Care era pozițiunea și a, unora și a altora? *Catolicii* stabilesc în conciliul *de Trident* că între scrieri apocrife și canonice, nu trebuie a se mai face de acum înainte nici o deosebire, căci și cele ce unii le numesc apocrife sunt canonice. În sesiunea a IV-a din 8 Aprilie numărând cărțile după Vulgata dă anatema pe toți ce nu le-ar recunoște de canonice. (Richter. *Canones et decreta concilii Tridentini* p. 11).—De atunci și până azi învățații catolici dic că deosebirea ce se face de unii în a nu recunoște pe Iudit, Tobie, ale lui Solomon 5 (la noi 3), Macabei ca canonice este contra tradițiunii și că decisiunea conciliului de Trident este singura expresiune a verității (vezi Kaulen, *Einleitung in die heilig Schrift*. p. 31 (Thul)).

Protestanții recunoscând numai *Sfînta Scriptură* ca isvor al învățătorei creștine recunoște ca cea mai mare necesitate studiul bibliei. De aceea putem dice cu drept cuvînt că adevărata patrie a științei biblice de la reformă încóce este la Protestanți. Ei recunosc plecând de la învățăturile lui Ieronim, în unire cu biserica veche aceleași cărți canonice și apocrife ca și noi.

Silința lor de a scóte la ivélă deosebirea între canóne și apocrife o vedem deja din scrierea lui *Andreas Bodenstein de Karlstadt* «de canon scripturis libellus» 1520. El citând locul din Ieronim (praefatio in libros Samuel et Maleachi) face aceeași deosebire între cărțile apocrife și canonice și dice: așa dar sunt apocrife: Cartea Înțelepciunii, Baruch, Ecclesiastul (?), Iudit, cartea Macabeilor (c. IV § 80 și 92—comp. Credner l. c. pag. 364, 376—Diestel l. c. p.

251).—*Luther* de și la 1519 tradusese și apocrifele totuși în trad. bibliei din 1534, cărțile apocrife sunt separate de cele canonice și considerate ca cărți, cari nu sunt egale celor-l-alte, dar folosite și bune pentru citit, nici de cum însă pentru a lua din ele dovezi dogmatice (Keil. l. c. p. 658 N. 3—Diestel l. c. p. 250). În traducerea făcută de *Leo Ludä* în 1529 sunt traduse și apocrifele dar cu observarea că în bibliile cele vechi și la Ebrei nu se găsesc.

În *Confesiunea Galicană* (1559) art. 4, în *Confesiunea Belgică* (1562) art. 4, 5, 6), *Confesiunea Anglicană* (VI) se dice că aceste cărți (apocrifele) sunt folosite, dar nu de aceeași autoritate și nu pot fi întrebuințate spre confirmarea dogmelor. *Confesiunea Scoțiană, Elvețiană și Bohemiană* judecă mai puțin aspru cărțile apocrife (Diestel. l. c. p. 250. — Keil. p. 660 — Bluk, Studien und Kritiken 1853 p. 278—354). Contra apocrifelor se pronunță categoric sinodul din *Dordrecht* (1618) (citatul întreg la Keil. p. 450. Strack Einleitung p. 175 § 4 și mai pe larg în Real-Encycl. Hertzogs tom. 7 p. 448). În biserica *Anglicană* s'a decis la 1643 în sinodul din *Vestminster* ca societatea biblică britanică să nu mai publice alături de cărțile canonice și pe cele apocrife.

Iată-ne ajunși în biserica catolică și protestantă până în timpul de față. Din cele spuse mai sus ne putem face o idee despre mersul ce l'a avut recunoșterea cărților ce noi azi avem ca canonice, tot de odată mai putem constata cu bucurie că noi suntem cei cari am păstrat tradițiunea veche și noi suntem cari mai înaintea tuturor ne-am clarificat această deosebire. La Catolici, de și tradițiunea ebreă, creștină veche și părerile multor bărbați renumiți ai bisericei arătau clar deosebirea ce trebuia să se facă, această deosebire merge încetul cu încetul spre descreștere până dispăre cu desăvârșire, nu tot ast-fel este la noi. Cât pen-

tru Protestanți eă personal nu am putut constata de cât că ei aă luat *tradițiunea veche* numai din ură *contra Catholicilor*. De alt-fel ei ne-aă făcut nouă serviciă enorm de mari, căci prin studiile lor desgropându-se și dându-se la lumină tot ce se dicea în acéstă privință la Ebrei și în biserica veche putem fi siguri că ceea ce noi susținem ca ca cărți canonice de la conciliul de Laodicea încóce, co-respunde adevărului. In timpurile noi, biserica grécă a păstrat aceeași tradițiune. Așa *Macarie* (Introd., în Theolog., dogmatică trad. P. S. S. Timuș, p. 423) recunoște canonice aceleași cărți ce eă le numărai la pag 4.

Tot asemenea *Şaguna* în precuvintarea bibliei tradusă de el (§ 7) număra pe cele canonice și spune că cele-l-alte cărți se întrebuintează numai spre îndreptarea moravurilor și întărirea credincioșilor, iar nu spre întărirea dogmelor¹⁾.

In *Biblia Rusă* (ediția oficială) de la *Moscova* 1821 se află tóte apocrifele. Esdra lângă Nehemia în amândouă recensiuile (Esdra, Nehemia; Esdra 2; Esdra 3) Cărțile Macabeilor sunt tocmai la sfirșit²⁾. Nu tot ast-fel este și în Biblia tipărită in Petersburg 1876, care numără: Pentateuch, Iosua, Jud. Rut, Regii 4, Cronica 2 și la sfirșit Rugăciunea lui Manasi, 1 Esdra, Nehem. 2 Esdra, Tob. Iudit, Estir, Iob, Psalmii, Proverbi, Ecclesiastul, Cânt. Cântărilor, Înțelepc., lui Solomon, a lui Sirach, Iesaia, Ierem. Lamentațiunile, Epistola lui Ieremia, Baruch, Ezech. Daniil, 12 Profeți mici (în ordinea ce o aă Ebreii) 3 Macabei, 3 Esdra.—La tóte apocrifele se face observarea că sunt *traduse* din *grecește* și «*nu este în canonul ebreu*». La ultima carte a lui Esdra este observat că acéstă carte nu este nici în

¹⁾ De alt-fel la *Şaguna* se afla și mici contradiceri: Așa el dice că sunt 38 de cărți, dar numărând la Solomon 3, sunt 39. Asemenea ne-regulă este la așezarea lor.

²⁾ Hodius în col. 54 pune 3 cărți ale Macabeilor. D-l Olariu pune după Reuss „Die Geschichte der heil, Schrift § 338“ 4 cărți ale Macabeilor. Veđi și Strack. l. c. p. 446.

textul ebreu, nici în cel grec. Traducerile slave sunt făcute după Vulgata.

La *Filaret Mitropolitul Moscovei* († 1868) se numără (catehismul său aprobat de Sf. Sinod din Rusia) numai cărțile canonice și spune că acesta pe baza afirmațiilor părinților bisericești, cari primeau numai 22 de cărți, ca și ebreii. Cărțile apocrife sunt menite de părinți a se *citi* de cei ce aparțin bisericeii.

În *biserica noastră română* s'aă considerat, în consonanța cu decisiunile sinódelor Ecumenice și părerile sfinților Părinți, ca cărți canonice aceleași ce le recunoște *Macarie* sau mai bine ăis cele ce se numără la conciliul din Laodicea. Dacă însă până în prezent în traduceri noastre se află și cărțile apocrife, acesta însemneză numai că noi considerăm aceste scrieri ca folositoare, dar nu ca canonice. Tóte cercetările făcute pe acest teren ca: *Melchisedec* în Introducerea sa din 1860 p. 8; *Inocențiu Ploestenu* în Biserica Ortodoxă Română anul 1885 p. 442 No. 6; *Onciă* în Introducerea sa din 1889 p. 13 sq. *Olariă* idem p. 318 sq; *Comorășenu* în Dogmatică, partea generală p. 277 cum și actualul nostru Profesor. Dr. *N. Nitzulescu* în prelegerile sale universitare sunt de acord în recunoșterea *numai* acestor cărți ca canonice.

Ioan Popescu.

PROFEȚI VECHIULUI ȘI NOULUI TESTAMENT.

Profetul, după etimologia cuvîntului grec προφήτης, de la πρόφημι, a prezice, a zice mai înainte, este acela care vestește lucrurile viitoare. Ast-fel explică acest cuvînt, Sf. Vasilie cel Mare, și Sf. Ioan Chrisostom. Cel d'ântăiū zice: «Προφήτης ἐστὶν ὁ κατ' ἀποκάλυψιν τοῦ πνεύματος προαγορεύων τὸ μέλλον»; iar cel d'al doilea: «Οὐδέν ἄλλο τί ποτέ ἐστι προφητεία, ἀλλ' ἢ τῶν μελλόντων πραγμάτων προαναφώνησις».

În cărțile Vechiului Testament נְבִיאַ (nabi) este numele obicînit al profeților, că cuvîntul grec din Septuaginta προφήτης nu se traduce în mod exact, căci נְבִיאַ înseamnă în mod propriū, inspirat, entusiasmat și acest cuvînt este întrebuintat în partea cea bună, ca avînd însemnarea inspirat de Dumnezeu.

Prin urmare el desemnăză profeți în general ca ómeni, cari nu numai prezic viitorul, dar cari sunt plini de spiritul lui Dumnezeu. Câte-odată acest cuvînt este luat în rea însemnare spre a desemna pe aceia, cari se dau drept profeți, fără a fi în realitate, asemănați cu aceia, cari sunt stăpâniți de duhul cel rău. Afară de cuvîntul נְבִיאַ, profeții Vechiului Testament sunt încă desemnați prin alți termenī, cari înseamnăză mai lămurit destinațiunea și misiunea lor. Ei sunt adesea numiți văzătorī הַנְּבִיאִים, וְנְבִיאִים și cei Șapte-zeci traduc prin προφήτης, dar mai adesea prin δρών, sau încă

observatori צופים, מצפים, păzitor שׁמרים, păstori רועה, în fine ómenii lui Dumnezeu האלהים, servitorii lui Iehova יהוה: מלאך יחנך, trimiși lui Iehova עבד.

Tóte aceste nume arată, care era misiunea profetilor, ei sunt mai cu sémă organele privilegiate de Dumnezeu și mijlocirea lor menținea raportul permanent și viu între Iehova și poporul său. Ori cine póte vedea ce însemnáză cuvântul nabi נביא după Exod 4,16 și 7,1. În acest din urmă verset Iehova zice lui Moisi: «Vezi, te-am făcut Dumnezeu אלהים, pentru Faraón, și Aron, fratele tǎu, va fi profetul tǎu, נביא», și acésta este explicat în primul verset: «El va fi gura ta și tu vei fi Dumnezeul său», adicǎ, tu i vei comunica ceia ce el va zice, tu 'l vei inspira și el va vesti, ca fiind organul tǎu. Adevǎratul profet al lui Iehova este prin urmare organul așa zicǎnd gura, prin care Domnul vorbește poporului său, care 'l povǎțuește la misterele viitorului și pentru care profeti aũ dreptul a zice, cǎ cuvintele lor, sunt cuvintele lui Iehova.

Așa dar, profeti aũ datoria, a menține poporul teocratic în calea, care trebuie a' l duce la destinațiunea sa și prin urmare de a- i descoperi acésta destinațiune chiar, de a- i vesti sórta sa, în urmarea timpului, ast-fel precum este hotǎrit prin decretele lui Dumnezeu și ast-fel, după cum depinde din propria purtare a poporului; profeti îndreptáză mai cu sémă privirea lor spre viitor, fac cunoscut poporului rǎsplata saũ pedépsa, mántuirea saũ ruina, care depinde de buna saũ rea sa direcțiune. Ei caută în acelaș timp a' l face să înțelégă invederat, cǎ tóte instituțiunile religioase și politice pe cari Dumnezeu i le a dat, aũ un scop divin, sunt un mijloc d' a ajunge la acest scop, ast-fel cǎ în ultima instanță nu se zice nici de cum, de cât de perfecțiunea și glorificarea teocrației, rezervatǎ celui mai mare dintre descendenți lui David-Mesia, și la acésta contemplație, la acésta cercetare, la acésta vestire a viitorului se reduc numirile de vǎzător, observator și păzitor, de-și acésta din urmă expresiune are încǎ o altǎ însemnare, cǎci profeti, a-vǎnd tot-d' auna datoria d' a reaminti poporului calea, pe care

trebuie să meargă și a-l preveni în contra orî căreî rătăcirî; trebuie ca ei să vegheze cu băgare de seamă la purtarea sa morală și religioasă și la această supraveghere se reduc numirile de observator, păzitor și mai cu seamă aceia de păstor. Profetul vegheză asupra buneî stări spirituale a poporului, ca păstorul cel bun asupra turmeî sale, acesta este datoria sa deosebită. Dar în fine spre a putea lucra în acest sens și într'un chip folositor, trebuie profetului o autoritate superioară și această autoritate este proclamată, când profeti sunt numiți omeniî lui Dumnezeu, slujitori și trimișiî Domnului. Ast-fel că misiunea lor divină și generală este învederat hotărîtă și că o încredere absolută este reclamată, pentru cuvintele și faptele lor pentru că ele provin chiar de la Dumnezeu. Cât despre amănunte această misiune variază în mod natural, după calitățile și caracterul în ivizilor, după împrejurările în cari se arată și lucrăză. Ast-fel de exemplu, nu toți profeti sunt chemați a lucra în sfera politică și în interesul teocrației, în mod așa de fructuos ca Isaia și Ieremia, de și toți au în vedere a atinge acelaș scop, în împrejurări deosebite și prin căi deosebite și, de-și toți au acesta de comun și în definitiv ei nu adună din lucrările și devotamentul lor, de-cât ură, persecuțiune și mörte silnică.

Din cele precedente se pöte conchide în mod natural însemnătatea profeției în vechea teocrație. Nu este un fenomen accidental, care fără un mare inconvenient ar fi putut să nu existe; este un fapt de cea mai înaltă putere și absolut trebuincios.

Profeti, de la Moisi, sunt întreprעי legeri autorisați de Dumnezeu; ei reamintesc tot-d'auna poporului observarea acestei legi și arată nu numai în ce scop, dar și prin ce mijlóce ea trebuie împlinită; nu s'ar fi putut înțelege ușor existența teocrației, fără profeție saũ o instituțiune analogă. Intre altele profeti sunt instrumentele permanente a le descoperireî Dumnezeesti, pe care Moisi n'a terminat'o; ei trebuiau să arate natura din ce în ce mai învederată și sfirșitul teocrației, și tóte acestea era cu atât mai de neapărată trebuință, căci teocrația, făcënd abstracțiune de profeti, n'avea corpuri învățátore autorisate Dumnezeeste și că preoți, cari fără îndoială aveau asemenea însărcinarea d'a explica legea, nu numai că lipseau adesea de la datoriile

lor, dar de multe ori se rânduiau pe partea apostatilor și idololatrilor și în loc de a veghea la observarea legii, erau cei d'ântăiū cari o călcaū prin desordinea lor, de-și trebuia să urmeze pe credincioși observatori ai cuvintului lui Dumnezeu.

În aceste împrejurări și după cum adesea ori la darul profeției se adaugă acela al miracolelor, puterea de a învia morți, ori-cine nu se poate spăimânta de marea autoritate, de care profeți se bucuraū pe lângă toți Israeliți credincioși. Acéstă autoritate se recunoște prin însemnata onóre ce li se dedeaū, nu numai de către ómeni din popor, cari le arătaū un respect profund, după cum Sunamita lui Eliseū, dar și chiar regi i încărcaū de daruri, le trimitea vestiri și i visitaū în persónă. Ieroboam trimise chiar pe femeia sa cu daruri la profetul Abia, spre a'l întreba despre bóla fiului său, și regele Sirienilor, Benadab, expediă pe cei mai însemnați slujitori ai săi cu mari daruri la Eliseū, de la care dorea să afle sfârșitul bólei ce'l bântuia. Trimiși lui Ezechia la Isaia, a-l lui Iosia la profetesa Hulda, ai lui Sedechia la Ieremia, erau preoți și mari slujitori ai curței. Regele Ioas visită în persónă pe Eliseū bolnav, numindu'l părintele său, 'l regreta și 'l plângea cu amar.

Dar autoritatea profeților se arăta încă și mai mult în magistratura, ce exercitaū asupra moravurilor și în chipul, cu care se priimeau judecățile lor. David ascultă fără răspuns înștiințările profeților Natan și Gad și se conduce după sfaturile lor. Ezechia ascultă pe Isaia, care i cere socotélă, despre modul cum a tratat pe trimiși din Babilon și priimește blamul și amenințările sale. Fără îndoială vrăjmași teocrației și ai profeților nu lipseaū nici în popor și nici printre cei mari și când regi necredincioși se suiaū pe tron, profeți erau aprópe de persecuțiuni neînláturate. Supt Achab și Izabela fură dați la mórte în masă și Ilie nu putu în mai multe rânduri a'și scăpa viața, de-cât prin fugă.

Aceleași fapte se reproduc și în regatul lui Iuda. Regele Asa puse în temniță pe Hanani, pentru că acesta blamase legătura antiteocratică, pe care acest rege o făcuse cu regele Siriei și Ioas puse de lovi cu petre pe Zaharia în vestibulul templului, spre a'l pedepsi pentru zelul depus contra apostasiei. Se zice, că regele Manase în tóte zilele punea

să omóre câți-va profeți. Ioachim se arata în toate ocasiunile vrăjmaș văzătorilor. El trimise spioni până în Egipt, spre a supraveghea pe Uri și pe când ei 'l readuseră, regele 'l condamnă la mörte și corpul său fu aruncat în grópa comună. Ieremia ar fi suferit aceiași sórtă, dacă la prima dată, n'ar fi fost protegiat de persóne influente și a doua óră, dacă n'ar fi fost înștiințat a se ascunde. Dar aceste persecuțiuni și chipul cu care trimișii lui Dumnezeu le suporta, nu puteau de cât să întărescă autoritatea lor în ochi unui Israelit credincios teocrației și purtarea chiar a vrăjmașilor făcea să pătrunză acest respect general, mărturisit de totă lumea.

De altmintrelea profeția nu era ca sacerdoțiul alăturat la o familie sau la un trib hotărît; ea atârna numai de la alegerea Dumnezeescă. Dumnezeu alese pe profeți din deosebite triburi și diferite părți și mai cu sémă din rasa sacerdotală. Ieremia și Ezechiil erau preoți și nu erau pentru acésta reguli hotărîte, nici prescripții legale, spre a împlini funcțiunea de profet, ci numai împlinirea aceluia, pe care duhul 'l însuflețea, Dumnezeu 'l chema, fără formă exterioră, câte-odată făcându-i să asculte glasul său în mod interior, altă dată chemându-'l printr'o vedenie. Asemenea la chemarea interioră se adăoga câte-odată un semn exterior și simbolic ast-fel, când Ilie priimi însărcinarea, spre a da lui Eliseu ungerea profetică, făcându'l ucenicul său, aruncându-i pe umeri haina, pe care i o lăsă mai târziu de moștenire. Cu toate acestea, fapte de asemenea natură sunt raportate prea rar, spre a le putea cine-va considera ca obicnuite sau numai ca prea dese. Așa spre exemplu Isaia, Ieremia, Ezechiil, nu vorbesc nici într'un fel de o împărtășire sau consacrare ceremonială; ei nu pun valóre de cât pe chemarea interioră, ce au priimit și înțeles. În schimb însă avea o pregătire la sarcina de profet în școlele profetice.

Felul de viață al profetilor nu se deosebea de al celorl-alți ómeni, cu cât numai că era mai aspru și ascetic. Ei nu luaū parte la serbările publice. Ieremia zice, că s'a ferit de adunările cu jocuri și desfătări și Sf. Ioan Botezătorul spune, că el nu mânca nici nu bea. Profeti viețuiaū obicnuit în relațiunile ordinare de familie; ei locuiaū în propriile lor case, ast-fel Samoil la Roma; Natan la Ierusalim,

Ahia în Silo; Elisei în Samaria. Ei erau mai mult timp însurați. Samoil avea doi fiți, din care unul profet la Betel; Hanani și Obed aveau copii, cari asemenea erau profeți. Cu toate acestea alți în mare număr se pare, că n'au fost însurați, precum Ilie și Ieremia.

Cât despre ocupațiunea lor, rare-ori funcțiunea profetică le absorbea tot timpul și este probabil, că se îndeletniceau cu ore-care lucrare, care servea la întreținerea lor zilnică. Acesta rezultă mai întâi în mod natural din aceea, că legea n'avea sub nici un raport prevăzut ceva pentru întreținerea lor, ca pentru preoți.

Acesta se constată din ore cari detalii a le Bibliei, de ex. mențiunea ce face despre casele lor sau de ocupațiile lor, înainte de intrarea în funcțiune, sau de ore-cari împrejurrări, din cari cineva poate conchide, că ei aveau avere. În toate casurile este invederat, că ei posedau cunoștințe de istoria naturală și le puneau în practică, după cum făcură Eliseu, pe când ore-cine a servit o iarbă otrăvită discipolilor săi, Isaia în momentul când regele Ezechia fu atacat de o bôlă molipsitoare, de-și cineva trebuie să vază aci mai mult ca o schimbare ordinară. De alt-fel ei se serveau asemenea, pentru întreținerea lor prin daruri benevole, pe cari le ofereau pioși Israeliti, în semn de respect, sau de la aceea cari i consulta și cereau ajutorul lor. Aceste daruri erau câte-odată foarte mari. Ast-fel fu acela, pe care Benadab al Siriei 'l trimise lui Eliseu (patru-șeci cămile, încărcate cu tot ce avea mai prețios în Damasc). La profeți alergau nu numai în cestiuni, cari priveau viitorul, dar și în afaceri ordinare. Ei se ocupa adesea de lucrări literare, redactând cuvintările lor și compunând scrieri istorice. Samoil, Gad și Natan au scris istoria guvernării lui David; Natan pe a lui Solomon; Semeia și Ado, pe a lui Roboam; Iechu pe a lui Iosafat; Isaia pe a lui Ozia și Ezechia. Adesea profeți redactând cuvintările lor, le amestecau cu detalii istorice; ast-fel făcură Amos, Isaia și mai cu sémă Ieremia.

Cărțile Vechiului Testament nu zic nimic despre îmbrăcăminte profetilor. Se vede la Zaharia, că îmbrăcăminte lor obicnuită și specială era o manta largă de păr שַׁעַר אֲדָרְתָּהּ pe

care asemenea o purta Ilie și care se numea câte-odată **בַּעַל** altă dată **בַּעַל שֵׁעַר**. Acésta haină se prindea de corp printr'un brâu de curea **אַזְוֵר עוֹר**; ea era după tótă probabilitatea numită asemenea **שֵׁק**, pentru că perii erau aspri și despre care vorbește Isaia. După cum aceste vestmente erau purtate de obicei în semn de doliu, la profeți erau simbolul chemărei lor seriose.

Cărțile sfinte numesc un număr óre-care de profeți, afară de aceia despre care canonul coprinde cuvintările lor. Abraam este desemnat ca profet; apoi Moisi, Samoil, Gad, Natan, Ahia, Semeia, Ido, Hanani, Iehu, Michea supt Ahab, Eliazar supt Iosafat; Obed supt Asa; Eli, Elisei, Zaharia supt Ozia; Obed supt Ahaz; Uria supt Ioachim. Biblia citéză între altele óre-care profetese; adică: Sara, Rebeca, Maria sora lui Moisi, Debora, Hol-da și Nocedia; Acésta din urmă era adversara lui Neemia și prin urmare o profetésă mincinosă. Dar istorici bisericești și rabini numără mai mulți profeți ai Vechiului Testament, fără să fie de acord între dînșii. Clement din Alexandria pune între profeți pe Adam, Noe, Isaac, Iacob, Iosua, Abd-Adonai **עֲבֹד אֲדֹנָי** și Misail; el numără 35 profeți ai Vechiului Testament și numește profetese pe Sara, Rebeca, Maria, Debora și Olda. Epifaniu ridică numărul profeților Vechiului Testament la 72, între cari pe Enoh, Eldam, Modam, Iob, David, Idutun, Asaf, Eman, Etan și Solomon. In cartea, *de Prophetis, eorumque obitu ac sepultura*, atribuită lui Epifaniu, arată numai 22 profeți ai Vechiului Testament, pre când Isidor din Sevilla număra 31 de la Eli.

Din partea Iudeilor Abarbanel numără, de la schisma lui Israil, până la ruina Ierusalimului, 26 profeți ai regatului Iuda, împreună cu Hulda și 10 ai regatului Israil; Seder Olam enumără 48 de profeți ai Vechiului Testament și 7 profetese. Nu este trebuință a arăta, că aceste enumerațiuni sunt mai mult sau mai puțin arbitrare. După întórcerea din exil, profeția se stinse cu Malachia; ea fu pentru talmudiști și rabini implinită întru cât-va prin Bath-Kol.

Asemenea este cu totul natural a vedea o profecie mincinosă, opusă adevăratei profetii, erórea alăturându-se adevărului și abusurile conlegate celor mai bune obiceiuri.

Pentateuchul enumără caracterele, prin cari se recunosc profeți mincinoși, oprește a-i asculta și ordonă a-i pedepsi cu mörte. Acéstă pedépsă n'a fost nici-odată saũ prea rar aplicată, pentru că profeți mincinoși plăceaũ de ordinar poporului, inclinat la apostasie și idololatrie, mai mult de cât adevărați profeți, cari prin cuvântările lor curate și infricoșate, 'și atrăgea adesea ura și persecuțiunea mulțimeii. Cu tóte acestea profeții adevărați erau adversari cei mai hotărîți și influenți ai profeților mincinoși; ei contraziceaũ cuvântările lor; negaũ însărcinarea lor, 'i proclamaũ de mincinoși și înșelători, cari fiind împinși de interes și avariție, preziceaũ poporului crezător, pentru un pumn de orz, pentru o bucată de pâine, aceia ce dorea să auză. Ei 'i acuzaũ de crime mari, între altele de adulteriũ și îndemna poporul a nu-i asculta, amenințându-i cu pedepsele Dumneđești, fómete, sabie și mörte.

Acéstă asprime vădită nu se pare nici de cum exagerată, când cine-va gândește, că profeția mincinosă mergea deopotrivă cu apostosia și desprețul legii și apostasia, din punctul de vedere teocratic, făcënd abstracțiune de elementul religios, era o crimă, prin care se vătăma majestatea suveranului. Prin urmare din acest punct de vedere Ilie nu póte fi blamat, când înjunghie pe profeții lui Baal lângă rîul Cison.

La început biserica creștină a avut asemenea profeți, însă ei nu se arătaũ ca membrii neapărat trebuincioși, în iconomia Noului Testament, ast-fel după cum era în Vechiul Testament. Dumneđeũ acordă încă darul profeției, numai ca un dar deosebit, o grație izolată, χάρισμα. Situația profeților Evangeliului este asemenea cu totul deosebită în economia mântuirii, de aceia a profeților vechei alianțe și chiar întrebuintarea, în raport cu cuvîntul προφήτης, nu este cu totul acelaș în Noul Testament, ca în cel Vechiũ. Este adevărat, că se dă numele de profeți acelora, cari prezic lucruri vitóre, după cum lui Agab, care vestește fómetea sub Claudiu și mai târziũ captivitatea Sf. Paul

Cu tóte acestea în epistolele Sf. Paul, unde adesea este cestiunea despre profetie și profeți, nu este prezicerea saũ vestirea de lucruri fiitóre, care este descoperită ca elementul de căpetenie al profeției și Faptele Apostolilor numesc

profeți ómenî, despre cari nu se știe vre-un fel de prezicere, precum Barnaba, Iuda și Sila. Noul Testament numește în general profeți pe aceia, cari se deosebesc prin entuziasmul lor, pentru noua stăpânire a lui Dumnezeu și prin cuvîntările însuflețite, ce le pronunțau în serviciul acestei cause divine și întrebuintează acésta denumire ca sinonimă cu διδάσκαλοι, numind tot-d'odată în mod special profeți pe aceia, cari nu se arătară ca doctori, de-cât prin un chip transitoriū și arătare specială a spiritului descoperit, cuvîntul προφητεία fiind asociat la ideile ἀποκάλυψις, ἀποκαλύπτεσθαι și φανεροῦσθαι. Ca semn al profetiei Sf. Pavel arată edificarea, îndemnarea spre bine și consolațiunea οἰκοδομῆ καὶ παράλησις καὶ παραμυθία. În canonul Noului Testament este numai o carte profetică, Apocalipsul Sf. Ioan Evanghelistul.

În ceea ce privește Școlile Profetice, de și s'a scris mult asupra acestei cestiuni, însă tot-d'auna va fi cu greū a obține un rezultat complet și îndestulător asupra acestor școle, mai cu sémă că documentele, cari singure ar fi putut deslega cestiunea, nu dau de-cât arătări nehotărte și parțiale. Însă este adevărat, că Samuil și după dēnsul alți profeți aveau discipoli, pe cari 'i instruiaū. După I carte a Impăraților, 19, 20 Samoil avea la Naiot, aprópe de Roma o trupă de profeți הַנְּבִיאִים לְהַקָּה, căruia el era superior, עֶמֶד נִצָּב עֲלֵיהֶם. Acésta din urmă expresiune probează, că prin acești profeți נְבִיאִים nu se póte înțelege, de cât elevi și fără îndoială considerați ca discipoli ast-fel, după cum se arată în cartea I-ea a Impăraților, 10, 5, 10—12; ei nu sunt numiți profeți, înainte d'a fi vrednici d'a profetisa. În scrierile privitoare la Elie și Elisei se vorbește adesea despre fiii de profeți בְּנֵי הַנְּבִיאִים și după cum de ordinar învătătorul era desemnat și întrebat sub numele de părinte și discipolul supt acela de fiū, acești fii de profeți, nu trebuia să fie de cât discipuli; ceea ce probéază asemenea subordinația, în care ei se arătau în raport cu Elisei. Unul dintr'înșii îndeplinește cu esactitate misiunea, cu care Elisei 'l-a însărcinat. Fiii profetilor din Iericho doresc a căuta pe Elie, care a dispărut, dar ei nu fac acésta, înainte d'a

priimi învoirea lui Elisei. Asemenea locuința lor devenind prea neîncăpătoare, ei nu putură să o mărescă, după cum doriau, fără aprobarea lui Elisei, care le făgădui conlucrarea sa. Discipoli 'l numeau în această împrejurare, Domnul meu și ei însuși se zic servitorii săi. Pe când acești discipoli încep a lucra personal sunt numiți profeți.

Cât despre locurile, unde ei erau adunați în mare număr și prin urmare, unde se găseau școlile lor, Sf. Scriptură numește Gabaa unde Samoil venea fără îndoială în mod obicnuit; apoi Rama locuința lui Samoil; Betel, unde Ilie și Elisei se arată, că se oprea adesea-ori; Iericho și Galgala, unde acești doi profeți se duceau asemenea de multe-ori.

Nu se știe, dacă discipoli profeților locuiau risipiți printre, locuitori cei alți pe unde se găseau școlile lor sau dacă ei locuiau împreună în locuințe comune și isolate. Cu toate acestea cea din urmă părere este probabilă, după ceea-ce s'a zis, spre exemplu în cartea Impăraților, că la Naiot, aproape de Rama בְּנֵי־וֵיִת בְּרָמָה, Samoil presida exercițiile lor.

Naiot se pare că ar fi fost, o localitate deosebită, de și puțin depărtată de orașul Rama și părăsită discipolilor profeților. Asemenea ceea-ce face a se presupune, că această localitate era izolată este, că ea după cum s'a zis, devenind prea mică pentru dinșii și că ei au mărit-o, cu cunsimțământul și concursul lui Elisei și de altmintrelea afară de discipoli profeților, cei ce locuia într'o parte óre care, i-a numirea de locuința celor alți ómeni.

Sf. Scriptură ne dă prea puține amănunte asupra organizării interioare și direcțiunea acestor școle; dar după cum menținerea teocrației era una din cele mai principale lucrări ale profeților și că ei privegheau mai cu sémă la observarea legii teocratice, este probabil, că instrucțiunea se reducea mai cu sémă asupra acestei legi. Samoil prezice lui Saul, că va întâlni la Gabath—Elohim o trupă de profeți, adică discipoli de profeți, cari vor profetisa מְהַנְבְּאִים, însoțiți de cântători cu harpa, trompete, fluere și chitare; de unde se pòte conchide, că musica și cântul făcea parte din instrucțiunea acestor școle. Intre altele se știe, că profeții aveau cunoștințe naturale și medicale prea întinse și

că ei făceau adesea însemnate serviciul supt acest raport; așa dar este probabil, că științele naturale și medicale făceau parte asemenea din învățămîntul a acestor școle.

Cu toate acestea nu trebuie a se închipui un învățămînt metodic și formal, ci era cu probabilitate numai lecțiuni întâmplătoare, învățături date după ocaziune, scopul principal al instrucțiunii fiind d'a comunica sensul, spiritul și entuziasmul teocratic.

O altă părere cu totul greșită este aceea d'a crede, că în aceste școle se formau profeți, numai prin învățămînt, cum de exemplu se formază jurisconsulți și medici în facultăți, căci adeverați profeți, ca Samoil și Ilie știau mai bine ca alții, că darurile, misiunile, luminările, inspirațiunea profetică proced de la Dumnezeu și nu se pot transmite numai prin simplu învățămînt, după plăcerea omului, la semenul său.

Ceea ce să căuta d'a se produce în școle, era spiritul, sensul, dispozițiunea teocratică; aplicarea d'a comunica cunoștințele, prin cari profetii se deosebeau în mijlocul fraților lor, făcîndu se folositori tuturilor. Relațiunea intimă a acestor tineri cu învățătorii lor, ca Samoil, Ilie Elisei, trebuia să desfășure dispoziții și tendințe, care îi făceau apti la chemarea profetică și capabili, spre a deveni organele descoperirei Dumnezeiești. Ast-fel chemarea profetică se pronunța printre discipolii profetilor, mai mult ca în alte părți. Mulți dintre acești discipoli urmau învățămîntul, fără să aibă cea mai mică intențiune d'a deveni profet; alții, cari aveau această dorință, se înșelau în așteptarea lor. Cunoștințe asupra școlelor profetice se află în istoria lui Samoil, Ilie și Elisei și se crede, că Samoil a fost fondatorul lor și că ele au încetat după Ilie și Elisei și periodul de la Samoil la Elisei se poate considera ca epoca cea mai înfloritoare a acestei instituțiuni.

În cât privește cărțile profetilor talmudiști și masoreții, cari impart cărțile canonului ebraic, adică cărțile noastre protocanonice în trei clase: legea? תּוֹרָה, profetii נְבִיאִים și scrierile כְּתוּבִים, deosebesc în a doua clasă, adică, printre נְבִיאִים pe cei d'ânteu profeti נְבִיאִים רִאשונים și cei din urmă profeti נְבִיאִים אַחֲרונים. Printre cei d'ânteu ei numără cărțile

lui Iosua, Judecătorilor, Samoil și Impăraților; iar pe cele din urmă le împart din nou în mari profeți נְבִיאִים גְּדוֹלִים și în mici profeți נְבִיאִים קְטַנִּים. Intre aceia ei numără pe Isaia, Ieremia și Ezechiil și între aceștia, pe cei doi-sprezece următori: Osia, Ioil, Amos, Obadia, Iona, Michea, Naum, Habacuc, Sofonia, Ageu, Zacharia și Malachia

Acastă împărțire nu este, cum se vede, hotărîtă după conținutul cărților, ci după persoana autorilor lor și rolul ce au jucat ei în teocrație. Cărțile cari, după vechile păreri ale rabinilor și tradițiune, au fost compuse de profeți נְבִיאִים, sunt rânduite în această categorie, fără a avea în privire cuprinsul lor.

Impărțirea în cei d'ântelū și cei din urmă profeți, este hotărîtă de timpul, în care ei se arătară; iar împărțirea în mari și mici este motivată de întinderea, ce a avut cărțile lor. În biserică, cei d'ântelū profeți, numiți ast-fel de rabini, nu sunt așezați printre autorii profetici; cei alți sunt împărțiți, ca și la rabini, în profeți mari și mici, *Prophetæ majores at minores*. De cei d'ântelū aparțin Isaia, Ieremia, cu Plângerile sale, Baruh, Ezechiil și Daniil, pe cari rabini 'i socotesc în numărul de כְּתוּבִים; iar de cei de al doilea, pe cei doi-sprezece profeți, ca și la rabini.

C.

PREDICĂ

DESPRE POCĂINȚĂ¹⁾.

Drept credincioșilor creștini.

Sfântul Apostol Pavel, cel mai zelos și cel mai ostenitor dintre apostolii D-lui, n'a încetat nici odată de a lăți cuvântul adevărului în lume și de a întări pe creștinii în legea D-lui arătându-le cum să-și petrecă viața, spre a dobândi fericirea vecinică. Intr'una din călătoriile, pe care le-a întreprins pentru propoveduirea Evangheliei, Apostolul Pavel însoțit de un ucenic al său, anume Timoteu, se duce și la Efes, un oraș din Asia mică, unde deja se propoveduise Creștinismul. Aci, în Efes, apostolul Pavel lasă pe ucenicul său Timoteu ca episcop, iar el trece în Macedonia și de acolo trimite lui Timoteu peste cât-va timp o scrisoare, în care îi da o mulțime de învățături folositoare. Intre altele iată, ce-î scrie: «Credincios este cuvântul și vrednic de totă primirea, că Christos Iisus veni în lume, ca să mântuască pe cei păcătoși, dintre care întâiul sunt eu. Ci am fost miluit pentru aceea, ca în mine mai întâi să arate Iisus Christos totă îndelunga sa răbdare, drept pildă celor ce au să credă într'însul spre viață vecinică»²⁾. Aceste

¹⁾. Rostită Duminică 20 Ianuarie 1902 în biserica internatului de teologie din București.

²⁾. I Timoteu 15—17.

cuvinte, dacă ca buni creștini am fost cu luare aminte la toate cele ce s'aŭ spus în timpul serviciului divin, le am auzit în sf. Apostol, ce s'a citit astă-đi. Ne întrebăm acum: Ce învățătură tragem noi din aceste cuvinte?

Din aceste cuvinte, drept credincioși creștini învățăm noi două lucruri: 1). Că Dumnezeu voind mântuirea lumii răbdă îndelung pe cei păcătoși așteptând ca ei să se pocăiescă și 2) Învățăm, că această îndelungă răbdare a lui Dumnezeu nu trebuie să fie pentru noi un motiv de a nu ne îngriji de păcatele noastre și a ne face greșita socotélă. că are Dumnezeu milă de noi și ne va mântui, fără ca noi să ne sirguim a ne face vrednici de această milă a lui prin depărtarea de la păcat și prin săvârșirea de fapte bune. Deci despre îndelungă răbdarea și mila lui Dumnezeu cum și despre grija ce noi trebuie să avem pentru curățirea păcatelor noastre, despre acestea mă voi încerca să vorbesc în cuvintarea mea de astă-đi.

Drept măritori creștini.

Când Apostolul Pavel scrie lui Timoteu «că Christos Iisus veni în lume, ca să mântuiescă pe cei păcătoși» la cine ore să se fi gândit? Cine să fie acei păcătoși, despre cari vorbește el? Nu cum-va Apostolul prin acei păcătoși voese, să înțeleagă pe întreaga omenirea trăitoare înainte de Iisus Christos? O! de sigur că da. Pentru că nici odată păcatul nu'și-a întărit în lume o domnie mai puternică ca atunci. De ne perdem cu mintea în negura acelor vécuri, vedem în om o ființă cu totul nestatornică, care depărtându-se de legea dată lui de Creatorul și lăsându-se a fi condus numai de ceea ce 'i dicta capul lui, părăsise calea binelui uitase sfânta sa chemare și ingenuchiase în noroiul păcatelor. Nu era fără de lege, pe care să nu o fi săvârșit omul. Mai întâiu că uitase pe Dumnezeu creatorul său, uitase, că alcătuirea acesta, ce o numim lume, este creată și depinde de cel mai înainte de toți vecii și ca culme vedem pe om dibuind și răscolind lumea spre a-și găsi el singur creatorul. Istoria omenirei ne arată cum omul s'a închinat rând pe rând la animale, plante, sóre, lună, stele, la chipuri cioplite de el însuși și cum le-a părăsit în urmă

pe fie-care pentru a-și pleca genuchiile altora, pe cari el și le închipuia, că sunt mai bune, mai puternice. Ce nesocotință din partea omului! Cum desprețuește el porunca, pe care i-o dăduse Creatorul atunci, când îi dăduse: «Eū sunt Domnul Dumneșeul tēū; să nu aiți alți Dumneșei afară de mine». Și acēstă înstreinare dela Dumneșeū nu putea să aibă altă consecință, de cât ca să arunce pe om în chaosul păgânătăței, în prăpastia peirei. Pretutindenī domnea o lipsă totală de adevăr, de dreptate și de sfințenie. Căci la urma urmei ce ne putem aștepta dela niște ómenī, cari nu aveaū nici un Dumneșeū? Cum să cugetăm, ce fel de vieță să ne închipuim, că trebuie să fi dus niște ómenī cu credințe așa de josnice? Cine se mai temea atunci de a ucide? Cine se mai rușina de a se desfrâna și a săvârși adulteriū, când chiar idoli, pe cari li adora omul, cereaū asemenea fapte? Rēul era general și așa de învechit, în cât cu dreptul a putut să strige Psalmistul: «Dumneșeū a căutat din cer spre fiī ómenilor, să vadă de este cel, ce înțelege saū cel, ce caută pe Dumneșeū Toți s'aū abătut împreună netrebnicī s'aū făcut. Nu este, care face bună-tate; nu este până la unul».

Și totuși Dumneșeū, care nu dorește mórtea păcătosului rabdă îndelung pe făptura creată după chipul seū, nu o pedepsește, nu caută să o pērdă; ci lasă pe om, să mērgă pe calea ce-și croise pentru ca el singur să se incredințeze, că acea cale îl duce la peire. Scia Dumneșeū fórte bine, că omenirea prin propria ei putere n'avea, să se ridice cât lumea din josnica stare a păcatului. Și cu tóte acestea Dumneșeū așteptă, lasă pe om să sufere, ca dór, dór, simțind necesitate de ajutorul aceluia, pe care îl părăsise, să se căescă de ceea, ce făcuse. Și n'a trebuit mult timp, până când omul să simță acel lucru, până când întreaga omenire să-și dică: nu mai merge. Căci atunci când omenirea suspinând după fericire ajunsese a se incredința, că acēstă fericire e o flóre ce nu crește pe pămînt; atunci când lumea se incredințase despre neputința idolilor păgânești; atunci când întreg păgânismul devenise o formă învechită, care nu mai putea împăca simțurile, atunci dic sufletele păcălite de minciuna idoléscă, cădură în acea stare chinuitoare numită așteptare. Era o răsvrătire generală a

simțurilor, pe care numai blândul miel Iisus o putea potoli. De aceea atunci, când sosește plinirea vremii, Dumnezeu credincios promisiunii, pe care o făcuse chiar de la căderea în păcat a primului om Adam de a-i trimite un răscumpărător, desprinde din veșuri și trimite în lume pe unicul său Fișu pe Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Christos, ca să mântuască lumea de păcate și să-i redea fericirea perdută. Se naște Fișul lui Dumnezeu din femeie spre îndrumarea necunoscătorilor de bine; se supune legii spre a răscumpăra pe cei de sub lege; se botéză, învață, pătimește, este crucificat, se înmormântéză, înviéză din morți, toate le face numai și numai, ca să redea omenirii liniștea, după care suspina de veșuri. Deci dar credincioșe, adevărate și vrednice de totă primirea sunt cuvintele lui Pavel: «că Christos Iisus veni în lume, ca să mântuască pe cei păcătoși». Dar Apostolul adaugă îndată: dintre care întâiul sunt eu». Ce se însemneze aceste cuvinte? Era óre Pavel așa de păcătos, cel mai păcătos dintre păcătoși, precum se numește el singur? Și dacă da, atunci de ce? Ce făcuse?

Frați creștini, Apostolul Pavel, după cum știm cu toții, era de neam judeu. Născut, crescut, trăit și învățat în științele și obiceiurile Iudeilor, ajunsese a fi dușmanul cel mai neimpăcat al creștinilor. Așa el i-a parte la uciderea arhidiaconului Ștefan păzind hănele celor, ce aruncau cu petre asupra trâmbiței evangelice, ucide pe creștinii din Ierusalim și cere voie de la Arhieriei, să se ducă în Damasc spre a aduce legați și pe creștinii, pe cari îi va afla acolo. Iată în scurt ce păcate făcuse Apostolul Pavel. Te cutremuri parcă numai când cugeți la aceste fără de legi ale lui. Auđi, ce scop avea el: de a sfărâma cu totul biserica lui Christos! Și lucrul acesta ni-l spune el singur, când ăice; «Ați auđit, că pe când petreceam în credința jidovăscă, persecutam peste măsură biserica lui Dumnezeu și o perdeam pe ea». Cu tot dreptul deci Pavel se numește pe sine întâiul între păcătoși. Și se rostește ast-fel, pentru ca să ne arate nouă, cât de mare a fost îndelungă răbdarea lui Dumnezeu și cu păcatele lui. În adevăr, Pavel gonește biserica lui Christos, bate închide și ucide pe creștini și cu toate acestea Dumnezeu îl rabdă și nici cătuși de puțin nu-l pedepsește pe el. Căci ce a făcut Dumnezeu împotriva lui?

Aruncat-a óre din cer pétră spre a-l ucide? Deschis a pământul spre a-l înghiți? Pogorât a foc din cer spre a-l arde pe el? Nu. Din contră în loc de pétră o lumină ceréscă strălucește în jurul lui, pe când mergea să aducă legați pe creștinii din Damasc. In loc de sabie ceréscă un dulce glas dumnezeesc îl chéamă pe nume ȓicându i: «Saule, Saule, de ce mă persecuți?» «Eú sunt Iisus, pe care tu îl gonești». Iar în loc de foc ardător, apă vie în care Pavel botezându-se este mântuit de tóte pécatele săvârșite. Mare cu adevérat este Domnul și mare este îndelungă răbdarea și mila lui. Auđi! Pe cel, ce persecuta biserica, pe cel ce bătea și ucidea pe creștini, tocmai pe acela să-i mântuésca Dumneđu și să-l facă propoveduitor al Evangheliei sale. Mare și minunat este lucrul acesta. Are tótă dreptatea Pavel să ȓică, că Christos a arătat față cu dînsul tótă îndelunga sa răbdare. Și Christos—ȓice Apostolul—a arătat acésta îndelungă răbdare spre a da pildă celor, ce aú să créđa într' însul spre vieța vecinică, să ne dea pildă nouă creștinilor de astă-ȓi; că adică și noi avénd de exemplu îndelungă răbdarea lui Dumneđu față cu pécatele lui Pavel să ne nădejduim și noi în mila lui, să nădejduim, că și noi vom fi curățiți de pécatele nóstre.

Dar drept măritori creștini, s'ar putea, ca acésta nădejde a nóstră în mila lui Dumneđu să ne arunce în altă rătăcire. S'ar putea întâmpla, ca acésta nădejde să mérgă până acolo, în cât să depártăm de la noi ori-ce purtare de grijă pentru îndreptare și să trăim l'apururea în noianul păcatelor. Ei bine de lucrul acesta să ne ferim! Să nu ȓicem: Bine, dar Christos pentru aceea a venit în lume, ca să mântuésca pe cei pécătoși. Are el grijă și de mântuirea mea. La ce să mai cuget eú la lucrul acésta? Să-mi véd de alte treburi. Amar va fi nouă de vom socoti așa! Christos—e drept—pórtă grijă de mântuirea nóstră dar nu e mai puțin adevérat, că cere și învoirea inimei nóstre, cere și fapta nóstră. «De veți vrea—a ȓis—și mă veți asculta veți mânca bunătățile pământului; iar de nu veți vrea și nu mă veți asculta, sabia vé va mânca pe voi». Să nu ȓicem Iărăși: Iisus, care a mântuit pe Pavel întâiul între pécătoși și l-a dat pildă despre mila sa, va îngriji și de mine ca să mă mântuesc. Frumósă cugetare! Dar dacă am

căuta, să vedem din ce cauză a păcătuit Pavel, nu știu care dintre noi am mai cugeta ast-fel. Pavel a păcătuit dar a păcătuit din neștiință, după cum el singur spune: «Am fost miluit, pentru-că neștiind am lucrat întru necredință». El credea, că Iisus Christos a venit, să surpe legea lui Moisi și de aceea se nevoia, ca să pierdă cu totul pe cei, ce credeau în Christos. Faptele lui în adevăr erau păcate mari, însă el luptând pentru apărarea credințelor și a strămoșștilor lui obiceiuri jidovești credea, că face binele. Și Dumnezeu, care caută nu numai la fapte ci mai ales la cuget, la intenții, la scop, a ertat pe Pavel de toate păcatele, căci din neștiință și cu cuget curat le făcea,

Acum să ne oprim puțin și la noi creștinii de astăzi. E adevărat, că și noi păcătuim, ba păcătuim foarte mult. Și noi ne nădăjduim în îndelungă răbdarea și mila lui Dumnezeu. Dar disu-ne-am vre odată: suntem noi vrednici de această milă, precum a fost Pavel? Câți dintre noi ore păcătuesc ca el din neștiință? Cine dintre noi nu știe, că uciderea, furtașagul, jurământul strâmb, preacurvia, și orice călcare a legii lui Dumnezeu, cine nu știe—dic—că toate acestea sunt păcate mari și totuși noi le săvârșim? În momentul acesta chiar, să intrăm fie care în fundul conștiinței noastre și să ne deslușim bine: din neștiință păcătuim, sau cu deplină cunoștință? Nu știu care dintre noi ne-am găsi asemenea lui Pavel. Acesta nu cunoștea învățătura lui Christos pe când nouă în toate zilele ni se spune din ușile altarului, care este voea lui Dumnezeu. Dar poate că'mi-ar răspunde cine-va: Bine, dar eu nu gonesc biserica, eu nu ocărăsc pe sfinți, nu bat și nu închid pe creștini și nici nu ucid cu petre pe Ștefan, cum făcea Pavel. Cum adică? Nu gonim biserica? Dar ore când nu păzim poruncile ei și când cu lunele și cu anii nu dăm pe la biserică ce facem? Dicem, că nu ocărâm pe sfinți? Dar care dintre noi pentru îmbuibarea pântecelui și din trândăvie nu vom fi dis adese-ori: La ce să postesc și să mă rog? Ce am să mă fac sfânt? Asta-i treaba pustnicilor și a sihaștrilor. Ei bine, ce facem atunci de cât defăimăm pe sfinți? Dicem, că nu batem și nu închidem pe creștini? Mă tem, că o facem și pe acesta. Când biruiți de pofta averii dăm în judecată pe frații noștri și când nu voim, să așteptăm pe cel sărac,

până să ne înapoeze ceea ce ne este dator; ci facem, ca el să fie condamnat la închisore, prin acésta óre nu batem și nu închidem pe creștini, pe frații noștri? Eū—dice altul—nu lovesc cu petre pe Ștefan. Așa e! Nu lovim cu petre pe Ștefan; dar lovim pe bărbații sfințiți, pe persoanele bisericesti și le lovim nu cu petre, ci cu clewetirea și cu nerespectul. care rănesc mult mai greū de cât petrele.

Dar Dumneđeū, drept credincioși creștini, a mântuit pe Pavel și pentru alt motiv și anume: Dumneđeū, ca un vėdător a tóte și ca un cunoscător nu numai al celor ce sunt, ci și al celor ce aū să fie, a vėdut mai dinainte, ce fel de om avea, să fie Pavel și ce fapte bune avea, să sėvırșescă el după întórcerea la credința creștină. De aceea l'a ales pe el dicēdu-i: «Mergi și du numele meū înaintea neamurilor, a împėraților și a fiilor lui Israel». Lucru pe care l'a și făcut Pavel, căci de unde.până aci gonia biserica, după întórcerea prin sate și orașe, multe biserici a întemeiat. De unde până aci bătea și ucidea pe creștini, după întórcere el singur ne spune, că și de cincī ori câte patru-deci fără una a luat și de trei ori a fost toegit pentru creștini. Iată pentru ce Dumneđeū l'a răbdat îndelung și l'a mântuit, pentru că vedea mai dinainte faptele bune și mari, pe cari avea, să le sėvırșescă Pavel după întórcerea sa la credința lui Christos.

Acum, dacă ar fi, să mai aducem vorba și despre noi creștini din ziua de adī, cum ne-am găsi óre? Ne-am găsi de sigur, că și noi ne pocăim, că și nouă ni se ertă pécatele atunci, când le mărturisim la preot; dar după ce ni s'aū ertat aceste pécate, îndreptatu ne-am óre? Făcut-am și noi aceleași fapte, pe cari le-a făcut Pavel, după ce a fost mântuit? Mult mă înloesc de lucrul acesta. Din contră noi ce facem? Ne mărturisim astă di la preot și ni se ertă pécatele și nu numai că nu ne îndreptăm, dar n'apucă, să trecă un ceas și cădem în aceleași pécate, dacă nu în altele și mai mari și mai grele. Nu mai vorbesc, că mulți dintre noi nici nu ne mai mărturisim saū și dacă o facem apoi o facem mai mult de formă și când? La un an, dacă nu la mai mulți odată. Ba de multe ori ne es din gură chiar vorbe de acestea: Dar lasă, că am timp, să mă și pocăesc Sunt încă tiner. Voiū amăna acéstă

afacere pentru timpul bătrâneții. Pentru timpul bătrâneții?! Ce cugetare îndrăsnită! Dar ore cine suntem noi să dicem așa? Suntem stăpâni pe dăilele noastre? Noi ne-am dat viața? De unde știm noi, că avem timp, să ne și pocăim? Suntem noi siguri, că vom ajunge la bătrânețe? Și ce mai vorbesc de bătrânețe și nu mă gândesc, că nu suntem siguri de ziua de mâine, ba nici de cîiasul care vine! Și să mai amănăm pocăința noastră! Cum nu ținem noi socotela de cuvintele Mântuitorului, care dice: «Fiți gata, căci nu știți ziua și cîiasul, în care fiul omului va veni». Dar să presupunem, că o să ajungem și la bătrânețe. În cazul acesta putem noi ore fi siguri, că Dumneșeu va răbda păcatele noastre până atunci? Bine, ne așteptă ađi, ne așteptă mâine, ne așteptă poimâine; dar la urma urmei vedend, că nu ne mai îndreptăm, ci că vecinic de am trăi, vecinic am păcătui, nu ne mai suferă: își aprinde urgia, ne pedepsește, ne chinuește, ne omoră. Și vai de acela, căruia îi va eși sufletul neimpăcat cu Dumneșeu!

Cred, drept măritori creștini, că din cele spuse ne-am putut întru cât va lămuri, despre cât de mare este îndelungă răbdarea și mila lui Dumneșeu față cu păcatele oamenilor. Am rămas uimiți, când am vedut omenirea înainte de Christos plutind pe ocenul fără de legilor și pe Dumneșeu așteptând ca ea să se îndrepteze și ne lăsând-o să peră în păcatele ei. Oare nu putea Dumneșeu, ca printr'un singur cuvint să ștergă omenirea de pe fața pămîntului, după cum printr'un singur cuvint o și crease? Ba da. Dar n'a făcut-o, pentru că Dumneșeu este nu numai a tot puternic ci și a tot bun și milostiv. Am vedut, cum Dumneșeu a răbdat păcatele lui Pavel și cum în urmă l'a mântuit și am đis, că toate acestea să nu ne dea nouă motiv de a ne nădăjdui numai în îndelungă răbdarea și mila lui Dumneșeu, ci să ne sarguim și noi a ne face vrednici de acestea prin curățirea păcatelor noastre și prin săvirșirea de fapte bune. Pe noi nu ne va răbda Dumneșeu ca pe Pavel. Căci ce vede el la noi, după ce ne-am mărturisit și ni s'a ertat păcatele? Vede căință, vede îndreptare, cum vedea la Pavel? Nu. Din contră vede alte păcate și mai mari și mai grele. Pe noi nu ne va răbda Dumneșeu ca pe Pavel. Căci noi nu păcătuiam ca el din neștiință. Pe noi în toate dăilele sfinta bise-

rică ne învață, prin servitorii ei, cum trebuie să trăim pentru a bine plăcea lui Dumnezeu. Astăzi nimeni nu putem dice: Am greșit, fiind-că n'am știut, ce să fac. De cât de. Póte că se vor găsi și de acela, cari să dică și așa. Da, se vor găsi printre noi și de acela, cari neducându-ne cu anii la biserică să nu avem nici o cunoștință despre cuvântul lui Dumnezeu. Dar de, cine-i de vină? Și la urma urmei să fim drepti și să ne mărturisim păcatele. Printre noi óre nu ne vom fi găsind mulți, care nu mergem la biserică de cât numai le sêrbători mari, la Paște și la Crăciun? Și când începem să facem și acest lucru? Aprópe de sfârșitul vieții, la bêtrînețe. Incaltea despre copil nici nu mai póte fi vorba. Rar vedem astăzi pe părinți mergend la biserică împreună cu copiii lor. Fórt rar! Și grea răspundere își i-au asupra lor niște asemenea părinți! Ne aducem aminte, că Christos a dis când-va; «Lăsați pruncii să vie la mine, căci a unora ca aceștia va fi împărăția cerurilor». Apoi, bine, cum va fi a lor împărăția cerurilor, când ei cresc și îmbêtrinesc, fără a ști măcar să-și facă semnul crucii, fără a ști să rostescă o mică rugăciune către Dumnezeu, fără a ști cine este Christos și care este învățătura lui, fără a ști în fine cum este în biserică? Nu mai departe noi, cari ne aflăm astăzi în acest sfint locaș. Câți dintre noi nu vom fi avend copil precum și alți membrii în familie, pe cari i-am lăsat să stea mai bine degéba acasă, de cât să-i luăm la biserică. De ce? Sunt sigur, că cei mai mulți vom răspunde: Apoi bine, cum eram să plecăm toți de acasă? Ce? Acasă n'avem treburi de făcut? O Dómnne! Dar óre nu ne ajung șese zile în săptămână, să tot lucrăm și să ne tot facem treburile; iar în ziua a șéptea să mergem și noi la biserică și acolo să ne învrednicim a convorbi câte-va clipe cu Dumnezeu rugându-l și mulțamindu-i, că ne-a ținut sănătoși în timpul săptămânii?! Și apoi ce faptă póte fi mai nobilă și mai creștinescă, de cât să vedî în biserică pe părinți încungiurați de copii lor deprindendu-i a crește de micî în frica Domnului și în respectul de cele sfinte! Ce póte fi mai înălțător, de cât atunci, când o mamă învață pe copilașii ei, să rostescă micî rugăciuni către Dumnezeu! Cu câtă duioșie nu-și vor aduce aminte acești copilași la bêtrînețe de mamele lor și cu respect nu vor pronunța ei nu-

lemnitatea obicnuită, făcându-se cuvenitul Te-Deum în catedrata Sf. Mitropolii, la orele 9 și jumătate a. m., și sfințirea apei în sala ședințelor Sf. Sinod.

La orele 10 P.P. S.S. Membrii și d-l ministru al cultelor și instrucțiunii publice întrunindu-se în sala ședințelor, d-l ministru dă citire Mesagiului regal pentru deschiderea sesiunii.

Ședința se deschide sub președenția I. P. S. Mitropolit Primat. Prezenți 14 P.P. S.S. Membrii. Se citește sumarul ultimei ședințe din sesiunea de toamnă și se aprobă.

P. S. Episcop al Râmnicului, secretar, citește articolele din regulamentul Sf. Sinod relative la alegerea arhierilor titulari și lista de candidații propuși de I. P. S. Mitropolit Primat, de I. P. S. Mitropolit al Moldovei și de către P.P. S.S. Episcopi.

Procedând la alegere, rezultatul votului a fost: Pentru locul vacant de arhieru cu titlul de Bacónul s'aũ ales: Economul Gheorghe Georgescu, cu unanimitate de 14 bile albe, Arhimandritul Veniamin Nițescu cu 13 bile albe și una neagră și Arhimandritul Evghenie Humulescu cu 13 bile albe și una neagră, iar pentru locul de arhieru cu titlul de Piteștenu s'aũ ales: Arhimandritul Melhisedec Ștefănescu cu unanimitate de 14 bile albe, Arhimandritul Teofil Mihăilescu cu 12 bile albe și 2 negre și arhimandritul Teodosie Atanasiu cu 12 bile albe și 2 negre. Toți aceștia aũ titlul de licențiați în teologie.

Inalt Prea Sfințitul președinte proclamă aleși pe cei numiți mai sus pentru locurile de arhieru cu titlul de Bacónul și de Piteștenu.

P.P. S.S. Arhierii Nifon Ploștenu și Calist Botoșeneanu rógă a li se acorda concediu pentru șe lința de la 22 Februarie. Li se admite concediu cerut.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, ședința se ridică la orele 11^{1/2}, anunțându-se cea viitoare pentru Vineri, 22 Februarie, la orele 9 a. m.

In ședința de la 22 Februarie după ce Sf. Sinod a luat cunoștința de candidații aleși de arhierii de guvern, d-l ministru al cultelor și instrucțiunii publice a dat cetire mesagiului Regal, prin care sesiunea extra-ordinară a Sf. Sinod e declarată închisă.

II.

*Sfințirea Capelei Seminariului Central din
București.*

Cei care se interesază de dezvoltarea și progresul institutelor noastre clericale, cunosc că, de anul trecut, Seminariul Central din București a fost înzestrat cu un local propriu, al său.

Acest măreț local, ce se ridică pe bulevardul Maria, vis-a-vis de Bragadiru, într'o pozițiune destul de frumoasă, era destinat — când s'a început construcțiunea — pentru școla Normală de Instructori. Prin noua organizațiune a învățământului normal cum și din motive de economie, unificându-se școla de instructori cu celelalte școle Normale, și elevii săi fiind trecuți la Bârlad, localul destinat pentru școla de Instructori, rămâne «pentru un moment» cu o destinațiune nedeterminată. Am dis «pentru un moment», căci îndată ce s'a știut despre această schimbare, Părintele Nazarie, Directorul Seminariului, împreună cu corpul profesoral, au început să facă demersurile necesare spre a obține pentru seminariu localul deja început. Au mers în corpore la I. P. S. S. Mitropolit Primat și L-au rugat să bine-volască a interveni pe lângă D-l Ministru al Instrucțiunii Publice și Cultelor și pe lângă întregul guvern, în acest scop. I. P. S. Sa, veghetorul pururea atent asupra nevoilor și mersului Seminariilor, a făcut îndată mijlocirile necesare și fără nici o obiecțiune dorința s'a implinit, localul a fost cedat Seminariului. Ast-fel, că după o pribegire de aproape 60 de ani, de la înființarea sa (1834), veni în fine, fericita împrejurare care făcu ca Seminariul să-și aibă casa sa proprie.

Splendidul local, construit sistem pavilionar, are în interior toate instalațiunile necesare, așa că elevii, dacă ar voi, pot să stea luni întregi numai în interior fără să aibă nevoie să pună piciorul pe pământ. Încălzitul se face prin ca-

lorifere, iar iluminatul prin lămpi cu petroleu. Se speră însă, ca în curînd, să se introducă lumina electrică, căci lămpile, pe lângă că sunt nepractice, produc și fum, și e păcat să se afume așa de timpuriu pereții unui asemenea local. Ceea ce face, în special—podoba Seminariului, e pe lângă îndeplinirea unei necesități din cele mai simțite este: *Capela*, a cărei sfințire a avut loc la 23 Februarie a. c.

Necesitatea unei Capele pe lângă Seminariu era simțită de mult timp, dar în împrejurările trecute nici nu putea fi vorba de o asemenea construcție. Prin instalarea Seminariului în noul său local s'a îndeplinit și această lacună, și iată cum: În planul de construcție se găsește o sală destinată pentru amfiteatru; ei bine, această sală se potrivește foarte bine și pentru capelă. Dar de unde fondurile necesare spre a o monta? Cu pricepere, cu energie și cu bună voință să fac lucruri mari, chiar unde nu te aștepti. O dată concepută de Părintele Director ideea de a face din amfiteatru Capela Internatului a și început să se îngrijescă de procurarea celor necesare, și ajutorul capilor Bisericeii, precum și bine-voitorile ofrande ale profesorilor Seminariului Central n'aū lipsit:

Aū dăruit:

I. P. S. S. Mitropolit Primat, tâmpla de la fosta biserică Caimata; poleitul și fixarea ei, costă 3000 lei, care sumă a fost plătită de Părintele Director din economiile realizate de la școlă.

I. P. S. S. Mitropolit al al Moldovei și Sucevei D. D. Parthenie Clinceni: Un rînd de veșminte preoțești complet, un epitrahil, una epigonatie, două perechi mânecute, una dveră de mătasă, un aer, două procovețe, îmbrăcămintea de masă, roșie pentru sfînta Masă și Proscomidie, pétra de marmoră de la sf. Masă și Proscomidie, una cutiuță de argint, poleită cu aur pentru conservarea Sf. Mōște, suma bănescă pentru facerea piciorului Sf. Mese, un covoraș de așternut înaintea Sf. Mese, cêra și aromatele întrebuintate pentru sfințire.

P. S. S. Episcop de Argeș, D. D. Gherasim: șese candelă de argint în valoare de 72 lei.

D-l Profesor Dr. Dragomir Demetrescu: Una dveră de pluș și mătasă albastră, îmbrăcăminte iconostasului de mătasă.

D-l Profesor Dr. Const. Chiricescu: Lumânările trebuitoare pentru policandru.

D-l Profesor Al. Vântul și Ecaterina Al. Vântul: Un chi-vot, un potir, una cruce, una evanghelie legată în pluș cu argint și iconițe pictate, un disc, o copie, o steluță, un i-bric, un păhărel, un aer, două procovețe, vasele sfinte, toate sunt de argint. Toate obiectele donate au costat preste 533 lei.

D-l Profesor V. S. Moga: Două sfeșnice de alamă 80 lei.

D-l Profesor Dr. P. Gârbovicenu: Un sfeșnic de argint plache, pentru sfinta masă cu șapte lumini 90 lei.

D-l Profesor M. V. Cordescu: Una față de masă, îmbrăcăminte analogului 40 lei

Păr. Econ. Profesor I. Iordăchescu: Pictarea icónei Sf. Ión Botezătorul 30 lei.

D-l Profesor Dem. Theodorescu: Pictarea icónei Sf. Dumitru 30 lei și o pólă pentru iconostas 40 lei.

D-l Profesor I. Popescu Pasărea: Una tavă de argint plache pentru anaforă 17 lei.

D-l Ilie Ene Secretarul Seminariului: Un sfeșnic de alamă 90 lei.

D-l Ión Mihăilescu Economul Seminariului: Un sfeșnic de alamă 90 lei.

D-l Ión Molloveanu Intendentul Societății Agricole.: Una candelă mare pentru Serafim 47 lei.

După o muncă de două luni, adunând unul câte unul fie-care din obiectele necesare unei Biserici, s'a ajuns, în fine, la procurarea și complectarea lor, așa că la 23 Februarie s'a făcut sfințirea.

Serviciul divin a fost oficiat de P. S. Pimen, Episcopul Dunărei-de-jos, înconjurat de 4 preoți și 2 diaconi. Cântările premergătoare sf. Liturgii au fost executate de elevi sub conducerea D-lui I. Popescu-Pasăre, maestru de Musică Orientală la Seminariu, iar cântările sf. Liturgii au fost exe-

și zelul vostru în viitor; după viața piósă și cuvioasă petrecută aici, vom judeca despre piositatea și cuvioșia vieții vóstre în societate; după ținuta vóstră de aici vom cunoște mersul vostru în viitor și modul, cum veți ști să vă îndepliniți misiunea: mult vi s'a dat, mult se va cere, iar cel osîndit și care nu va înmulți talantul, osîndit va fi și în vécul de acum și cel viitor.

Bătrînul și dreptul Simion a dis óre când Sf. Fecióre despre Mântuitorul: «Acesta este pus spre căderea și scularea a multora întru Istrail» (Luca II, 34). Astă-đi același lucru se petrece, căci biserica lui Christos este pusă spre căderea și scularea a multora întru popóre. Biserica este aceea, care face să cadă ori să stea o națiune; Biserica este aceea care a făcut să nu cadă nici țara nici limba nóstră strămoșescă, cu tótă furia loviturilor și a săgeților învenitate, aruncate asupra-ne și de la Răsărit și Apus și de la Méză-đi și Méză nópte. Biserica la care se numără ca soră bună și șcôla, va fi pusă și de acum înainte spre căderea și scularea a multor întru némul nostru Românesc!

Biserica lui Christos, care se înalță în mijlocul vostru, elevi Seminariști, și ai cărei slujitori veți deveni, este pusă ori spre căderea, ori spre ridicarea a multora dintre voi. De veți iubi-o, de veți avea rîvnă către ea, vă veți ridica aici, în lumea de acum și cea viitoare; de veți intra în ea numai de frică, cu inima și cuget necurat veți cădea aici, în vécul de acum și în cel viitor! Înaintea vóstră este foc și apă, întindeți mîna la care voiți!

Dar Biserica care s'a sfințit astă-đi, pentru voi, nu are menirea de a fi numai un simplu câmp de cultură, numai o sală de exercițiu, numai un loc unde să vă arătați bunele vóstre dispozițiuni sufletesci, ca viitori preoți și conducători ai poporului. Nu, căci voi sunteți în șcôla, și șcôla e în mic, ceea ce societatea este în mare: sunt griji în societate, sunt griji și aici; sunt necazuri în societate sunt necazuri și în șcôla; sunt lipsuri în societate aveți lipsuri și în șcôla; sunt neînțelegeri în societate, sunt mici neînțelegeri și în șcôla; se cere răbdare în societate se cere răbdare și în șcôla; sunt ispite în societate, vin ispite și în șcôla de la cei răi; cu alte cuvinte viața curge aici aproape ca și acolo; apoi, lupta nóstră cu pornirile rele; do-

rința noastră de a vă da o direcțiune sănătoasă, dragostea noastră de părinți doritori de binele vostru, adesea ne face să certăm pe cei, care-i iubim. Certarea însă produce durere, ori-ce durere cere mângăere. Iată, că prin înființarea acestei capele vi s'a dat și mângăerea sufletelor vóstre, căci în ea stă Christos, care ȳice: Luați jugul Meú preste voi și vă învățați de la mine, că sunt blând și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor vóstre, că jugul Meú este bun și sarcina Mea ușórá» (Math. XI, 29).

În Biserică găsim noi în lume ușurarea în nevoi și ispite; în Biserică găsim noi în lume alinare la suferință, în această biserică veți găsi și voi alinare în suferință; la biserică alergăm noi, când avem nevoie ca Dumneđeú să ne lumineze mintea spre a duce la bun sfârșit un lucru început, la această biserică să alergați și voi spre a vă lumina Dumneđeú mintea pe calea binelui și a progresului; în biserică alergăm noi spre a ne învăța răbdarea, și abnegarea de la cel Réstignit pe Cruce și de la Cea prin a Cărei suflet a trecut sabie; aici să vă deprindeți și voi cu răbdarea, abnegarea, supunerea, blândetea și viața cuviósă, arme indispensabile, pentru cel ce voesce să mântuésca și să se mântuésca! Bine este nouă a fi aici, a ȳis odiniórá Petru către Mântuitorul (Luc. 9, 33) bine este nouă a fi în casa Dumneđeului celui viú, căci ȳinsa este mama noastră.

Iată-ne dar, inzestrați cu tot ce ne este trebuitor, spre luminarea minții, pentru educarea sufletésca, pentru cultivarea sentimentului religios și practicarea virtuțitor creștinesci. Nu s'a cruțat nimic, nu s'a economisit nimic; totul s'a dat din belșug, din plinătatea inimei și din dragoste desăvúrsită către biserică și neam, din dragoste mare către noi viitorii luminători ai poporului! Mare va fi decí răspunderea noastră înaintea lui Dumneđeú și a ómenilor dacă vom avea înfățișarea și apucăturile năimitului și a celui, care n'are grijă de oi! Prin acésta vom dovedi, că n'am știut a prețui palatul în care ne aflăm, și nici sacrificiele pe care țara le-a făcut, le face și le va face cu noi!

Tóte aceste bunuri sunt venite de la Dumneđeú prin aleșii săi: să vă aduceți aminte decí pururea de alesul său M. S. Regele Carol I sub a căruí domnie, am văđut atâtea lucruri minunate, între care și localul Seminarului Central;

să vă aduceți aminte de blândul nostru păstor I. P. S. Mitropolit Primat, care ne încălzește cu dragoste și pilda lui cea bună, să ne aducem aminte cu drag de ocârmuitorii țării și ierarhii Bisericii române, cari se întrec în a ne face a ne dori binele și cari își pun nădejdea în noi! Să ne ațintim privirile către Sfinții Trei Ierarhi, patronii Seminariului și ai Capelei, să le urmăm credința, să le imităm faptele, să le imităm zelul pentru luminarea creștinilor și răspândirea luminei, că ast-fel când vom trece către Domnul Sfânt și vom fi întrebați ce am făcut pe acest pământ să putem dice: O Dómnne, în lume cât am stat pe Tine te-am reprezentat și pururea rîvna casei tale ne-a mâncat. Amin.

După terminarea serviciului divin, asistenții au trecut în cancelaria Seminariului, unde s'a servit șampanie. Au toastat: P. S. Pimen Georgescu, pentru M. Sa Regele și Guvern; D-nu G. Adamescu a răspuns în numele guvernului și a bătut în sănătatea corpului profesoral al Seminariului; D-nu Themist. V. Alexandrescu a bătut în sănătatea D-lor Istrati și Haret. Părintele Nazarie a bătut în sănătatea I. P. S. Sale Mitropolit Primat.

Serbarea s'a terminat la ora 12.

X.

III.

De la Ministerul Cultelor

De la ministerul cultelor avem următoarele informațiuni în ceea ce privesce numirile, transferările, demisiunile și decesele în clerul nostru.

Nu m i r i.

— Preotul paroh Nicolae Teodorescu, de la parohia Lăpușata, jud. Vâlcea, este numit pe ziua de 1 Decembrie expirat, preot la biserica Sf. Mănăstiri Dintru'n lemn.

— Nou hirotonitul preot Nicolae Apostolescu, este numit pe ziua de 1 Decembrie, paroh la parohia Lisa, jud. Teleorman.

— Nou hirotonitul preot Mihail Manole, este numit pe ziua de 15 Decembrie, paroh la parohia Mironésa, jud. Iași.

— Noŭ hirotonitul preot Gheorghe S. Antohe, este numit pe ziua de 1 Decembrie, paroh la parohia Bertescii-de-sus, jud. Brăila.

— Noŭ hirotonitul preot Vasile Ghișescu, este numit pe ziua de 15 Decembrie, paroh la parohia Bărbătescii, jud. Argeș.

— Noŭ hirotonitul în Diacon Nicolae Nicolescu, este numit pe ziua de 7 Decembrie a. c., Diacon la biserica Sf. Monastiri Bistrița.

— Preotul supranumerar Haralambie Tătaru, de la biserica parohială „Adormirea“ din urbea Fălticeni, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la parohia Corni, comuna Liteni, jud. Suceva.

— Preotul supranumerar Gh. Chiorpec, de la parohia urbei Babadag, este numit paroh pe ziua de 1 Ianuarie a. c., la parohia Cerna, jud. Tulcea.

— Preotul supranumerar Stan Cuțur, de la parohia Frăsinetu, jud. Vlașca, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh în acea parohie.

— Preotul supranumerar Nicolae Arsene, de la biserica parohială „Adormirea Maicii Domnului“ din urbea Vaslui, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la acea parohie.

— Preotul supranumerar Vasile Iordăchescu, de la parohia Negri, jud. Roman, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la parohia Iucesci, jud. Roman.

— Noŭ hirotonitul preot Manea Florea, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., preot la biserica particulară din cătunul Brateș, parohia Surdila-Găisenca, jud. Brăila.

— Noŭ hirotonitul preot Grigorie Danielescu, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la parohia Băcesci. jud. Gorj.

— Preotul supranumerar Ion Nicolae, de la parohia Isbiceni, jud. Romanați, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la aceeași parohie.

— Preotul supranumerar Ion Penescu, de la parohia Tortoman, jud. Constanța, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., la parohia Gârliciu, acel județ.

— Preotul supranumerar Dimitrie Popescu, de la parohia Răsvadu-de-jos, jud. Dâmbovița, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la acea parohie.

— Preotul supranumerar Alexandru Stănescu, de la biserica filială Văcărești, parohia Dudesci, jud. Ilfov, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la acea parohie.

— Preotul supranumerar Dimitrie Popescu-Roșiori, de la biserica parohială Sf. Gheorghe-Noŭ din capitală, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la biserica parohială „Popa Sore“.

— Preotul supranumerar V. Dimitriu, de la biserica parohială, „Vovidenia“ din urbea Botoșani, este numit pe ziua de 1. Ianuarie a. c., paroh la acea biserică.

— Preotul supranumerar Ión Dinulescu, de la parohia Bulbucata, jud. Vlașca, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la acea parohie.

— Noș hirotonitul preot Alexandru Popescu, este numit pe ziua de 2 Ianuarie a. c., paroh la parohia Raci, jnd. Gorj.

— Noș hirotonitul preot Marin Vasilescu, este numit pe ziua de 6 Ianuarie a. c., paroh la parohia Ciutura, jud. Dolj.

— Noș hirotonitul preot Gheorghe Nechiforescu, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la parohia Todirenă, jud. Botoșani.

— Preotul supranumerar Vasile Gheorghiu, de la parohia Găstesci-Topile, com. Rășcani, jud. Suceva, este numit pe ziua de 1 Ianuarie a. c., paroh la parohia Valea-Secă, com. Rășcani, acel județ.

— Preotul supranumerar Ión Sălcescu, de la biserica parohiei „Mavrodolu“, urbea Pitesci, este numit pe ziua de una Ianuarie a. c., paroh la acea biserică.

Transferări.

— Preotul paroh Gavril Marinescu, de la parohia Mîrșani-Popesci, este transferat pe ziua de 1 Decembrie în aceeași calitate la parohia Hurezani-Poenari, jud. Dolj.

— Preotul paroh Mihail B. Popescu, de la parohia Rnsnicu, județul Dolj, este transferat pe ziua de 1 Decembrie, în aceeași calitate la parohia Brésta, același județ.

— Preotul supranumerar Ión Protopopescu, de la parohia Rasova, jud. Constanța, este transferat în aceeași calitate pe ziua de 1 Decembrie, la parohia Parachioi, acel județ.

— Preotul paroh C. Angelescu, de la parohia „Popa “Sóre“ din capitala, este transferat pe ziua de 15 Decembrie, în aceeași calitate la parohia „Sf. Nicolae“ (Postovari) tot din capitală.

— Preotul I. T. Stănescu, paroh la parohia Cerna, jud. Tulcea, este transferat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în aceeași calitate la parohia Caranasui, acel județ.

— Preotul paroh C. Jipescu, de la parohia Duingi, jud. Tulcea, este transferat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în aceeași calitate la parohia Almanlău, jud. Constanța.

— Diaconul C. Cernescu, de la parohia „Roset“ din urbea Botoșani, este transferat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în aceeași calitate la parohia „Uspenia“ din acel oraș.

— Preotul supranumerar Nichita Sava, de la parohia „Başpunar“, jud. Tulcea, este transferat în aceeaşi calitate pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în parohia Hadgilar, acel judeţ.

— Preotul supranumerar D. Constantinescu, de la parohia „Beuca“, jud. Teleorman, este transferat în aceeaşi calitate la biserica filială din cătunul Drăgşănei, parohia cu acelaşi nume, acelaşi judeţ.

— Preotul paroh Oprea Popescu, de la parohia Ostrovu, jud. Constanţa, este transferat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în calitate de preot supranumerar la parohia urbei Medgidie.

— Preotul paroh Epaminonda Mihăilescu, de la parohia „Gârlici“, este transferat în aceeaşi calitate pe ziua de 1 Ianuarie a. c., la parohia Ostrovu, acel judeţ.

Preotul paroh Petru Roşescu de la parohia „Secu-Cuhalniţa“, jud. Némţu, este transferat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în aceeaşi calitate la parohia Mădei, jud. Suceava.

— Preotul supranumerar Dimitrie Zamfirescu, de la biserica „Popa-Sóre“ din capitală, este transferat pe ziua de 1 Ianuarie a. c., în aceeaşi calitate la biserica Sf. Gheorghe (Noi).

— Preotul paroh Simion Ungurénu, de la parohia Sasca, jud. Suceava, este transferat în aceeaşi calitate pe ziua de 1 Ianuarie a. c. la parohia Secul Buhalniţei, comuna cu acelaşi nume, jud. Némţu.

Demisiuni.

— Preotul paroh C. Şerbănescu, de la parohia Smirna, jud. Ialomiţa, a demisionat pe ziua de 1 Aprilie 1902, din postul de paroh, spre aşi regula drepturile la pensie ca învăţător.

— Preotul supranumerar Petre Marinescu, de la parohia Ştefănesci, jud. Vâlcea, a demisionat pe ziua de 1 Decembrie a. c. din postul său.

— Preotul paroh Ión Păltinénu, de la parohia Mădei, jud. Suceava a demisionat din preoţie pe ziua de 1 Ianuarie 1902.

— Preotul paroh Al. Georgescu, de parohia Răsvadu-de-jos, judeţul Dâmboviţa, a demisionat pe ziua de 1 Ianuarie a. c. din postul de paroh, rămânând preot supranumerar la acea parohie.

— Preotul paroh Barbu Radu, de la parohia Bulbucata jud. Vlaşca, a demisionat pe ziua de 1 Ianuarie a. c. din postul de paroh, rămânând preot supranumerar.

Decese.

— Preotul paroh Radu Ilie, de la parohia Frăsinetu, jud. Vlaşca, decedat în 2 Noembrie a. c.

— Preotul supranumerar Gheorghe Mândrogeanu, de la parohia Liţa, jud. Teleorman, decedat la 12 Noembrie a. c.

— Preotul paroh C. Vorcea, de la parohia Beresci, jud. Bacău, decedat în 1 Decembrie a. c.

Preotul supranumerar Marin Popescu-Vâlcenu, de la parohia Ungheni, Colțu, jud. Argeș în 13 Noembrie a. c.

— Preotul paroh Petru Vlădescu, de la parohia Dudesci, jud. Ilfov decedat în 29 Noembrie a. c.

— Preotul paroh Ión Băclenu de la parohia Petricani, jud. Némțu decedat la 30 Octombrie a. c.

— Preotul supranumerar Ștefan Simionescu, de la parohia Cogesca, jud. Iași, decedat la 25 Octombrie a. c.

— Preotul paroh Vasile Petrescu, de la parohia Corni, jud. Suceva, decedat la 19 Noembrie a. c.

— Preotul paroh N. Istrati, de la biserica parohială „Vovidenia“ urbea Botoșani, decedat la 3 Octombrie a. c.

— Preotul supranumerar Ión Plafirescu, de la Parohia Doljesci, jud. Roman, decedat la 10 Decembrie a. c.

— Preotul supranumerar Ión Dospinescu, de la parohia Măgiresci, jud. Bacău, decedat la 7 Decembrie a. c.

— Preotul paroh Neacșu Marinescu, de la parohia Raci, jud. Dâmbovița, decedat la 17 Decembrie a. c.

— Preotul supranumerar Dimitrie Marcovici de la biserica filială „Mărcuța“, parohia Pantelimon, jud. Ilfov. decedat la 16 Decembrie a. c.

— Preotul supranumerar Ión Duhovnicul de la parohia Clinceni, jud. Ilfov, decedat la 22 Decembrie a. c.

— Preotul supranumerar Gheorghe Alexandrescu, de la parohia Sf. Spiridon din urbea Bârlad, decedat la 7 Decembrie a. c.

— Preotul paroh Petre Popescu, de la parohia Petroșani, jud. Muscel, decedat la 27 Decembrie a. c.

— Preotul paroh Dimitrie Popescu, de la parohia Săca, jud. Teleorman, decedat la 23 Decembrie a. c.

— Preotul paroh Constantin Mureșeanu, de la parohia Elisabeta Dómna, jud. Roman, decedat la 7 Ianuarie a. c.

— Preotul paroh Petru Drăgușanu, de la parohia Valea-Săcă, jud. Suceva, decedat la 11 Decembrie a. c.

— Preotul supranumerar Ghiță Teodorescu de la parohia Boldesci, jud. Buzău, decedat la 5 Decembrie 1901.

— Preotul supranumerar Andrei Rădulescu, de la parohia Tămboesci, jud. R.-Sărat, decedat la 27 Noembrie 1901.

— Preotul supranumerar Mihaï Crăciun, de la parohia Mănesci, jud. Buzău, decedat la 10 Ianuarie a. c.

— Preotul paroh Păun Băloiu, de la parohia Cesieni, jud. Romanați, decedat la 26 Decembrie 1901.

Preotul paroh Ión Ceaușescu, de la parohia Stoiceei, jud. Argeș, decedat la 28 Decembrie 1901.

— Preotul paroh Marin Alexandrescu, de la parohia Poiana-de-Jos, jud. Dâmbovița, decedat la 5 Ianuarie a. c.

— Preotul paroh Mihail Ionescu, de la parohia Merni-de-Sus, jud. Vlașca, decedat la 6 Ianuarie a. c.

IV.

O importantă circulară.

În timpul din urmă s'a produs o foarte frumoasă mișcare în satele noastre. S'a întemeiat și se întemeiază neîncetat societăți economice, s'a dat o dezvoltare în școlile lucrului manual, grădinăriei, apiculturii etc., etc. Școala dă semne de mai multă viață, căci devine din ce în ce mai populată și numărul absolvenților crește din an în an. Factorii de care s'a servit autoritatea școlară superioară pentru a produce o asemenea mișcare sunt învățătorii. Și trebuie să recunoștem că în multe părți din țară acești factori culturali s'a pus la lucru cu multă tragere de inimă și ródele muncii lor se vor vedea în curând. Un factor mult mai însemnat în satele noastre e însă preotul. Dacă preotul s'ar pune la muncă cu aceeași tragere de inimă și nu ne îndoim un moment de acesta, atunci fața satelor se va schimba în cel mai scurt timp. Convins de marea însemnătate a activității preotului nostru pentru sate, D-l Haret, ministru cultelor și al instrucțiunii publice a adresat I.I. P.P. S.S. Mitropoliții și P.P. S.S. Episcopii următoarea circulară:

«Prin o adresă anterioară a noastră, ne-am permis a solicita concursul P. S. Vóstre în lupta ce am întreprins pentru îmbunătățirea stării morale și materiale a claselor muncitoare, mai cu seamă a sătenilor.

În această luptă principală, putem dice singurii noștri

agenți ajutători, erau institutorii și învățătorii. Ne-am dat însă seama că rolul preotului era aci cel puțin egal, credem chiar mai însemnat de cât acela al învățătorului, și însuși chemarea lui în societate este de a lucra pentru atingerea scopului pe care îl urmărim cu atâta râvnă.

Mai era și altă considerațiune, era dorința sinceră și stăruitoare ce nutrim, de a apropia pe preot și pe învățător unul de altul, de a face să dispară cauzele de neînțelegeri și de neîncredere, cari atât de des se iscă între dânșii. Pentru a ajunge la acest rezultat, am socotit că cel mai bun mijloc, aproape sigur, era de a-i pune să colaboreze pentru realizarea unui scop, la care nu poate să fie deosebire între ómenii onești cu iubire de aproapele și de țara lui, și mai ales, între preot și învățător, ale căror chemări se confundă, când e vorba de a aduce mângăere și ajutor celor ce au lipsă de dânsele.

Conduși de aceste vederi, am rugat pe P. S. Vóstră să bine-voiască a îndemna pe preoți să se asocieze cu învățătorii, în direcțiunea spre care îi îndreptăm prin îndemnările noastre.

P. S. S. Părinții Eparchioți, au bine-voit a intra în vederile noastre și acesta a fost de un mare ajutor pentru succesul întreprinderii noastre. Trebuie chiar să observăm cu deplină satisfacere, că pe unde preotul și învățătorul au lucrat împreună, succesul a fost mai repede și mai complet de cât pe acolo unde au rămas izolați unul de altul. Efectele acestei colaborări s'au simțit cu deosebire la constituirea de societăți rurale de economie, al căror scop este de a desvolta deprinderea economiei la sătenii și de a-i scuti de flagelul cămătăriei.

Dar preoții sunt și ei ómenii, și îndemnurile cele bune trebuie să li se repete și lor din când în când. Afară de acesta unii din ei nu au dat destulă ascultare povețelor chiriarchului lor, și unii, din fericire foarte rari, nu s'au sfiit de a le călca în picioare, vorbind din amvon contra silințelor acelora cari lucrau pentru binele consătenilor lor.

De aceea P. S. Părinte, cu respect venim a solicita de la buna-voința P. S. Vóstră ca să reamintiți cu insistență preoților din eparchia P. S. Vóstre instrucțiunile ce ați bine-voit a le da altă dată, cu privire la obiectul acestei adrese.

Nu ne îndoim că scopul înalt și cu totul desinteresat ce urmărim va găsi în P. S. Vóstră un călduros sprijinitor, căci Biserica nu póte să nu se intereseze, orí de câte orí este vorba de o întreprindere care are de obiect înfrățirea și iubirea între ómení».

Avem informațiuni sigure, că în multe sate preoții noștri staū alături de învățătorí și lucréză într'un gând și o simțire pentru binele general. În multe sate preoții staū în fruntea mișcării și așa e bine și așa trebuie să fie! Am convingerea adîncă, că nu va trece mult timp și se vor vedea cu prisosință ródele bine-făcétóre ale activității preotului român.

G...

Câte-va notițe asupra arhitecturii creștine.

Vezi Biserica Ortodoxă Română, No. 11, an. XXV.

În Lateran se află și până astăzi un monument în opt colțuri cunoscut sub numirea de baptiseriul din Lateran, despre care se crede că ar exista de pe vremea lui Constantin cel Mare. Tradițiunea latină spune că acest monument a fost zidit de papa Silvestru I și că aici a primit botezul, imperatorul Constantin cel Mare. Se mai spune că acest monument a fost reconstruit pe timpul lui Sixt III (432—40) și acesta se poate crede. Ceea ce se poate spune cu siguranță e faptul că această construcție n'a ajuns până la noi în forma primitivă. În partea de Sud are un vestibul cu două abside, din care una a fost transformată mai târziu într'un oratoriu al Sf. Rufina și Secunda și care pe boltă conservă și până astăzi mosaicurile din secolul al IV. În interior se află o colônă de opt stâlpi, însoțită de o șarpantă. Capitelurile colónelor sunt lucrate sau în stil corintic sau ionic. În centru se află basenul sau piscina, decorată în timpul de față în stil baroc, în care erau cufundați cei ce se botează. Ea era de porfir, argintată la margini, în mijlocul ei se înalță o colônă tot de porfir, purtând un pocal în care se ardea tămâie. Printr'un miel de aur și șapte cerbi de argint se vârsa apa în basin, pe marginea căruia se aflau statuetele de argint ale lui Christos și a Sf. Ión Botezătorul de câte cinci picioare înălțime. Până acum s'au conservat cele opt colône de porfir de la colțurile ba-

senului, un dar al lui Sixt II, care serveau p^ote ca împrejurul lor să se întindă perdelele în timpul când intrau în apă cei ce urmau a fi botezați.

Clădirile care se află pe lângă acest baptizeriū se crede că nu au o vechime așa de mare. Din acestea, capela Sf. Ión e cea mai însemnată, din cauza frumoșelor decorațiuni în mosaic, pe care le posedă. Desenurile picturilor și modul cum sunt executate par a dovedi că vechimea lor se ridică până prin secolul al IV.

În Ravenna există un baptiseriū în opt colțuri și patru nișe mari rotunde care datéză tot de la începutul secolului al IV. El p^ortă numirea de San Giovanni in fonte (degli ortodossi, spre deosebire de baptiseriul arianilor). În fie-care colț se află câte o colónă și acestea sunt unite între dânsele prin arcuri largi susținute de capiteluri corintice. Colónele din colțuri fiind unite prin arcuri, dau o mai mare stabilitate clădirei. Consolele de la partea de jos a cupolei contribuiesc ca acesta să nu pară așa de întinsă, dându-i un aspect mai frumos. Colónele atât cele de jos cât și cele de sus, care sunt mai mici, sunt luate de la clădiri vechi și introduse aici. Muri clădirei s'ar părea că sunt prea subțiri pentru ca să p^otă suporta grosimea acestei cupole sferice; ei sunt însă îndeajuns de solizi, căci cupola e așa lucrată în cât greutatea ei e destul de mică. T^otă e acoperită în cele mai frumoșe mosaicuri cu motivele cele mai interesante. Cel mai însemnat este acel din centrul cupolei și represintă botezul lui Christos, precum și pe cei 12 Apostoli ¹⁾. Exteriorul e f^orte simplu, iar zidurile înalte îi dă

¹⁾ Origina mosaicurilor se cufundă cu istoria popórelor din Asia. Când luxul Romanilor se întinse în cele din urmă timpuri ale republicei și sub primii împ^erațori, mosaicurile nu se mai întrebuintară ca până acum numai la podele, dar și pe ziduri. În urma acestei noi întrebuintări se modifică și materia ce se întrebuintă, ast-fel că marmura și silexul fură înlocuite cu cuburi de sticlă colorate. Ca probă avem nu numai scrierile lui Pliniu și ale lui Seneca, ci chiar obiectele care s'au conservat până acum în diversele muzee, precum și cele cari s'au descoperit în ruinele de la Pompei.

În primele secole ale creștinismului, mosaicurile deveniseră, împreună cu pictura, unul din elementele cele mai însemnate pentru decorațiunea internă. Tablourile în mosaic representaū pe Christos, Apostoli și alte persoane sfinte; tot asemenea erau reprezentate diverse embleme. Mân-

mai mult forma unui turn. Lumina pătrunde prin ferestrele din cupolă. În fie care perete se află câte una, având forma rotundă.

tuitorul era adesea reprezentat sub chipul unui miel, stând pe o movilă de unde ies patru fluvii; lui îi aduc închinăciune alți 12 berbeci reprezentând pe Apostoli. Se mai observă încă mielul cu crucea, păstorul purtând mielul pe umeri etc.

Barbet de Jouy a dat la lumină o carte celebră asupra mosaicurilor din Roma și el arată aici că primele mosaicuri creștine din biserică, nu din catacombe, datéză din secolul al IV și s'au executat sub protecțiunea împăratului Constantin cel Mare. Cele mai apropiate de timpurile primitive sunt cele din baptiseriul Santa Constanta.

În interior pereții celor mai multe din bisericile celebre erau acoperiți cu plăci de marmură pe care se aflau picturi sau se găseau încrustate cele mai frumoase mosaicuri. Mosaicurile se întrebuintău cu deosebire pentru decorarea absidelor, a zidurilor laterale, a cupolelor etc. și constau din mici cuburi în emaliu opac de diferite culori și adesea aurit. Cele mai întrebuintate în compoziția tablourilor erau culorile: albastru, verde, negru, roș, alb, brun și argintiu.

Celebre sunt mosaicurile din biserica San Vitale, despre care ne vom ocupa în curând, precum și cele din biserica San Apollinare intra muros, care datéză din secolul al VI. Pentru a da o idee mai lămurită despre aceste mosaicuri, conservate din timpurile cele mai vechi, vom arăta pe cele mai principale din biserica San Apollinare intra muros. Ambele frise ale naosului principal sunt de cea mai mare importanță din acest punct de vedere. La dreapta de la intrare se află reprezentată cetatea Ravenna, d'asupra porții orașului se văd cuvintele „Civitas Rav“. De această poartă se află unit palatul ornat cu colone și arcade, între cari se observă perdele bogate; în centrul acestui edificiu mareț se înalță un fronton, pe care se citesc cuvintele „Palatium“. De aici pare că plécă o lungă procesiune de martiri, având în mână câte o corónă. Numele lor se află scrise d'asupra capetelor și câte un palmier, ca simbol al justiției și al victoriei, îi separă unul de altul. Ei sunt în număr de 23 și par a merge către Mântuitorul, care e așezat pe un tron bogat și e înconjurat de patru îngeri. În mare parte acest tablou este deteriorat. La stânga e o altă procesiune de martiri, virgine și femei, ținând de asemenea corónele în mâni și separați unii de alții tot prin palmieri. Ei s'ar părea că ies din suburbia Classis, de la care se vede poarta și o parte din citadelă împreună cu portul, și merg în urma magilor, cari aduc daruri Mântuitorului. Sf. Feciórá stă pe un tron mareț, având la genuchile sale pe copilul sfânt și pare că-i arată pe cei ce vin să-l viziteze. Împrejurul tronului ei, se văd patru îngeri. Cei trei magi poartă pe cap diademe bogate și din îmbrăcămintea lor variată, se vede că nu vin din aceeași țară. Câte trei presintă cutii, mai mult sau mai puțin ornate, în care se află darurile lor¹⁾.

¹⁾ Abécédaire D'Archeologie par M. A. De Caumont.

Tot din acest timp se crede că există și cel-l-alt baptiseriū, care s'a conservat până acum. El era zidit lângă o aripă a bisericei ariane, Santo Spirito, și care acum poartă numirea de Santa Maria în Cosmedin. Forma sa, precum și mosaicurile cupolei se asemănă în totul cu baptiseriul descris mai sus. Două nișe sunt deja de mult timp distruse.

În apropiere de Pompei se află o biserică circulară, Santa Maria Maggiore în care se vede baptiseriul cunoscut sub numele de baptiseriul de la Nocera. Asupra timpului când a fost clădit, părerile sunt împărțite. Unii scriitori susțin că ar data de pe vremea lui Constantin cel Mare, alții voesc să fixeze secolul al VI. Totuși părerea lui Mothes este cea mai acreditată, că ar exista de pe la mijlocul secolului al V.

Aici se observă un șir de 15 perechi de colone de marmură, unite între dînsele prin un șir de arcuri. Scopul a cestei clădiri se poate cunoște de pe basenul său piscina ce se ridică în mijlocul bisericei. Pe din afară basenul are opt fețe, iar pe din lăuntru este rotund și se înalță pe trei trepte interioare rotunde. Acoperișul său baldachinul de odinioară al basenului era susținut de opt colone. La clădirea principală s'a adăogit mai târziu și o absidă, care turbură întru cât-va stilul clădirei, căci a trebuit să dispară a 16 pereche de stâlpi, ce staū în fața absidei și ast-fel arcul de aici a devenit mai larg ca cele-l-alte. Cupola edificiului prezintă o formă curiosă, căci de pe la jumătate în colo cercul se intrerupe, linia circulară se sfârșesce și bolta se înalță acum mai înaltă după o altă linie, având aparența că această s'a făcut înadins, spre a-i da o înălțime mai mare de cât cea proiectată. În această parte se află opt deschidături pe unde pătrunde lumina în interiorul bisericei. Unii scriitori cred că bolta odinioară se termina în prima linie și că partea de sus era neacoperită, formând un ochiū său opeon, pe unde pătrundea lumina.

Un monument dintre cele mai însemnate în stil circular este și domul de la Trier, care se crede a fi cea mai veche biserică creștină din Germania. Forma primitivă a domului de la Trier a dat mult de lucru atât arhiologilor cât și arhitecților și tot ceea ce s'a spus până acum se reazimă pe ipoteze. Mulți dintre scriitori socotesc că această biserică

este una din cele mai vechi ce s'aŭ conservat și că a fost construită de Sf. Elena mama imperatorului Constantin cel Mare. Studiul principal asupra acestei biserici a fost făcut de Wilmowsky în opera sa: «Der Dom zu Trier in seinen drei Haupt-perioden». El crede că această biserică a fost construită pe vremea imperatorului Gratian. Forma ei primitivă se bănuiesce că a fost patrată și că clădirea cea veche a fost zidită pe temelia unei alte clădiri romane. Wilmowsky susține că aici a fost mai întâi un for roman, care numai la începutul secolului al V a fost aranjat pentru a servi de biserică.

În centrul clădirei, Wilmowsky a descoperit un zid compus din 10 părți, unde se observaŭ 10 nișe dreptunghiulare și el crede că a fost construit în scop ca să dea podelei o siguranță mai mare. Alți scriitori, între care și Essenwein, spun că acest zid, în interiorul căruia s'a găsit și un sarcofag, era un baldachin sprijinit pe colone, ale căror urme se ved și până acum. Tot el caută să dovedescă că întreaga clădire nu a servit ca for imperial, ci a fost un monument zidit pe un mormint și dacă absida lipsește, acesta nu dovedește nimic, căci clădirea în secolul al IV nu servea ca biserică. D rul Heinrich Holtzinger spune că toate discuțiunile de până acum nu aŭ condus la nici un rezultat hotăritor. El dice că numai presupunerea că ar fi resturile unei clădiri profane are oare care temeiŭ; toate celelalte păreri cu privire la reconstrucțiune, însemnătatea și timpul când a fost clădită, nu sunt de cât opera fantasiei, care într'o expunere curat istorică nu și-ar avea locul.

Tot în Germania și anume în Colonia se află de asemenea o biserică circulară cu numele de Sf. Gereon. Temelia ei dovedește că e construcție romană și tradițiunea o atribuie Sf. Elena. Genul arhitectonic al acestei clădiri nu se mai cunoște și nici nu se poate stabili cu siguranță, dacă ea posedă o absidă sau vre un altar pentru preoți.

Unul din cele mai minunate edificii ce s'aŭ clădit în acest gen în prima mie de ani după Christos este biserica Sf. Laurentiŭ sau San Lorenzo Maggiore din Milan. Întrebarea despre timpul când a fost construită această biserică și despre forma ei primitivă a ocupat mai pe toți scriitorii timpului modern. Tot felul de ipoteze și de păreri s'aŭ mani-

festat. Unii susțineau că această construcție a servit de la început pentru scopuri religioase, alții pentru cele profane, servind fie ca terme, fie ca palat și numai în timpul din urmă ca biserică. Ast-fel de forme pe jumătate rotunde și cu spații patrute și dreptunghiulare se observă adesea la vechile clădiri profane din timpul Romanilor. Forma clădirii primitive trebuie să fi fost deosebită de cum este astăzi. Arhitectul Hübsch este acel care a căutat, în urma unui îndelungat studiu, să se apropie, în planul pe care îl dă, pe cât e posibil de forma primitivă. Cu cât formele stilului clasic apar mai curate, cu atât cineva capătă convingerea că acest edificiu monumental n'a servit de cât în scop religios. Pute că acest plan nu ne dă o lumină deplină asupra stilului exterior al clădirii, dar ne clarifică în deajuns asupra spațiului ce-l cuprindea în interior. Cele patru laturi ale tratului intern au fie-care câte 24 m. de lungime. Ele se largesc luând forma unor nișe rotunde, foarte spațioase și impunătoare, având câte 12 m. lățime și aproape 5 m. adâncime, despărțite în partea centrală prin colone de marmură, pe care se sprijină cinci arcuri. Aceste colone sunt așezate tot în formă de cerc. Marginele nișelor nu au colone, ci stâlpi puternici pe cari se rezimă cupola; acesta are o lățime de 23 m. În câte patru colțuri între nișe, rămâne câte un spațiu de 5 m. în formă patrută. Cupola are opt laturi, având fie-care aceeași lungime.

În cele trei laturi ale acestei clădiri se află zidită câte o capelă de formă octogonală, cu nișe rotunde și de o mărime neegală. Această dispozițiune a bisericii a făcut pe Essenwein să presupue, că întreaga clădire ar fi o grupă de reliquarii.

Cât privesce vechimea acestei clădiri, am arătat de la început că părerile sunt împărțite. Hübsch¹⁾, care s'a ocupat mult cu planul acestei clădiri și von Quast²⁾ stabilesc sfârșitul secolului al IV ca dată când s'a executat această construcție; Franz Mertens presupune că ar fi fost o termă a imperatorului Maximilianus Herculeus din secolul al III;

1) Die altchristlichen Kirchen etc.

2) Über Form, Einrichtung und Ausschmückung der ältesten christlichen Kirchen.

Dr. Kugler susține, că zidurile împrejmuitoare ar fi făcut parte odinioară din clădirea unui palat vechi roman, iar ceea ce s'a clădit în interiorul bisericii datază din timpul creștinismului; Ludwig Klassen¹⁾ crede că s'a zidit de episcopul Ambrosius pe la 385 și că el a luat de model sala principală a palatului imperial de la Trier; Dr. Mothes²⁾ susține că pe la 449 biserica acésta avea forma actuală; Essenwein³⁾ se unesce cu părerea lui Dartein⁴⁾ că s'a construit în secolul al VI și că acésta biserică ar fi înrudită cu San Vitale de la Ravenna, fără ca prin acésta să conteste că pe acest loc nu a fost mai înainte vre o altă clădire centrală; Dr. Holtzinger⁵⁾ crede că după toate discuțiunile urmate până acum, rămâne totuși stabilit că acésta clădire exista pe la sfârșitul secolului al IV,

Acésta biserică a fost dese ori pustiită. Pe vremea Longobarșilor ea era renumită pentru ornamentația internă și externă. Interiorul strălucea prin mulțimea de pietre prețioase, iar exteriorul prin acoperișul aurit. La 1071 biserica s'a aprins în urma unui trăsnet ce a căzut pe dînsa și în 1119 a fost distrusă de un al doilea incendiu. Indată după acésta s'a introdus în interior colónele, pilaștrii etc., ceea ce a^r proba că și cupola ar fi căzut, dacă acésta ar fi existat în acel timp. Acest motiv a determinat pe Mothes să stabilească că acésta cupolă ascuțită a fost zidită după anul 1119. În 1573 cupola s'a surpat și a fost reconstituită de Martino Bassi, căutând să se apropie cât se póte de mult de forma celei vechi.

M. P.

-
- 1) Grundriss-Vorbilder von Gebäuden für Kirchliche Zweke.
 - 2) Die Baukunst des Mittelalters in Italien.
 - 3) Die Baustile etc.
 - 4) Etude sur l'architecture lombarde etc.
 - 5) Die altchristliche und bizantinische Baukunst.

REGULAMENT INTERIOR AL SEMINARIILOR.

Directoral

Art. 1. Fie-care seminar stă sub înalta priveghere și oblăduire a chiriarhului respectiv și a ministerului cultelor și instrucțiunii publice.

Conducerea nemijlocită a seminarului, atât în ceea ce privește partea morală, cât și cea intelectuală și materială, este de atribuțiunea directorului, care are ca ajutoare un spiritual, un secretar, mai mulți pedagogi și un econom.

Art. 2. Observarea aplicărei regulamentelor, a programelor de studiu și a menținerii ordinii în seminarii, cade în sarcina directorului.

El poate lua dispozițiunile ce va crede de cuviință pentru cazuri neprevăzute în regulamente și despre cari n'ar avea timp să consulte autoritatea superioară.

În urmă însă va cere ministerului aprobarea dispozițiunilor luate.

Totă corespondența și lucrările privitoare la conducerea seminarului se fac de director și sub a sa răspundere.

Art. 3. Personalul administrativ al seminariilor se numește de minister după recomandația directorului.

Art. 4. Directorul nou numit se instalează în serviciul său de un delegat al chiriarhului respectiv și un delegat al ministerului.

El se presintă, de acești delegați, atât profesorilor, cât și celui alt personal administrativ și elevilor.

Art. 5. Directorul e dator să privegheze ca, profesorii, personalul administrativ și de seviciu să'și îndeplinescă cu exactitate datoriile. La cas de abateri, 'i face atenți în mod confidențial și le dă chiar și instrucțiuni asupra serviciului lor, însă fără a le atinge libertatea în exercitarea funcțiunii lor.

El face cunoscut ministerului abaterile eventuale ale întregului personal și cere deslegare de urmare.

Art. 6. Directorul are drept a convoca, atât pe profesori, cât și personalul administrativ în conferințe, în care se pot discuta cestiuni de disciplină, interesele bunului mers al instrucțiunii, și, în fine, cestiuni de ordine internă casnică.

În cestiuni pur didactice, conferința se ține numai între profesori, sub președința directorului.

Absentarea fără motiv de la conferință este egală cu absența de la orele de Cursuri.

Art. 7. La sfârșitul fie-cărei luni, directorul împreună cu spiritualul dau elevilor nota la purtare.

La finele fie-cărui an, directorul raportează ministerului și chiriarhului respectiv, despre starea morală a seminarului în decursul anului.

Art. 8. Directorul, spiritualul, secretarul și pedagogii sunt obligați a locui în internat.

Directorul nu poate părăsi internatul fără încuviințarea ministerului. În timpul absenței poate fi suplinat de spiritual sau de verii-unul dintre profesorii seminarului.

Concediul celor-l-alți slujbași administrativi ai seminariului se acordă de director.

Art. 9. Directorul când nu este profesor se plătește cu léfa unui profesor, când e și profesor va primi o diurnă de 150 lei pe lună.

Afară de léfa atât directorul, cât și cel-l-alt personal administrativ și de serviciu, și iaă întreținerea de la internat.

Art. 10. Ca părinte al elevilor, directorul este dator a se purta cu blândeță; iar din vorbele și faptele lui să nu transpire de cât dragostea evanghelică, ca vădându-i-se faptele și elevii să se pătrundă de dragostea creștină.

Art. 11. Afară de obligațiunile impuse prin regulament, directorul este obligat ca la ocaziuni potrivite să explice elevilor datoriile ce le incumbă misiunea lor sfântă.

Să 'i învețe a iubi țara și némul, pe Suveranul țarei și pe chiriarhul respectiv, a fi împăciuitoři certelor dintre creștini și a străluci prin viața lor mai mult de cât ori care alt creștin ca vădându-li-se faptele lor, toți să mărescă pe Tatăl nostru cel din ceruri.

Art. 12. Directorul seminariilor va fi un cleric hirotonit, având titlul de licențiat sau doctor.

Spiritualul

Art. 13. Spiritualul este părintele duhovnicesc al elevilor și șeful lor conducător după director.

Spiritualul va fi cleric hirotonisit, având titlul de licențiat sau doctor în teologie. Spiritualul se numește de ministru după recomandățiunea directorului.

Art. 14. Atribuțiunile spiritualului sunt:

a) A ajuta tot-de-una pe director la îndeplinirea obligațiunilor ce i se impun prin regulamentul de față.

b) A sfătui pe elevi să ducă o viață potrivită cu misiunea ce ei vor lua după eșirea din seminar;

c) A fi tot-de una față la rugăciunea de dimineață și seara, când se scoldă și se culcă elevii și în calitatea sa de preot, dă bine-cuvîntarea la începutul și sfîrșitul fie-cărei rugăciuni

d) Bine-cuvînteză tot-de-una prînzul și cina elevilor;

e) Aplică cu elevii din clasa VI și în special cu cei din clasa VII, tipicul și practică toate ierurgiile bisericesti pe cari urmează a le sêvîrși un preot la toate trebuințele vieții creștinești.

Practica tipicului, cum și a ierurgiilor bisericesti, o face spiritualul cu elevii în capela seminariului. Aceste practice se fac în anumite ore indicate de director.

Art. 15. În fie-care Duminică și sêrbătore, spiritualul explică elevilor mersul serviciului divin și cuprinsul apostolului său al Evangheliei.

Art. 16. Spiritualul îngrijește ca elevii să se mărturisescă și să se împărtășescă în posturile orînduite de biserică. Pe cei abătuți de la această datorie creștinească, spiritualul îi raporteză directorului, a lua măsuri contra lor.

Art. 17. Spiritualul depinde în totul de director și e dator să aducă la îndeplinire tot ceea-ce directorul îi va impune în marginile regulamentului de față și a altor dispozițiuni luate de minister sau chiriarhul respectiv.

Art. 18. Remunerariul spiritualului se fixează la suma de 150 lei lunar.

Secretarul

Art. 19. Secretarul ajută pe director în tot ce privește corespondența, diferite acte și lucrări de cancelarie, arhiva și biblioteca școlii.

Arhiva și biblioteca i se dau pe sêmă la intrarea în serviciu, pe care iarăși le dă pe sêmă la eșirea din serviciu.

Art. 20. La intrarea în serviciu, secretarul depune jurămînt de credință, față de director și de legile țerei.

Art. 21. Matricularea elevilor, calcularea mediilor și întreținerea matriculei în cea mai perfectă stare, cade în sarcina secretarului pe răspunderea directorului.

Pedagogii

Art. 22. Pedagogii sunt ajutore ale directorului și spiritualului, în conducerea administrativă și educativă a seminariului.

Ei trebuie să fie bărbați plini de pietate, religiositate și cu bune purtări, ca nu prin defectele lor să aducă vătămare sufletescă elevilor seminariști.

Ei vor avea o cultură teologică și vîrsta de cel puțin 20 ani.

Art. 23. Pedagogii sunt obligați a fi cît se pôte nedeslipiți de elevi, a fi față în repetitoare și a explica elevilor nedumeririle ce ar avea. De asemenea vor îndeplini toate obligațiunile ce li se impun prin acest regulament.

Dînșii locuesc în internat.

Economul

Art. 24. Fie-care seminar are un econom însărcinat cu gospodăria casei.

Art. 25. Supravegherea economică a internatului e de atribuțiunea directorului.

Economul ia pe sémă și predă la eșirea din serviciu, după anume inventar, toate obiectele ce i s'a încredințat.

Art. 26. Orice reparațiune se face de econom, numai cu aprobarea directorului.

Art. 27. El este plătit cu o léfă de 100 lei lunar.

Art. 28. Tóte adeverințele și compturile date de econom se fac în numele direcțiunei și se subscriu de director și econom. Directorul din timp în timp confruntéză, prin alt subaltern al său, starea obiectelor încredințate economului.

Art. 29. In cas de bólă, congediū sau altă împedicare legitimă de a lipsi de la serviciu, economul înștiințéză pe director.

Acesta ia măsurile necesare.

Art. 30. Șeful tuturilor servitorilor internatului este economul.

El recomandă directorului ómenī de serviciu și îngrijește ca ei să fie onești, nevițioși și ezacți la datorie. Depărtarea lor din serviciu se face tot cu aprobarea directorului.

Art. 31. Edificiul școlei, mobilierul ei, se vor păstra în bună stare, stricăciunile făcute se repară imediat, prin econom, fie din fondurile alocate în acest scop în budget, fie în comptul celui ce a făcut stricăciunea.

Art. 32. Economul îngrijește ca elevii să priméscă la vreme rufăria curată.

Elevii vor fi nutriți cu mâncări sănătóse și curat gătite, vor fi serviți cuviincios, se vor evita mâncările grase și ardeiate.

Salele seminariului și dormitórele vor fi păstrate în cea mai mare curățenie și bine aerisite.

Directorul, prin econom., dă elevilor bolnavi cea mai bună îngrijire și nu trece cu vederea nimic din cele prescrise de medic pentru însănătoșirea lor.

Portarul și servitori.

Art. 33. Portarul internatului trebuie să fie om moral și cu știință de carte. El se numește de director.

Portarul depune jurământ înaintea directorului și al celui-l-alt personal administrativ, făgăduind credință în serviciu.

Art. 34. Portarul păstréză toate cheile încredințate lui de director, deschide și închide póta și ușile la timp.

Art. 35. Portarul e dator a stima și asculta pre toți superioriī seminariului, a da visitorilor și elevilor respectul cuvenit. El nu dă voe elevilor să iasă din internat, dacă n'aū permisiunea cuvenită; iar în caz contrariū, raportéză imediat direcțiunei.

Art. 36. Portarul e obligat a supraveghea ca nimeni să nu introducă în internat pentru elevi articole oprite.

El e dator a suna clopoțelul pentru scularea și culcarea elevilor, pentru începerea și sfârșirea orelor de clasă și orî de câte orî este nevoie.

Art. 37. Servitorii trebuie să fie ómenî onești, fără viții și cu supunere la tot ce li se ȃice să îndeplinescă.

Ei sunt răspunđetóri de tóte obiectele încredințate lor.

Ordinea internă în seminar.

Art. 38. Tóte mișcările elevilor în lăuntrul seminariilor, de la sculare și până la culcare, se reguléză prin sunarea clopoțelului, precum urméză:

a) De la ora 5—5 $\frac{1}{2}$ atât în timp de iarnă cât și în timp de vară, se face scularea, spălarea, îmbrăcarea și rugăciunea ȃisă pe rînd de elevi, începînd cu clasa VII, în fața spiritualului și a pedagogilor;

b) La ora 5 $\frac{1}{2}$ elevii trec în repetitóre însoțiți de pedagogi;

c) La ora 7 $\frac{1}{2}$ elevii trec în ordine în sala de mîncare spre a lua gustarea de diminéță. Înainte și după gustare se ȃice rugăciunea ob cînută, acésta se va face și la prînd și la masa de séra;

d) După gustare, elevii sub conducerea pedagogilor, trec în salele de clasă, după ce și-a luat cărțile din repetitor;

e) După sfîrșitul lecțiunilor de diminéță, elevii rămân în recreație până la ora 12 când iaă prîndul;

f) După prînd, elevii staă în recreație $\frac{1}{2}$ oră, apoi trec în repetitóre spre ași pregăti lecțiunile pentru după prînd și apoi în ordinea știută trec în salele de clasă, unde rămân până după sfîrșitul lecțiunilor.

g) După clasă elevii rămân $\frac{1}{2}$ oră în recreație și apoi trec în repetitóre.

h) La ora 6, elevii iaă masa de séra;

i) După masa de séra, elevii trec iarăși în repetitóre spre ași pregăti lecțiunile pentru a doua ȃi;

j) Culcarea se face iarna la ora 9, iar vara la ora 9 $\frac{1}{2}$, după ce s'a ȃis rugăciunile spre somn de către un elev în prezența spiritualului.

Elevilor din clasa VII, directorul le póte îngădui să stea în repetitor și peste ora 9 $\frac{1}{2}$, însă nu mai mult de oră.

Art. 39. Dormitórele vor fi iluminate nóptea, ȃiua dormitórele sunt închise și e strict interȃis elevilor a intra în ele.

Art. 40. În ȃilele când elevii sunt liberi după amiaȃi, se vor ocupa cu scuturatul și arangiatul paturilor, iar în ȃilele de sərbătóre ies la preumblare sub conducerea pedagogilor, o dată pe sėptămână.

Art. 41. Duminica și sərbătórite toți elevii asistă la serviciul divin în capela seminariului. Serviciul de cîntăreți și slujitori bisericești ai capelei se face de elevii claselor superióre. Liturgia o cîntă elevii în cor.

Lipsa de la serviciul divin fără causă bine-cuvîntată și fără învoire se numără între abaterile grave și dacă se repetă, atrage eliminarea temporală saă pentru tot-de-una.

Art. 42. Vara și când timpul e frumos, elevii pot săși prepare lecțiunile în curte saă în grădină.

Purtarea elevilor seminariști.

Art. 43. Elevii intrând în clasele respective se așază fie-care în ordine la locul lor.

Intrarea directorului, a profesorilor și a altor persoane streine, elevii o salută sculându-se în picior.

La începutul lecțiilor, dimineța și după prânz, elevii țin pe rând rugăciunea „Impărate ceresc“, iar la eșirea din clasă, atât dimineța cât și la prânz „Tatăl nostru“.

Art. 44. Elevii intră în clasă îmbrăcați în uniforma de clasă, curați, spălați, cu ghetele văcsuite, însoțiți de cărțile și rechizitele trebuincioase.

Art. 45. În timpul lecțiilor, elevii trebuie să fie cu cea mai mare atențiune la explicațiunile și întrebările profesorilor.

Sgomotul, șoptirea, citirea de cărți streine de obiectul lecțiunei respective și orice alte desordine se pedepsesc aspru.

Art. 46. Lipsa de la apelul nominal se comunică imediat directorului.

Orice absență nemotivată, făcută de un elev care e internat, se pedepsește cu eliminarea pe timp de o lună.

Art. 47. Când un elev nu poate merge la clasă din cauză de boală, va face acesta cunoscut pedagogului de serviciu înainte de începerea lecțiilor spre a fi trimis la infirmerie, până la venirea medicului.

Art. 48. Orice stricăciune, cioplire, sgâriere, scriere cu creionul sau cretă pe mobilierul și pereții școlii, se repară imediat în comptul vinovatului căruia i se va aplica și o pedepsă după importanța casului.

Art. 49. Elevii seminariști sunt datorii a respecta și a fi supuși față de toți superiorii lor.

Se pedepsesc aspru elevii cari nu sunt cuviincioși față de profesorii și superiorii lor cari caută a-i înșela, a primi cu nepăsare învățătura și sfaturile lor și cari i ar critica.

Impotrivirea față de director sau profesori și încercarea de a îndupleca și pe alții la nesupunere, se pedepsește cu eliminarea imediată din seminariu, comunicându-se cazul ministerului.

Art. 50. Modestia și moderațiunea fiind calități indispensabile servitorilor altarului, seminariștii pretutindenii trebuie să se porțe cu bună cuviință, fără să dea, prin mișcări, vorbe sau fapte, ocațiuni la certe și scandaluri.

Observațiunile directorului și ale superiorilor lor pentru orice și ce soi de neregularități, în și afară de localul seminariului, seminariștii sunt datorii să le primescă imediat și fără murmur.

Art. 51. Elevii cari ar dovedi, prin purtarea lor față de colegii sau servitori, că nu sunt însuflețiți de dragostea creștină, după două sau trei sfaturi, pot fi chiar eliminați.

Nu e permis elevilor a se purta necuviincios între ei și a se ofensa unul pe altul. Elevul cari și ar permite să înjure sau să bată pe servitor, se eliminază din școlă, mai întâiu pe timp de o lună și apoi pentru tot-de-una; iar pentru furt vor fi eliminați imediat și pentru tot-de-una.

Art. 52. Nu e permis elevilor a introduce în seminar cărți cari nu privesc studiul lor, fără învoirea directorului.

Art. 53. Elevii nu pot fi visitați de persoane streine, decât în sala de vorbit, în zilele și orele hotărâte de direcțiune.

Art. 54. La cas de insobordinare a uneia sau mai multe clase de con-înțelegere între elevi spre a se insubordina sau a face acte de așa natură, directorul e autorizat a elimina imediat pe vinovați și a'i raporta ministerului. Aceiași pedepsă se dă și seminariștilor cari, prin grai, fapte sau înscris, și-ar permite a defaîma religia, ordininea socială și morală.

Pedepse.

Art. 55. Afară de pedepsele enumerate, seminariștii mai pot fi pedepsiți cu mustrarea în particular, cu mustrarea înaintea elevilor, cu oprirea de la preumblare, cu starea în picior la masă, cu oprirea de a eși din internat timp de o lună sau și mai mult și cu scăderea notei la purtare.

Art. 56. Aceste pedepse și eliminarea pe timp de o lună se dau de director. In cazul din urmă se comunică și ministerului.

Art. 57. Eliminarea pe timp mai mare de o lună și cea definitivă se dă după decisiunea consiliului profesoral al seminariului, afară de casurile grave, când directorul poate expulsa imediat pe elevul vinovat, comunicând casul ministerului.

Atât la elimenarea pe timp mai mare de o lună, cât și la cea definitivă, se cere și aprobarea ministerului.

Contra hotărîrei direcțiunei și a consiliului profesoral, părinții rudele sau corespondenții pot apela la minister.

Eliminarea din școlă pe orice timp se comuicã de o dată și ministerului și părinților elevilor.

Igiena.

Art. 58. Curățenia se cere de la elevi în mod imperios. In acest scop sunt obligați a se primeni cel puțin o dată pe săptămână și a face de două ori pe lună băi, atât în timp de iarnă cât și în timp de vară.

Elevii vor purta pěrul tuns.

Art. 59. Elevii bolnavi sunt căutați de medicul internatului în infirmeria școlii.

Art. 60. Medicul e obligat a vizita cât mai des institutul și a veni ori de câte ori trebuința cere.

Art. 61. Intrarea elevilor în infirmerie se face cu învoirea directorului.

Art. 62. In infirmeria internatului nu se tratézã de cât bólele ușóre; când însă bóla, după declarația medicului, nu poate fi tratã în internat, bolnavul se transportă la un spital. In acest cas, părinții, rudele sau corespondenții, pot lua pe bolnav acasă până la însănătoșare, când sunt obligați a'l aduce în internat.

Art. 63. Dacă bóla unui elev, după declararea medicului, fără a fi gravă, cere totuși un timp mai îndelungat de tratament și un regim incompatibil cu vieța de internat, doctorul poate da elevului un concediũ de o lună spre a se căuta de bóla, la părinți, rude sau corespon-

denți; iar pentru un concediu mai îndelungat, se va cere aprobarea ministerului, prin raport însoțit de certificatul medicului.

Garderoba.

Art. 64. Elevii seminariști vor purta îmbrăcăminte uniformă.

Art. 65. Efectele elevilor, atât cele de îmbrăcăminte, cât și rufăria, se primesc după anumită listă și se păstrează în o cameră destinată pentru acésta, într'un dulap sau cufăr, după modelul dat de direcție.

Efectele nemarcate nu se primesc. Pedagogii au obligațiunea specială a face elevilor inspecție, ca tot de-una elevii să fie curați, prime-niți la timp, cu mâinile curate și ungiile tăete.

Intrarea elevilor în garderob nu e permisă de cât în orele stabilite de direcțiune.

Congediile.

Art. 66. Eșirea din internatul seminariului fără învoire este interzisă.

Contravenitori se pedepsesc pentru prima oră cu eliminarea pe o lună, iar pentru a doua oră cu eliminarea definitivă.

Art. 67. Elevii cari au părinți, rude sau corespondenți în oraș, li se pôte da voe a eși din internat Duminica și sêrbătorile.

Concediu se dă numai elevilor cu bune purtări și cu condiție de a nu lipsi de la serviciul divin.

Elevilor cari nu au părinți, rude sau corespondenți în oraș, li se permit eșirea din internat pe timp scurt și numai pentru procurarea obiectelor necesare.

Art. 68. Elevul care a eșit din internat fără uniformă, se eliminéază pentru prima oră pe timp de o sêptămână, pentru a doua oră pe timp de o lună, iar pentru a treia oră pentru tot-de-una.

Art. 69. Concediile pentru casuri grave și alte necesități familiare se dau de director după cererea părinților.

Art. 70. Lipsirile ocazionale prin întórcerea târđie la seminar după vacanța cea mare, după vacanța de Crăciun și Pasci, după concediul pentru cas de bólă și după orice alt concediu, dacă va trece chîar o di de la data fixată pentru deschiderea școlei sau a expirării concediului, atrage elevului eliminarea din școlă, dacă nu va putea legitima aceste lipsiri cu acte în regulă și dacă n'a comunicat la vreme direcțiunei motivul întârđierii.

Art. 71. În timpul concediului, elevii nu pot să viziteze balurile publice, cafenele, cazine, cârciume și alte stabilimente de asemenea natură, nici chîar cu părinții.

La grădini publice și la locuri de preumblare, pot să se ducă da ă sunt însoțiți de părinți, rude sau corespondenți.

Elevii cari s'ar dovedi că în timpul concediului nu s'au purtat cuviincios, au luat parte la întruniri și consfătuirii cu caracter politic, au făcut propagandă dăunătoare ordinei publice sau au avut relațiuni cu persoane de reputațiune rea și cu purtare bănuită, se eliminéază pe un timp echivalent cu greutatea casului.

Promoțiunea elevilor seminariști.

Art. 72. Gradul de silință la învățatură și la purtare se notéză cu cifra de la 1—10.

Interogațiile sunt orale și scrise.

Art. 73. Notele obținute la studiū se daū bimestrial, și anul școlar se împarte în 4 bimestre: primul de la 9 Septembre până la 31 Octobre; al doilea de la 1 Noembre până la 22 Decembre; al treilea de la 8 Ianuarie până la 15 Martie; al patrulea de la 16 Martie până la 24 Maiū.

Nota dată elevilor clasei a VII, în intervalul de la 16 Martie până la 15 Aprilie, ține locul notei bimestriale.

Lucrările scrise se fac în clasă în timp de o oră și se daū din tôte studiile religiöse, din limba română, germană, istorie, geografie, matematică, științe fizice și naturale, filosofie și științele agronomice.

Subiectele lucrărilor scrise se vor alege ast-fel ca să nu facă apel numai la memorie, ci să se dea ocașiune a se manifesta puterea de pătrundere, de inițiativă și originalitate a elevului, asemenea a se vedea modul cum elevii își expun ideile din punctul de vedere al clarității, concisiunei, corectitudinei, limbei și asimilării materiei.

Profesorii vor căuta a împărți timpul pentru lucrările scrise așa fel ca să nu se dea într'o di la mai multe obiecte.

După cercetarea lucrărilor scrise, profesorul analizéză câte-va lucrări în fața elevilor, arătându-se erorile și părțile bune.

Notele de la interogațiile orale și de la probele scrise se daū deosebit, și decī, un elev va avea 8 note, adică 4 la oral și 4 la probele scrise.

Art. 74. Notele meritate de un elev la purtare se daū, la finele fiecărui bimestru, numai de director, în unire cu spiritualul, încheindu-se cuvenitul proces-verbal. Notele se daū în vedere cu abaterile trecute în registrul disciplinar al fie-cărei clase; iar în registrul disciplinar nu se trec de cât abaterile bine constatate de director și pe a sa răspundere.

Abaterile mai grave se comunică și părinților

Profesorii nu daū note la purtare, ci comunică directorului abaterile elevilor, ca el la vreme să le aibă în vedere la darea notelor la purtare.

Art. 75. Părinții elevilor pot lua cunoștință de notele fiilor lor.

Art. 76. Consiliul profesoral, după avizul medicului internatului, pôte dispensa de gimnastică pe elevul care s'ar găsi inapt.

În acest caz elevului nu i se dă nici notă și nici se calculéză la media generală acéstă disciplină.

Art. 77. Elevul care ar avea la purtare nota medie generală inferióră lui 6 se eliminéză din seminar, chīar dacă ar întruni media la studiū. Cazul acesta trebuie însă să fie supus aprecierei întregului consiliū profesoral.

Art. 78. După terminarea examenului din Iunie, consiliul profesoral, sub președința directorului, procedéză la clasificarea elevilor fie-cărei clase, afară de cei cu nota la purtare inferióră lui 6, cari nu se mai clasifică.

Art. 79. Clasificarea elevilor din fie-care clasă se face după notele dobândite de ei la studiu și la purtare în decursul anului și după notele obținute la examen.

Art. 80. Media anuală parțială la fie-care obiect de studiu se compune din suma notelor bimestriale de la oral și în scris, împărțită cu numărul lor.

Media generală a fie-cărui obiect se compune din media anuală, plus nota examenului împărțită cu două.

Media generală de clasificare se compune din suma tuturilor mediilor generale ale fie-cărui obiect, plus nota de la purtare, împărțită cu numărul lor.

Art. 81. Pentru ca un elev să fie declarat promovat, trebuie să aibă cel puțin nota 6 la media generală de clasificare, 5 notă medie generală anuală la fie-care obiect și nici o notă inferioară lui 5 în examen, afară de limba română la care se cere media generală 6

Art. 82. Elevul care va avea media generală de clasificare 5 și nu va avea nici o medie generală anuală la fie-care obiect său la examen, mai mică de cât 4, se declară repetent.

Art. 83. Elevul care ar avea media generală de clasificare 5 sau chiar superioară, se declară ca eliminat, de îndată ce are o notă inferioară lui 4, fie la media generală anuală a fie-cărui obiect, fie la examen.

Art. 84. Repetenții nu se admit în clasa I. În celelalte clase se admite repetirea o singură dată în cursul celor 6 ani din urmă, însă și acesta cu observarea prescripțiilor cuprinsă în regulamentul seminariilor.

Art. 85. Corigența nu se admite.

Art. 86. Elevii bolnavi și cari au avut un concediu de cel puțin 2 luni, pot rămânea repetenți, fără să li se aplice prescripțiile relative la bursieri, prevădute în regulamentul seminariilor, nici prescripțiile art. 84, acesta însă în urma hotărârii consiliului profesoral.

Art. 87. Elevii cari s'ar îmbolnăvi înainte sau în timpul examenului, vor depune în Septembrie examen de toate obiectele clasei, chiar dacă ar fi dat examen la unul sau mai multe obiecte

Casul de bătă va fi constatat de medicul internatului.

Art. 88. La fie care seminar, lecțiile încetază în séra zilei de 24 Mai; iar examenul de finele anului școlar se începe la 1 Iunie și se termină în séra zilei de 18 Iunie.

Examenul se face asupra tuturilor materiilor, afară de dexterități, adică: caligrafie, desen, lucru manual, gimnastică, la cari se dă examenul în luna din urmă a anului școlar.

Art. 89. Cu câte-va zile înainte de încetarea lecțiilor, consiliul profesoral va elabora programa de zilele și orele în cari se vor face examinarea pentru fie-care obiect de studiu și directorul va afișa, spre știința elevilor, comunicând-o ministerului și chiriarhului respectiv.

Art. 90. Ministerul și chiriarhul respectiv au dreptul a trimite delegați cari să asiste la examene.

Art. 91. Cu elevii clasei a VII se încetază cursurile la 15 Aprilie

și ține examenul anual cu începere de la 25 Aprilie până la 5 Maiă inclusiv.

In cas când data fixată mai sus ar cădea în vacanța Sf. Pasci, examenul anual pentru clasa VII începe Lună după Duminica Tomiș.

Art. 92. La finele anului, fie-cărui elev i se dă un bilet imprimat din partea direcțiunei seminariului, în care se va nota media generală de clasificare, nota la purtare, ordinea clasificațiunei și situația de la finele anului.

Elevilor repetenți și eliminați, la cerere, li se pôte da un certificat cu întreaga situație matriculară de la finele anului în care a fost declarat repetent sau eliminat.

Art. 93. Distribuire de premii nu se face la seminar.

Art. 94. Acest regulament se va pune în aplicare din momentul sancționărei și publicărei lui în *Monitorul Oficial*.

Art. 95. și cel din urmă.—Ministerul Nostru secretar de Stat la departamentul Cultelor și Instrucțiunei Publice este însărcinat cu aduce-rea la îndeplinire a acestui decret.

*Raportul Prea Cucernicului Protoiereu al jude-
tului Vâlcea No. 952 din 21 Decembre 1901 către
Prea Sfințitul Episcop al Râmnicului
Noul Severin.*

Pentru îndeplinirea Art. 34 din Regulamentul punerii în aplicare a legii Clerului mirean, cu profund respect înaintez alăturatul tabloû statistic complectat cu date și știri privitoare la personalul bisericesc parohial urban și rural mișcarea populațiunei și pe scurt tot ce privește la administrația bisericescă a acestui județ în cursul anului 1900 expirat.

Ca și în anii precedenți și în acest an 1900, am inspectat toate parochiile și aproape toate bisericile din acest județ, cu care ocaziune am constatat că, de și foarte încet, totuși din an în an să fac progrese mulțamitoare mai în toate privințele, adică atât sub raportul moral cât și material.

Sub raportul moral, căci marea majoritate a preoților în mod simțitor și îmbucurător, afară de foarte puține escepțiuni au început să capete gustul cetitului al producerii, după măsura cunoștințelor de cari dispun; iar unii nu lipsesc a predica poporului în diferite ocaziuni festive.

Simțul demnităței și al respectului de sine încă se remarcă și se accentuiază la foarte mulți dintre preoți, iar aceste sânguinți a preoților să datoréză în mare parte faptul, că și creștinii au început să urască viciile și căderile necreștinești, altă dată foarte răspândite în masa poporului, cum era de exemplu obiceiul păgânesc de a jura strîmb, bețiile, furțișagurile, etc.

Un progres simțitor am constatat cu ocaziunea inspecțiunilor și în

mersul afacerilor bisericești, căci bisericile în general să întrețin destul de curat atât în interior cât și în exterior, arhivele parohiale în majoritate sunt destul de regulat întreținute, afară de ale unor parohii prea bătrâni și fără curs seminarial.

Pangarul încă să înființeze din an în an tot la mai multe biserici și rezultatele sunt pretutindeni multămitore, mai ales în parohiile unde nici primarii nici epitropii n'aș prăvălii.

Bibliotecele parohiale s'aș înființat la cele mai multe parohii și sunt frumoșe tendinți pentru înmulțirea lor mai departe, precum și pentru creșterea numărului volumelor din ele.

În cursul anului 1900, s'a început construirea a cinci biserici de zid afară de multe reparațiuni făcute multor biserici vechi. De asemenea tot în cursul anului 1900 s'aș procurat mai multe chivote, mai multe colimvitre de aramă și mai multe cărți de ritual din ediția Sf. Sinod. Pentru dovedirea celor de mai sus, am respectul a aduce la cunoștința Prea Sfinției Vostre, că: pangarul s'aș înființat în 56 parohii și a produs în total suma de 1927 lei bani 60. Bibliotece parohiale s'aș înființat în 105 parohii și conțin în general 2117 volume. Influența acestor biblioteci este că cele mai multe din cărțile ce cuprind, fiind de conținut moral și unele cu subiecte antialcolice, cetite fiind de cei mai mulți creștini aș avut darul d'a hotărî pe forțe mulți să părăsescă viciul beției și alte vicii ce isvorăsc din beție. Ca dovadă la acesta aduc numai un cas, mărturisit de un preot, de la munte, care mi se plîngea cu totă naivitatea, că nu'si pôte desface țuica din cauza grózei ce aș căpătat ómenii de rachiú, după cele descrise în broșurele cu cuprins antialcolic, dintre cari multe aș fost distribuite gratuit de D-l Ministru al Cultelor.

Cu privire la pangarul bisericesc și la alitatea lumînărilor din usul bisericilor, am respectul a aduce la cunoștința P. S. Vostre, că un reș colosal și o pagubă incalculabilă să pricinuește bisericeii de către așa dișii *cerari* ungurenii din Ardeal, cari în mod fraudulos și prin contra-bandă introduc în țară prin anumite poteci de prin munți, cantități de ceresină, care apoi introduse în țară, o amestecă cu mici cantități mari de cêră curată, o ferb împreună cu boștina cumpêrată tot din țară și ast fel dânduï puțină aromă o prefac în mici sloiuri de greutate deosebite și de forme obicinuite în țară, o desfac pe la creștinii simplii cu prețuri mai eftine prin bîlcîuri și sate și ast-fel încercările administrației bisericești de a împedeca introducerea lumînărilor false, este cu totul zădărnicită; iar bisericile se întunecă și li se perd zugrăvelele și sfintele odóre.

În privința morală țin să aduc la cunoștința două lucruri, prin natura lor forțe păgubitoare credinței și pietăței creștinești, și anume:

În două comune din acest județ, este câte un creștin, cunoscut tuturor, care în mod vedit, trăește de-odată și sub același acoperiș cu câte două femei, fără să fie supărați de cine-va, de și legile civile pedepesc aspru pécatul poligamiei.

Un alt cas tot atât de regretabil este că în alte două comune se află o vrăjitoare și un vrăjitor, cari într'un mod revoltător speculăză naivi-

tatea creștinilor bântuită de bóle și cari cad victime furturilor. Prin diferite vrăjitorii, ghicitorii, descânțece și evocațiuni de duhuri necurate, mint și despóie lumea, care vine ca în vremurile vechi, de prin alte județe, păgubind ast-fel și credința religiósă și credința în știința medicală; ba zădărnicesc și atribuțiunile justiției ameiind pe ușori cređătorii, că hoțul e de peste munți și ape, pe când el póte este vecin, sau vîră dușmănie, când semnele indicate de acești înșelători fac pe păgubași să-și bănuiască cu tótă convingerea, pe chiar rudele lor nevinovate. Și spre rușinea clerului, sunt chiar preoți, cari nu se sfiesc a face apel în cazuri grele, la a tot știința acestor înșelători.

Cu privire la mișcarea populațiunei din acest județ în cursul anului 1900, am respectul a aduce la cunoștință următoarele date:

S'aũ născut în tot județul 7282 prunci.

S'aũ sėvîrșit 2251 de căsătorii.

Aũ fost în cursul acestui an 952 de concubinați.

Decese aũ fost în număr de 3643 în cari intră și trei preoți, toți trei fiind supranumerari și fórte bėtrîni.

Tribunalul local a pronunțat în cursul anului 1900, 47 sentințe de divorț.

După cele comunicate de parohi, în acest județ și anume în anul 1900 aũ fost: 52361 capi de familie cu 190126 suflete.

Cu preoții din județ, afară de alte întruniri ocazionale, am avut și șese conferințe cu ordine exprese convocate, în șese localități deosebite în cari mai mulți dintre preoți și-aũ ales și tratat cu destulă competență după gradul lor de cultură câte o temă din cele ce li s'aũ recomandat prin ordine circulare din timp; iar acești preoți pe care 'mă permit a-ı recomnda bine voitórei Prea Sfinției Vóstre atențiunii sunt următorii: Matei Grigorescu, I. Mihăilescu și C. Petrulianu, din Costesci, Ión Popescu din Sărăcinești, C. Roman din Tina, Ión Georgescu din Bălcești, Ilie Georgescu din Frățila, Ión Magereanu din Mărgineni, Theodor Bălășel din Ștefănești, Iacob Nicolăescu din Slătioara, Marin Ursescu din Cireș, D. Mateescu din Gormești și Toma Nicolăescu din Pasceana-Cermegești.

În acest județ sunt șapte parohii urbane și 122 rurale cu 7 biserici parohiale urbane, cu 17 biserici filiale urbane; sunt de asemenea 122 biserici parohiale rurale și 155 biserici filiale rurale, cari în total fac 301 biserici plus 53 biserici filiale oprite și tóte se pot repartisa după starea lor în următoarele categorii și anume:

Cele șapte biserici parohiale urbane sunt tóte de zid, iar din cele 17 biserici filiale urbane 15 sunt de zid și 2 de lemn. În parohiile urbane sunt și douė biserici de zid oprite.

Dintre bisericile parohiale rurale 84 sunt de zid și 38 de lemn; iar din cele 155 biserici filiale rurale 58 sunt de zid și 97 de lemn.

Între cele 53 biserici oprite despre care am vorbit mai sus 6 sunt de zid și 47 de lemn.

În parohiile urbane aũ fost: un paroch cu seminariul gr. II 5, cu seminariul gr. I-ıũ și unul gramatic, iar preoți supranumerari urbani aũ fost 12 dintre cari 9 cu seminariul gr. I și trei gramatici, toți a-

ceștia ajutați fiind de cântăreții și paracliserii ceruți de art. 13 din legea clerului, dintre cari 9 cântăreți cu seminariul de gr. I, iar ceilalți cântăreți și paracliseri practicanți ori absolvenți ai școlii de cântăreți din Râmnicu-Vâlcea.

În parohiile rurale au servit un paroh cu seminariul de gr. II, 109 parohi cu seminariul de gr. I-ii și 12 parohi gramatică. Preoții supranumerari rurali au fost: unul cu seminariul de gr. II, 25 cu seminariul de gr. I și 24 gramatică,

Cântăreții conform art. 5 din legea clerului, în parohiile rurale au fost 244 dintre cari: 26 seminariști de gr. I, 4 normaliști, 9 absolvenți ai școlii de cântăreți și 205 practicanți.

Dintre cei 205 din urmă nu sunt nici 25 cari să posedă cunoștințele cerute unui cântăreț destoinic, iar toți ceilalți nu ocupă aceste posturi de cântăreț de cât pentru că i-au găsit vremea așa și pentru că nu s-au găsit alții mai bine pregătiți, din care cauză și serviciile lor sunt mai mult păgubitoare, de cât folosite bisericești, căci așa cum își exercită și misiunea lor mai mult îndepărtăză de cât atrag pe creștinii la ascultarea dumnezeștilor servicii.

Din această cauză școla de cântăreți din R.-Vâlcea este absolut indispensabilă și existența ei mai de parte justifică pe deplin Înalta Prea Sfinției Vostre solitudine împreună cu prețiosul sprijin ce ați binevoit ai acorda.

Cu privire la școla de cântăreți din R.-Vâlcea, la mijlocele ei de întreținere, am avut respectul a relata în mod mai amănunțit prin raportul No. 498 din Iunie 1901.

Fiind vorba de cântăreți și paracliseri atât urbanii cât și ruralii, găsesc de a mea datorie să aduc la cunoștința Prea Sfinției Vostre câteva lucruri regretabile de alt-feliu cari tocmai din această cauză reclamă o grabnică îndreptare. Conform aliniatul IV din art. 31 al legii clerului atât pământurile bisericești cât și beneficiile epitrahilului trebuiesc împărțite în patru părți egale din cari: trei pătrimi să cuvin parohului și supranumerarilor, iar o pătrime cântăreților. Economia acestui articol de și a fost redactat cu mult spirit de dreptate, totuși pentru paracliseri și cântăreț este absolut nefolositoare, căci așa păcătui afirmând că a deca parte din numărul parohilor aplică conștiincios dispozitivul sus citatului articol.

Pentru marea majoritate a preoților cântăreții și paracliserii sunt mai mult niște tolerați, de cât servitori legali ai bisericești și din această cauză puținii, foarte puținii sunt preoți, cari afară de salariul legal se mai îndură a da și cântăreților câte o neînsemnată pârțică din dreptul lor legal.

Dacă judecăm după unele reclamațiuni și după unele destăinuri cu multă precauțiune conștient de unii cântăreți se poate deduce, aproape cu siguranță, că sunt mulți preoți, cari rîvnesc și chiar rețin câte o parte din chiar salariile legale. Acesta se întâmplă cu cântăreții slabi de cunoștințe bisericești, cari sufer fără să se potă plînge în mod formal.

O împrejurare, care încă merită puțină atențiune este, că cu ocaziu-

nea achitărei costului revistei Biserica Ortodoxă Română cele mai mari greutatea se întâmpină cu mulți dintre preoții din parohiile urbane, cari tot atât de greoi se arată și la primirea diferitelor cărți și imprimare de cuprins teologic, ce am încercat în diferite timpuri a le distribui; din care cauză în nici una din conferințele preoților nu s'a remarcat vre-un preot urban, de și în deobște este cunoscut că preoții rurali sunt cu neasemănare ocupați cu mai grele și mai variate îndeletniciri de cât cei de la oraș, cărora le rămâne mult mai mult timp liber, pentru a se ocupa cu cetitul dacă nu și cu scrisul.

Înainte de a încheia ce am avut respectul a arăta mai sus, profund respectuos supun la cunoștință, că în R.-Vâlcea în special domnește o mare anomalie în privința circuitelor parohiale și enoriale, unele biserici având enorii prea mari și altele prea mici, iar la acesta se mai adaogă neregula, că preoții își caută enoriașii de la o extremitate la alta a orașului sub cuvânt că a fost când-va enoriașul lui, când locuia ca proprietar ori chiriaș în mahalaua bisericeii sale. Acesta este încă un neajuns, care reclamă grabnică îndreptare.

Sunt al Prea Sfinției Vostre supus serv.

DONAȚIUNI.

Parohia comunei Cornățelu, plasa Oltu-Vedea, județul Olt, aduce mulțămiri publice D-lui Dumitru Crăciun și soției sale Tița, comercianți din Brăila, pentru că au bine-voit a dăruți trei Procovețe în valoare de 25 lei sfintei biserici parohiale cu hramu Sf. Voevođi, din această comună.

Se aduc mulțămiri publice persoanelor pioșe mai jos notate care au bine-voit a oferi diferite obiecte bisericei parohiale din Sirinésa, jud. Vâlcea, și anume: D-l Anastase A. Anghelescu, din comuna Glavile a oferit o pereche sfeșnice în valoare de 16 l. Pr. P. Ionescu a contribuit cu 11 l. C. Miulescu cu 6 l. Ión Marinescu din Marcea cu 2 lei și Ión Blagoe cu 1 leu, pentru facerea unei scări de piatră. D-l Nichifor Nichiforescu, a cumpărat o pereche cununii, argint de kina cu 20 l. D-l Ión I. Marinescu, din Marcea, a contribuit cu 20 lei și Ión I. Nichifor cu 8 lei cu cari s'au cumpărat o cădelniță și Elisa Pr. P. Ionescu, a dăruit o masă cu arnici în valoare de 12 l.

Se aduc publice mulțămiri D-lui Dimitrie Boténu care a bine-voit a oferi 25,000 șite pentru reacoperirea bisericei parohiale „Sf. Ión Betezătorul“ din Voivodenă, jud. Vâlcea.

Se aduc mulțămiri publice cuviosului protosinghel Chesarie Antonescu, preot la Sf. Episcopie a Rîmnicului Nou-Severin, care a dăruit 1000 lei, pentru înfrumusețarea bisericei Sf. Episcopii respective.

D-l Ión Brăescu și soția sa Ecaterina, din orașul Roman, dăruind bisericei parohiale cu patronul „Sf. Profet Ilie“ din parohia Carol I, jud. Roman, o iconă „Maica Domnului“ cu o frumoasă strană de fer și trei candelă de metal, toate în valoare de 350 lei, pentru această faptă laudabilă și demnă de imitat se aduc publice mulțămiri numiților donatori.

Se aduc mulțămiri publice pioșilor donatori Ión Ghelbu și soției sale Elena din Urbea Roman, care au avut buna voință a dăruii bisericeii parohiale „Sf. Marele Mucenic Gheorghie“ din acea urbe, un epitrahir, un rînd de acopereminte pentru sf. Vase, și un covor de lână, tóte în valóre de 40 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos exprimă mulțămiri persónelor mai jos notate din urbea Brăila, cari au bine-voit a dona bisericeii parohiale „Prea Cuvioasa Parascheva“ din ȕisa urbe urmátóarele obiecte și anum: Sterica D. Anagnostis și Mărgarit D. Anagnostis, au dăruit o icónă a sfinților Apostoli Filip și Bartolomeu, în valóre de 40 l. Tănase T. Gheorghie și Ilie Gheorghie o icónă a sfinților Apostoli Marcu și Iacob în valóre de 40 l. Femeea Călina o icónă a strămoșilor Adam și Eva în valóre de 50 l. Tănase Dumitru o icónă în valóre de 50 l, Preotul Ștefan Grădiștenu o icónă în valóre de 50 l. Dumitru Nedelcu idem a doui Apostoli în valóre de 40 l. Ionică Popescu și Petru Steighd idem o icónă a sfinților Apostoli Petru și Pavel, în valóre de 40 l. Ana G. Ghindar idem a sfinților Apostoli Simon Zilotis și Toma în valóre de 40 l. Ión Tănase (Carabulea) idem a doi sfinți apostoli 40 l. Elisabeta Dragostin, idem o icónă 50 l. Maria Bircea o candelă de metal alb 40 l. Penelopi Hagi Petru un potir și lingurița de metal alb în valóre de 60 l. Elena N. Chercea, o cruce, o candelă de metal și cincî metri covor, tóte în valóre de 150 l. Dobra Popia o icónă „Cina cea de taină“ în valóre de 100 l.

Chiriarchia Dunărei-de-jos, exprimă mulțămiri persónelor mai jos notate din urbea Galați, cari au contribuit cu sumele notate în dreptul fie-căruia pentru returnarea unui clopot și alte îmbunatăiri necesarii bisericeii parohiale „Intrarea în biserică“ din ȕisa urbe și anume: D-na Ecaterina V. Poenaru 20 l. D-șóra Maria Doiciu 10 l. D-șóra Titi Doiciu 7 l. D-l Victor Macri 20 l. Dr. Aristide Serfivti 20 l. S. Vrachim 10 l. D-na Elena Iorgandopulo 10 l. D-na Profira Codrénu 5 l. D-na Bibi Orlénu 5 l. D-na Elena Perieténu 4 l. D-l S. Theodore 2 l. D-l F. Vamali 2 l. D-l I. Doiciu 5 l. D-na Natalia Antache 5 l. D-na Ecaterina Raicovicénu 20 l. Ecaterina Plesnilă 20 l. D-na Ecaterina Economu 20 l. D-l C. Vulpe 5 l. D-na Gheorghiadé 20 l. D-na Evantia C. Mavrodin 5 l. D-l M. Stoica 5 l. D-l Gh. C. Șișman 10 l. D-l A. Doniciu 5 l. D-na Eufrosina Apostolide 5 l. D-l Spiru T. Macri 5 l. D-l A. Jurașcu 20 l. D-l D. Popescu 8 lei și D-na Elena G. Fulger 200 l.

BISERICA
ORTODOXĂ ROMÂNĂ

Revista Periodică Ecclesiastică.

Anul al XXV-lea 1901—1902.

„Predică Cuvântul“
II Timotei, IV. 2.

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA „CĂRȚILOR BISERICEȘTI“.

1902.

BISERICA

ORTODOXA ROMANA

Revista Periodica Eclesiastica

ANUL DE XXV Nr. 1901-1902

Tipografia Centrala

11, Timonul Nr. 2

BUCURESTI

TIPOGRAFIA CARITATII BISERICESTI

1902

TABELA MATERIILOR

DIN

*Revista periodică ecclesiastică „Biserica Ortodoxă Română”
pe anul al XXV-lea (1901—1902), însoțită și de numele autorilor.*

Partea Oficială.

Către cititori pag. 1. Acte oficiale pag. 113—132; 625—635. Un raport pag. 217—218, idem 329—331. Cuvîntare la nuntă pag. 332—335. Raportul Protoiereului jud. Romanați pag. 227—230. Raportul cucer. paroh al bisericeii Înălțarea Domnului din Huși pag. 336—340. Act Comemorativ pag. 341—342. Desbaterile Sf. Sinod din sesiunea de Primă vară pag. 1—144. Raportul parochului Sf. Nicolae din comuna Bêtrâni, jud. Prahova pag. 445—447. Copie după raportul Prea Cuv. Archim. al scaunului Sf. Episcopii Rîmnicu Nou Severin pag. 571—573. Bisericești pag. 924. Legea Casei Bisericeii votată de Cameră și Senat, Sancționată și promulgată pag. 1032—1038. Dare de sémă despre trecerea din viață și înmormîntarea fericitului întru amintire Mitropolitul Moldovei și Sucevei D. D. Iosif Naniescu pag. 1140—1168. Regulamentul interior al Seminariilor pag. 1257—1267. Raportul Prea Cucernicului Protoiereu al jud. Vâlcea pag. 1268—1272.

P. S. Arhiereu Calistrat Bârlădenu.

Autoritatea Bisericeii în materie de credință pag. 739—746. Profeții Vechiului și Noului Testament pag. 1221—1232.

Dr. Dragomir Demetrescu.

Predică în vechime pag. 43—57. Mărturisirea și răbdarea pag. 133—143. Ioachim al III pentru a doua oră Patriarch Ecumenic pag. 286—301. Sistemul Bisericeilor Ortodoxe Autocefale pag. 372—395; 490—507. Bisericești. Sfințirea Paraclisului Palatului Episcopal din Galați pag. 554—570; 679—680. Folósele vieții religioase pentru individ și Societate pag. 652—663; 752—767. Betleemul pag. 809—820. Pilda Vameșului și a Fariseului pag. 929—939. Noul Mitropolit al Moldovei și Sucevei și Noii Episcopi de Huși și Dunărea-de-Jos pag. 1049—1085. Instalările Noilor Ierarchi pag. 1169—1192.

C. Erbiceanu.

Amintiri din Istoria Bisericească pag. 2—32; 144—166; 249—278; 396—411. Carte de sfătuire către locuitori pag. 233—240. Sfaturi desevirșite pentru perfecțiunea vieții omului, prin întrebări și răspunsuri pag. 353—371. Material pentru Istoria Bisericească a Românilor pag. 449—489. Modul Consacrării Sfinților în Biserica Ortodoxă pag. 577—593. Mărturisirea credinței Ortodoxe a lui Ghenadie Școlarul pag. 601—609. Carte de sfătuire pag. 645—651. Documente privitoare la Istoria Bisericeii Române pag. 689—714. Bibliografia Grécă pag. 821—824; 988—1007; 1086—1113; 1193—1210. Răspuns D-lui C. Auner la erorile cuprinse în conferința sa, privitoare la Români pag. 940—964.

Dr. M. Popescu.

Sistemul Filosofico-Teologic al Fericitului Augustin pag. 33—42; 193—198; 241—248; 636—644. Dare de sémă pag. 219—226; 438—444; 673—678. Bosuet pag. 420—423; 768—774. Iohn Henry Newman ca scriitor pag. 431—434; 528—533. Predică la intrarea în biserică a Sf. Fecióre Maria pag. 747—751. Câteva notițe asupra arhitecturii creștine pag. 890—898; 1008—1017; 1132—1139; 1250—1256.

Dr. P. Gârbovicénu.

Din activitatea pastorală pag. 58—64. Cronica Bisericească pag. 81—89; 302—317; 664—672; 785—794; 899—917; 1118—1031; 1243—1249. Literatura religioasă pag. 199—205; 424—430; 534—553. O scriere religioasă pag. 323—328. O școlă ortodoxă de fete pag. 435—437. Andrei Șaguna pag. 594—600; 726—738; 978—987. Societatea culturală «Steaua» pag. 1114—1121.

Arhiereul Nifon N. Ploeștenu.

Creștinismul și folósele aduse de el omenirei pag. 864—880.

Dr. O. I.

Bibliografie pag. 1039—1043.

Eugeniú și Antipa.

Despre persóna lui Iisus Christos pag. 90—101; 206—216. Un catalog de manuscripte pag. 102—105. Dare de sémă pag. 918—923.

Nedelea Georgescu.

Scrierea întitulată «Ciúma religioasă» pag. 65—80.

Ión Mihălcescu.

Invierea lui Christos pag. 167—192. Cuvîntarea ținută la cununia religioasă a Majest. Lor Regele și Regina României pag. 318—322. Câte-va notițe asupra vieței lui Epictet pag. 508—527. Legenda despre origina Simbolului Apostolic pag. 610—619. Insemnătatea simbolului pentru practica botezului în cele dintâi secole al Creștinismului pag. 715—725. Istoricul cercetărilor asupra simbolului apostolic pag. 843—863.

Erod. Eugeniú Profirescu.

Predică despre triumful Creștinismului pag. 279—285.

Iuliú Scriban

Predică rostită în ziua cinci-đecimei în Biserica Radu-Vodă pag. 412—419.

Diac. G. V. Niculescu.

Predică rostită în Capela Internat. Teologic pag. 620—624.

Ștefan Iordănescu.

Predică despre pocăință pag. 1233—1242.

Ión Popescu.

O mică excursiune asupra numărului cărților canonice al V. Testament pag. 775—784; 881—889; 965—977; 1122—1131; 1211—1220.

Victor Puiu.

Cuvîntare pag. 795—798.

Donațiuni.

Pag. 106—121; 231—232; 343—352; 448; 574—576; 681—688; 799—808; 925—928; 1044—1048; 1288—1284.

